

INC.
177
BN

Inc 477

Aug 124

~~Ch, 44~~ 40

Chronica summorum por
cum.

tem etatibz mundi

n° 135

Cronica Romanorum pontificum, seu
Imperatorum

21

Handwritten text, possibly a signature or a list of names, written in a cursive script. The text is mirrored across a horizontal line, suggesting it was written on the reverse side of the paper. The words are difficult to decipher due to the cursive style and fading.

Ioannes Philippus de Lignamine
Messanen. Syxto .III. Summo
Pontifici etc.

u Arium mihi semper ingeniū fuit
Beatissīe p̄r & a Plebeis ac uulgi
hominibus alienū. Cum enim illi quāuis
etiā leuissima detractiōe a bono coepto
desistere soleant: & in ultionē inimicorū
incalescere: mihi contra maliuolorum
meorum uoculę nō tā aliquando animū
deiecere q̄ erexere & ad queq; fortissīa
aggredienda audentiorē semp̄ effecere
Quod ego sane non tam mihi ad laudē
uēdicauerim q̄ ad beatitudinis tuę gra-
tiam dixerim. Quantum enim in me ob-
tractatores mei Canina lingua & genu-
ro dente: ut aiunt: deseuerint ex quo
laudum tuarum aliorumq; multorum
predicator & scriptor esse coepi: nemo
est pene omnium qui id ignoret. Nam
q̄ me Siculum mendacem & adulatorē
uocitāt. Mendacem & adulatorē fuisse
me aliquando mentiri eos sua pace dix-
erim. Neq; enī si pauper si inops: aliqñ

me diuitē & locupletē. Si plebeus sena-
 torē: si i doctus eruditū ac doctū iactaui
 Sed uirtutis ac doctissimoꝝ hominum
 bonazꝝq; disciplinazꝝ amatorē me semp
 libera uoce appellauī & p̄dicaui. Siculū
 uero me esse nō solū fateor: sed etiā glo-
 rior. In ea enī insula natus sū: quę a geo-
 graphis oībus p̄clarissimis poetisq; lau-
 datissima p̄ter oēs & cātatissima sit: quę
 ob frugū ubertatē diu romanoꝝ nutritrix
 & alūna fuerit: In q̄ raptā Proserpinā a
 Plutōe flores legentē ob locoꝝ amoeni-
 tatē: & cęli p̄petuā serenitatē poetę finx-
 erūt: quę uiros bello & ocio aptissimos
 edidit: q; lacertis Marti & īgenio Palladi
 possēt deseruire: ut ait Lucretius Quoꝝ
 rū agrigētinus cū primis empedocles ē
 Insula quē triquetris terrazꝝ gessit ī oris
 Quā fluitans circū magnis am fractibus
 equor: Ioniūq; laucis alpgit uirus ī ūdis:
 Angustozꝝ fretu rapidum mare diuidit
 undis. Italię terrazꝝ oras a finibus eius.
 Hic est uasta charybdis & hic Aetnea
 minant. Murmura flāmarum rursus se

attollere in iras. Faucibus eruptos itez
 uis euomat ignis. Ad celūq; ferat flamat
 fulgura rurū: Quę quom magna modis
 multis mirāda uideēt. Gētibus humanis
 regio: uisēdaq; fert. Rebus opima bonis
 multa munita uiz in. Nil tñ hoc habuif/
 se uiro p̄clarius in se. Nec sanctū magis
 & miz carūq; uideēt. Carmina qn etiā di
 uini pectoris eius. uociferāt & exponūt
 diuina reperta. Vt uix humana uideat
 stirpe creatus. Hic tñ etc. Ante oīa cō/
 stātissimos ac fideles nō leues ac pfidos
 Cui sane rei pōt hoc eē argumēto qd p
 tot ānos Aragonicā dñationē ppassi sūt
 Semp impio p̄sti ac fidelissimi. His uero
 qd respōderē: & si nihil mihi esset fateor
 tñ nulla ratiōe adduci me posse: ut a lau
 de. B. tuę adiuratus etiā cessarē: sed tāta
 sūt tua erga me: & filiū meū merita: tāta
 beneficia: tāte uirtutes: ut ille a quouis
 extolli & p̄dicari debeāt: & ab his ipri/
 mis de qbus ut de me ipso. B. tua totiēs
 benemerita est. Ego uero me semp exif
 timo. s. tuā ita extulisse & laudasse: ut id

officiū oratorię nō poeticę fecerim: quo
me queāt assentatorē nō oratorē appel
lare. Sed latrātus suos quot quot uolue
rīt in me edāt. Ego eis Socratica sētētia
respōdebo p̄stitissime mibi naturā gemi
nas aures ipsis uero unicā linguā: ut ego
magis auscultare q̄ illi loq̄ aut obloqui
possem: nec me etiā latebit egregiū Do
miciani principis institutū: q̄ & si ī om̄i
uita sua ignauissimus fuerit: In hoc uno
tñ decreto magnificētissimus ē habitus
q̄ sane decreuit & legē tulit: ut unicuiq̄
de se loquēdi obloquēdiq̄ potestas eēt:
Hac inq̄ ratiōe p̄suasus: qd̄ quis omniū
q̄ de eo obloquerēt: aut furore: aut amē
tia: aut ueritate ad id impelleretur: qd̄ si
uera essēt: que dicerēt: nec quicq̄ aiebat
irascendū: Si furore agerent cōpatiēdū
Si amentia haud curandū esse principi.
Hęc more Comici nostri. B p̄r cogor
p̄fari: cui in argumētis cōmoediaꝝ suaꝝ
emuloꝝ maledictis: ut respondeat semp̄
necesse ē: nō tñ ut ille desistā opus meū
sequi: & laudes tuas inserere: assētator

potius dici eligens q̄ ingratus. Vt enim
 illud saltem minus bonis & iustis perio/
 cundū esse solet: ita hoc nulli mortalium
 omniū neq; deoꝝ acceptū esse potest.
 Cum igitur nuper inciderim in compē/
 diosum quendam Cathalogū pontificū
 imperatorumq; : qui cuncta memoratu
 dignissima illius eui gesta percurreret:
 & ī tua. B. quasi fabulā expleret: & plau/
 sum daret: is mihi dignus uisus est: quē
 imprimi iuberem & nomini tuo dicarē:
 ut in hāc tot excellentissimoꝝ uirorum
 serie tanq̄ in pictura quadam contem/
 planda more Aeneꝝ illius Troiani te
 quoq; permixtum agnosceres: & unius/
 cuiusq; principis & Imperatoris facta
 recensendo: qui propius ex omnibus ad
 Cathedrę rem & meritum accessissent
 sapientissime iudicares. Quod si qui me
 carpsierint: quod scilicet cōtra ceteroꝝ
 scriptoꝝ consuetudinem etiam te sup/
 stite laudes tuas scripserim: Sciant illi
 non omnia sese legisse: nec scriptorum
 omnium antiquam hanc & ueterem: ut

asserunt consuetudinem extitisse. Cęsar enim ille augustorū omniū dignissimus In quo effingendo opifex ille reꝝ diuinus & natura ipsa si sic loq̄ fas est tot ei uirtutes inserendo elaborasse uidentur non solū pꝛesente se laudes suas litteris mandari curauit: Sed omnia sua gesta cum ab armis uacaret stilo proprio est profequutus: hac usus modestia tamen & uerecundia: ut semper tanq̄ de altero loquerēt: uel de se alter. & Cicero sepe pro Rosiis Cęsarem Pompeium aliosq̄ plurimos Rōmanę rei publicę principes & Senatores oratione sua illustrauit. Quare idem ipse apud hystoriographū clarissimum sui temporis fatetur ardere se incredibili cupiditate: neq̄ ut arbitrat̄: reprehendenda: nomen ut suū illius scriptis illustretur: Et quid potissimū laudet attollatq̄ in se ipso nō erubescit scribere docere Quid si ais recusaueris cogar ipse de me scribere: multorum tamen clarissimorum uirorum exemplo Et ne gentiles omnino uideamur cum

cristianoꝝ alia sit lex | alii mores | Christus
 a petro sedulo percunctatur : quem eū
 arbitrentur esse homines : quē predicēt
 quem ferant | tanquā nascendi cupidus
 quē nā de se ipso in uulgus esset opinio :
 quē ne existimatio : Et idē docuit bona
 mortalium opera non debere latere : sed
 palam in modum lucernę esse : ut ad ea
 imitanda desides quiq; & torpentes ac
 cenderent animareuturq; . Et Antonius
 Monachus hylarionem sepe laudauit dū
 uiueret : Hyeronimus Augustinum : Au
 gustinusq; e contra Hyeronimum : Pau
 lus Senecam : Christus Iohannem bap
 tistam . Est & p̄ter exempla phisica ra
 tio : quę amicos meos arguat & refellat :
 Cum enim in his quę a natura sunt non
 peccent homines : Neq; promereantur
 Cur eos peccare dixerint : qui uel suas
 uel aliorum uirtutes scripserint : Cum
 nihil a deo naturale sit : quam proprie
 uirtutis diuulgandę appetitus omnesq;
 benefactorum suoz predicatiōe gaudio

exilant: ne dicam gaudeant. Indefest
igitur predicemus. S. tuę uirtutes bene
audiētibus amicis ac fautoribus nostris
inuidis uero detrahentibus: quę cum
multę sint & pene infinite: utpote quaz
ope sola & auxilio ad tantum dignitatis
apicem prouectus es: nulla maior uideē
hoc tempore predicanda: q̄ quod tuo
studio cura: & diligentia dicā prudētia
& sapientia: totus pene terrarum orbis
perpetua pace & quiete fruatur. Nam
ubi primum pontificalem cathedram
attigisti fratres tuos ecclesię cardines
more apostolico per orbem ad pacādas
dirigenda s̄q̄ perturbatas res disperisti
& ne ociosi essent propria sede procurasti
Primusq̄ omnium Bessarion Cardinalis
Vir Gręcus & totius Achaię quantula
cūq̄ nūc est lumen p̄clarissimū Gallię
legationem obit: in qua usq̄ adeo iuste
fortiter prudēterq̄ se gessit: ut nisi p̄ma
tura iā morte a uita solutus esset: potu
isset: nō modicā laudem triumphūq̄ re
ferre. Alter R. hodoricus scilicet Bongia

*¶ iste zodericus fuit postea alexad. pp. 6.
a. d. 1492. i. julio. mortuo mo. a. d. pp. 8.*

cardinalis & Vicecācellarius ī Hyspaniā
 pfectus est te imperāte: ut inter Arago/
 nię: Francię: & Barcellonę reges nō ad/
 modū cōcordes caduceator eloquētis/
 simus intercederet: qđ legatiōis munus
 bene & nauiter adīpleuit: fortuna licet
 aduersa usus iter redeundū apud Pisas
 qua p̄ter multaz̄ preciosissimaz̄ rerū
 aurigz̄ & argenti nō modici iacturā: tres
 quoqz̄ Epos carissimos naufragio amisit
 vixqz̄ solus tot e uiris dignissimis ad ma/
 iora: ut reor: a superis reseruatus enatare
 potuit. Accessit Bartholomeus Rouerel
 la antiquissimę urbis Rauēnę Cardinalis
 Vir p̄bitate: modestia: rezqz̄ experiētia
 laudatissimus qđ Piceni agri p̄curationē
 gessit: ita recte & uiriliter: ut uniuersa ea
 loca & ī pace seruauerit: & in apostolicę
 dignitatis deuotiōe optiā gubernatiōe
 cōfirmauerit. & Oliuerus Carapha Pa/
 tritius Neapolitanus & Cardialis nō ex/
 pauit turccz̄ acies īuadere: easqz̄ p̄tim
 cedere: partim a finibus nr̄is deturbare
 sic Marcus Barbus Venetus facti Marci

Car. Pannonios feros & imites adiit apud
quos tunc lingue facundia & morum gravitate
potuit: ut eos ad resistendum Christiane
fidei inimico infestissimo maometo admo-
dum animauerit. Et post omnes Petrus Rea-
rius Card. facti Sixti Constantinopolita-
nus Patriarcha: vir etatis nostre magni-
ficentissimus & prudentissimus Galliam hanc
nostram Cisalpinam pene omnem legatus pa-
grauit. In qua apud Venetos precipue &
Florentinos ligurumque ducem & badriem pri-
cipem quantum honoris accepit. Nemo est
omnium qui nescius sit: quod post modum cum roma-
rediisset tanto profectus honore innato
apostemate: quod in inbecillo & delicato
corpe ex nimio legatiōis labore concre-
tū fuerat paucis diebus supuiens rebus
humanis excessit: tanto delictorum suorum
dolore & penitentia: tanta sui ipsius cog-
nitione: quod illi adeo profectum tuis meritis &
orationibus nemini dubium erat: ut huic
seculo miraculum pene fuerit. Ommitto
amicitias affinitates & sedera que tu. B
pro tanta cum Ferdinando Rege iunctissimo. q

cū ceteris Italię principibus cōtraxisti:
 nulla alia mente atq; animo obstrepāt &
 mussēt qcq; uoluerit. s. tuę simici: q̄ ut
 pacatū orbē redderes & trāquillū. Qua
 pietate & caritate maiorē nullā ī subdi-
 tos p̄ te ferre potuisti. Adde qđ & ī his
 quę ad dei cultū ptinerēt studiosissimus
 semp extitisti: cū enī pleriq; mortalium
 magnifica pallatia ut foelicius uiuāt sibi
 cōstruāt & edificēt tu primo dei domus
 curā gessisti: ita ut facti F rāncisci de asisio
 nō tā restaurator q̄ fundator dicaris: &
 sanctū Petz ad uincula quo titulo Car-
 dīalis gaudebas: nō dico ruinā minitātē
 sustinueris: sed omnīo renouaueris: cui
 siquid tps angustia ad p̄fectionē defuit
 nepos tuus Iulianus Cardīalis sanoneñ
 omne tā supplementū p̄stat: paras quoq;
 sedē Petri primā a qua uidetur omnis
 fides cristiana pendere nōnā uetustate
 in multis dirutam & diminutā pro tua
 liberalitate & pietate reficere & resarci-
 re. Pontēq; diu super Tiberim dirutum
 erigis ad urbis non tā commodū q̄ orna

mentū & decus : Quod idē tuo exēplo
fit: & a Reuerendissimo dño Cardinali
Rotbomagenī in sancto Augustino & in
sancta Maria maiore: ubi tēpla: uel di/
ruta restaurant: uel minus diruta expo/
hant. Similiter & a latino de vrsinis Ca/
merario dignissimo huic urbi tēplū orna/
tissimū cū monasterio uroz religiosoz
a fundamētis erectū additū est: & apud
sanctos apostolos a dilectissimo nō dicā
frē: sed filio tuo patriarcha cōstātinopo/
litano: q̄ s. tuā dū uiueret studebat emu/
lari: p̄dignus p̄fecto tāto amore & beni/
uolētia tua: ut pote tibi ī oībus obsequē/
tissimus similmusq̄: q̄d p̄fecto signū est
& cōiectura maxīa in te grauissimi erga
subditos tuos animi : ut quoscunq̄ tibi
seruos obsequētes uideris eos sēp appe/
tas & gaudeas attollere & honorare. q̄
ego rē tā ī fr̄o meo q̄ in me ip̄o īnume/
ris a tua s. bñficiis affectis attestari & p̄/
ssū & debeo. fūq̄ ut tāta tua gratitudie
ut ī dies mihi spes ad maiora succrescat
nec unq̄ defessum me ad seruitia tua

7

sentia q̄ me sciunt omniū mortaliū gra/
tissio & liberalissimo principi deseruire
Plura de animi tui religione & factimo/
nia dicerē: nisi scirē ea ita omnibus nota
esse: ut testimonio nō idigeāt. Quo loco
nō ab re fuerit meminisse de Serenissimo
Dat̄e: Suet̄e: Noruegie: Gothorumq;
Rege Cristierno uere Christiano & ca/
tholico: qui tuo tpe imodicā bona & re/
ligiosa nominis tui fama pellectus ab ul/
timis Septentrionis partibus humili &
deuoto habitu totus religiosus ad sa/
crofacta limina apostolorū uisitāda & te
utpote Christi uicariū recognoscendū
accessit: quē ita benigne & humaniter
abs te susceptū & honoratū ī tuas edes
esse uidemus: ut & rose munere: qd̄ non
nisi dignissimis & Catholicis p̄cipibus
dari cōsueuit: & uestibus aureis equoq;
ac multis aliis p̄ciosis rebus in signū
nō minus deuotiōis q̄ beniuolētie & nō
minus regii nominis q̄ ipsius de cristiana
fide meritoꝝ gr̄a eū liberalissime donaue
ris. Accedit clemētia sūma quā uidere ē

ī omniū audiētia: benignissima p̄cipueq̄
familiarū tuoz: quos nō uti seruos re/
cognoſcis: ſed ut filios diligis: quod ut
pergas facere. B. p̄r non tam insolenter
q̄ amanter auſim beatitudinem tuam
adhortari. Nihil enim: ut ueteres hysto
rias omittā: Cēſarēq̄ & alios principes
Romanos clemētiffimos ſileā: Regi meo
Alphonſo tā glorioſū aliq̄n in uita fuit
q̄ in hos uſq; dies diuina illius clemētia
in ſubditos liberalitas ī omnes ab oībus
p̄dicaret: quē ego nō dicā imitari. ſed
iā omni uirtutis genere ſuperaffe. B. tuā
mirū in modū gaudeo. Quare nulli mihi
eē debet: cur ī laude. ſ. tuę ſū ſēp occu/
patiffimus: & uirtutū tuaz millena uolu/
mīa p̄ populos ſpargā: ut meis ſcriptis
īmortalis ſias: maius qd ut reor factitās
q̄ ſi tibi imagines ſtatuas & ſepulcra eri/
gerē: cū ſemp in te aliquid noui & p̄ſ/
cipui emergāt: qd mihi. B. tuam ī oībus
contemplanti laudare neceſſe eſt. Vale.
Syxte Pont. max. Foelixq; diu ſis & ſer
uuli tui Ioannis Philippi memor.

Incipit Chronica summorū
Pontificū Imperatorū ꝑ: Ac
de septē etatibus mūdi ex. s.
Hieronimo: Eusebio aliſq; ui
ris eruditis excerpta. & primo

¶ De Septem etatibus mundi.

1. **¶** Prima etas incipit ab Adā & durat
uſq; ad diluuiū ſub Noe: que cōtinet
annos. MM. cc. xlii.

2. **¶** Secūda incipit ab ipſo diluuiō & durat
uſq; ad natiuitatē Abrahę: que continet
annos CM. xlii

3. **¶** Tertia etas incipit a natiuitate Abrahę &
durat uſq; ad Moyſen: & exitū yſrael
de Aegypto: que habet annos. d. v.

4. **¶** Quarta incipit ab ipſo exitu: & durat
uſq; ad edificationem templi ſub Salo
mone: que continet annos. cccc lxxix.

5. **¶** Quinta incipit ab ipſa edificatione: Et
durat uſq; ad reedificationē tēpli factā
poſt tempus captiuitatis in Babilonem
anno ſecundo Darii regis Perſarū: que
etas habet annos. d. xii.

6. **¶** Sexta incipit ab ipſa reedificatione: &

durat usq; ad baptismū seu p̄dicationē
x̄pi factā āno. xv. Imperii Tiberii cesaris
que durat annis. d. xlix.

Septima incipit eo tpe baptismi x̄pi &
durat usq; ad diem nouissimum tempus
incognitum hominibus & angelis.

Hęc diuisio etatū tradit̄ a. B. Hieronimo
B. autem Augustinus libro de Ciuitate
dei ponit principiū q̄ntę etatis ī dicēdo
usq; ad x̄pm. principiū autē sextę etatis
ponit ī tps x̄pi. Septimā etatē dicit eē
uitā eternā: post diē iudicii. Meo iudicio
melius Augustinus ponit q̄ Hieronimus
q̄a sex etates compat sex diebus quibus
deus operatus est in mundo formando
septima etas sabbato comparatur.

A creatione mundi usq; ad natiuitatē
Christi: sunt āni 5199. A diluuiō Noe usq;
ad natiuitatē Christi sunt anni 2957. A na
tiuitate Abrahę ad natiuitatē x̄pi²⁰¹. Ab
exitu ysrabel de Aegipto ad natiuitatē
Christi 1338. Ab edificatione tēpli per Sa/
lomonem ad natiuitatē x̄pi¹⁰⁴¹. A reedifi
catione eiusdē tēpli post captiuitatē in

Babloniã usq; ad natiuitatē Cbristi. 569
A baptisimo xpi usq; ad finē tēporis añi
nobis infiniti: deo tamen cogniti.

De tpiibus primę etatis.

Adam anno .xv. etatis eius genuit ge/
mellos scilicet Chaym & sororem eius
Calmanam: quę uxor eius fuit.

Anno Adã. c. xxx. Chaym occidit Abel
in terra promissionis:

Chaym ex uxore genuit Enoch: q; ge/
nuit yrach: q; genuit: Manaël: q; genuit
mathusalē: q; genuit lamech. Iste primus
biga bigamiam eius uxore eda & scella.

Lamech genuit ex Eda label: qui artē
musicam inuenit. Et genuit ex Scella
Tubalcaym: qui artē ferrariam inuenit.
label ad sonū malleoꝝ tubalcaym dele/
ctat: pportiones & cōsonantias in cantu
inuenit.

Hoc tpe iuēta ē ars sculpēdi in lammis
Nocina soror Tubalcaym artem uarie
texture inuenit.

De successoribus Adam.

Adam annorum. cc. xxx. genuit Seth.

Seth annoꝝ. cc. v. genuit Enos.
Enos annoꝝ. c. xcix. genuit caynam.
Cayna annoꝝ. c. lxx. genuit malalel.
Malalel annoꝝ. c. xlv. genuit Iareth.
Iareth annoꝝ. c. lxxxii. genuit enoch.
Enoch annoꝝ. c. lxxv. genuit mathusalē.
Matusalē annoꝝ. c. lxxvii. genuit lamech
quo tempore nati sunt Gigantes.

De secunda etate.

A principio mundi usq; ad p̄ns diluuiū
exacti sunt secundū septuaginta inter/
pretes & secundū gr̄ecos & latinos. āni
MM. cc. xlii.

Aliter sc̄dm Iudeos. Annos etatis Noe
dc. i. Ingressus est Noe cū uxore & filiis
& nuribus archam sc̄dm dei mandatū
& eo anno egressus est archa: & facti sūt
omnes dies Noe dcccc. l. quo uiuente
nati sunt ex eo uiroz. xxiii. & c. p̄ter
foeminas & paruos.

Filii Noe fuerunt: Sem: Cham: Iaphet.
Cham genuit Chus nembroth: q̄ gigas
babilon construxit tpe Eber de semine
sera.

10
Generatio Cham Africā tenuit ex quo
gentes. xxx.

Iaphet genuit camer & alios q̄ tenuerūt
Europā & plagam septentriōis in Aſia
a tauro monte uſq; ad flumen Canaym.

Super filios Iaphet primus regnavit
ſuphoñ ex his gentes. xv.

Sem genuit Arphafath anno. ii. poſt
diluuium: a quo Caldei.

Sem etiā genuit aſur: q̄ primus purpurā
inuenit & unguenta criniū de quo aſirii
& caldei.

Arphafath filius ſem: cū eſſet annoꝝ. c.
xxx. genuit Caynam & mox uixit annis
cccc. xxx.

Cayna annoꝝ. c. xxx. genuit ſala mox
uixit annis. cccc. iii.

Sala annorum. c. xxx. genuit Eber mox
uixit annis. ccc.

Eber annoꝝ. c. xxxiiii. genuit Phalech
& ſuperuixit annis. cc. lxx.

Tempore eber edificata eſt turris babel
cuius altitudo paſſuū. v. m. c. lxxiiii. quā
edificauit Nembroth: hic poſt linguaꝝ

confusionē Iuit ad Persas & eos docuit
colere ignem.

Phalech annoꝝ. c. xxx genuit Raghan
mox uixit annis. Huius tpe constructa
sūt tēpla & dii gentiū coli ceperunt.

Reghan annoꝝ. c. xxxii genuit Seruch
Huius tpe exortū est regnū primū scy
taꝝ. In quo primus regnauit Tanaus.

Seruch annoꝝ. c. xxx. gen. nachor mox
uixit ānis. cc. Sub hoc exortū est regnū
Aegyptioꝝ: ubi primus zoges regnauit
Nachor annis. lxxix genuit Tbara.

Hoc tpe ichoat regnū assyrioꝝ: eis pri
mus regnauit Belus annis. lxxv. Inchoat
etiā regnū Sycimoꝝ: eis p̄mus regnauit
Aegilaus a quo Aegilea dicta ē: que mox
dicta est pelopenlis.

Tbara annoꝝ. lxx. gen. Abrahā. Nachor
& Arram patrem loth.

Ex Sem filio Noe sunt gentes. xvii. q
tenuerunt Asyam.

A diluio Noe usq; ad natiuitatē Abra
hę fiunt anni. dcccc. xli.

De tertia etate mundi.

11
Abraham natus est ex Thara āno. xli.
regni nini secundi regis assyrioz: q̄ reg
nauit post patrem annis. li.

Anno primo Abrahę in gręcia lycionis
regnabat Rex secundus Europ̄s post
annum regni sui. xxii.

Ninus rex assyrioz dimicauit cōtra zo
rastrę regē bractinoz magū famosū.

Ninus postq̄ regnauit assyriis ānis. li.
obit: uxor successit Semiramis post uiz
regnauit annis. xli. hęc inuenit usum
brachaz regnū auxit intrauit in Indiā
muris etiam Babilonem instruxit.

Hoc tpe Thebei imperāt in Aegypto.
Abrahā primā etatē degit ap̄d chaldeas
ubi natus est.

Anno Abrahā. l. fuit principiū iubilei. xli
ap̄d hebreos cōtinet aut iubileus an. l.

Anno Abrahā. lxxv. facta ē ei a deo re
pmissio ante legē Moysiannis

Abrahā anno etatis eius. lxxxvii. genuit
Ismael ex agac ancilla.

Anno abrahā. c. iiii. regio & finis abrahę
quę Pentapolis dicebat̄ a quinq̄ urbibus

scilicet sodoma: Gomorra: Adama: Sebo
lim & Seger incendio misso coelitus pp
ter peccata fede libidinis p̄it ea religio
nūc aquis submersa est: & mare mortuū
appellat: influit fluuius Iordanis in eū:

Anno Abraham. c. xxxvii. moritur Sara
uxor eius. Tempore Abrabā primus in
creta regnavit Cres idigena a quo Cre
tenses dicti sunt.

Anno Abrabā. c. lx. q̄ erat ānus. lx. ysaac
nascuntur ei gemelli. I. Efeu & Iacob his
tēporibus apud argos regnavit ignacus
cuius filia fuit Io.

Obiit Abraham anno etatis sue. c. lxxvi
anno Iacob & fratris. xv.

A natiuitate Abrabę ad xp̄i natiuitatē
anni. MM. xxv.

Anno Abrabā. cc. Esau ānoz. xl. duabus
uxoribus copulatus: cuius socer Dima
filius Sebeon primus fecit asinos cōmī
sceri equabus: unde muli nati sunt.

Nyobe prime omnium multez mixtus
est Iuppiter: ut gręci dicunt. ex qui
bus natus apys quoniam gręci serāpim

nominauerunt & coluerunt ut deum.
 Nyobe ex inaco genuit foreneum: qui
 primus leges & iudicia constituit.
 Thesalus gręci filius regnat in Thessalia
 Virgo Minerua apparuit ; quę inuenit
 lanificii artem.

Ilmael postq̄ uixit annis. c. xxxvii. mor/
 tuus multa prole relicta.

Iacob his t̄pibus genuit Ruben symeō
 & leui: & cū esset ānoꝝ xcii. gen. Ioseph.
 Diluuium in Achaya sub ogyze ante
 Romam conditam per annos. c. xl.

A natiuitate Abrahę ad
 natiuitatē Christi. MM. xv.

Isaac moritur annoꝝ. c. lxxx. superſtite
 iacob filio annorum. c. xx.

Ioseph iā ante uenditus erat: annis autē
 p̄teritis. xii. q̄ tūc erat etatis. xvi. Ioseph
 erat annoꝝ. xxx. quando soluit somniū
 pharaoni inter uenditionem Ioseph &
 descensum patris fluxerunt āni. xxii.

Anno Abraham. ccc. erat initiū iubilei
 xlvi. & annis Iacob. c. xl.

Iacob moritur Anno etatis sue. c. xlvii.
 prophęta ns de Christo : qui cum stetit

ante Pharaonem erat annoꝝ. c. xxx.
 Secundum quosdam hoc tempore fuit
 ꝑꝑmotheus: qui dictus est creasse hoīes
 quia eos doctrina a feritate compescuit
 hic primus usum annuloꝝ inuenit.

Ioseph moriꝝ annoꝝ. c. x. post interitū
 ebrei seruerūt Aegyptiis annis. c. xliii.
 fuerūt aut ebrei in Aegypto ānis. cc. xv.
 Syrus regnat ex quo Syria dicta est.
 an. cccc.

Aureā cū esset ānoꝝ. lxx. genu. Moysen
 an. cccc. xxvi.

Hoc tempore regnante Argo gręci ce/
 perunt habere segetes aliunde semen/
 tibus delatis.

Atlas magnus astrologus fr̄ ꝑꝑmothei.
 Mercurius nepos Athlantis multarum
 artiū habet peritus: fuerunt autem tres
 Mercurii. s. Erines trimegistrus philoso
 phus & Mercurius minor. Augustinus
 libro de ciuitate dei scripsit sic eo tpe
 quo natus ē Moyses fuisse repit atlas
 ille magnus Astrologus ꝑꝑmothei frater
 maternus auus mercurii maioris: cuius
 nepos fuit Trimegistrus ille mercurius

Hac etate primus quidriga iuxit aroculus
Oliua primum in arte inuenta.

moyses in heremo philosophat a. cccc. lx
Choretas & Choribantes primi in armis
modulata saltationem & modulationem
repererunt.

Diluuium in Thessalia sub deocalione anno
Abraham. cccc. xc. & ante urbem conditam
anno. dccc. x.

Hoc tempore fuit incendium Phetontis.
Iob uir patientie agnoscitur.

Balaam propheta agnoscitur.

De quarta etate mundi.

Anno Abraham. d. v. & a morte Ioseph
anno. c. xliii. Moyses cum esset annoz
lxxx. eduxit populum de Aegypto. Aron
autem. erat annorum. lxxxiii.

Moyses kal. Iuniis ascendit in montem
synay: die autem quinquagesimo ab exitu
de Aegypto legem a deo accepit.

Iudei litteras & legem acceperunt per eum.

Hoc tempore Cedrops metu plagarum
aegypti fugit in greciam & condidit Athe-
nas: & primus bouem immolauit Ioui.

Aegyptus regnans eam prouinciam: que

dicebatur aeria nominauit Aegyptum:
que prius dicebatur Mesraym.

Archas filius Iouis & Calisto pelagis i
suā ditionē redactis eorum prouinciam
Archadiam nominauit.

Moyles morit̄ anno Abrahę. d. xlvi.
Iosue illi succedit & terrā promissionis
ingreditur fluxis a principio mundi se/
cundum septuaginta interpretes. annis
MM. d. l. Scđm uero Bedā. MM. d. xliii.
Danaus per. l. suas filias occidit. l. filios.
Aegypti cōiugatos filiabus suis euadēte
solo Lino: qui post eum regnauit.

A natiuitate Abrahę ad
nauitatē xp̄i. MM. x v.

Bufiris filius Libeę filię Epophi filii the
lagon & Io. tyrannidem exercet iuxta
loca uicina nilo.

Phenix & Cadmus fratres transeunt de
thebis Aegypti in syriā a quo phenice
dicta ē phenix illa regio: i qua sūt tyrus
& acon: que prius dicebāt tholomayda
anno. d. lx.

Europeę filię Pbenicis mixtus ē Iupiter
quā mox Ansterius rex Cretēliū uxore

accipiens ex ea genuit minoem Rada
mantum & Sarpedonem.

Pandion filius Erictonii; cuius filie fue
runt progenes & Philomena.

Diniosius q̄ dictus liber p̄r filius semele
filie cadmi q̄ Thebis regnavit agnoscit̄
qui primus litteras grecis iuenit & usū
uitis ad uinum annis. d. lxxx.

Idei dactili hoc tpe ferrū reperūt d. xc.
Ericthonius primus ī greciā iunxit qua
drigam; qui filius Dardani regnavit in
Dardania. d. xc.

Damne mater Persei agnoscitur.
Pelops regnat apud Argos a quo Pello
penses uocati sunt.

Triptolomus cū longa nauī: que uocata
est serpens frumenta ministrat.

Fabula Proserpine & Cerberi: qui fuit
canis ingens orchi regis molossorum.

Hoc tpe iuēta sūt mysteria an. dc. xxx.
Thebis regnat Amphio & cetus cadmo
expulso.

Frixus & Elles fugiunt a nouerca & fa
bula aurei uelleris annis. dc. xl.

In Dardania regnat Tros: a quo Troiani
sunt dicti: an. dc. l.

Tantalus rex frigioꝝ rapuit ganimedeꝝ
filiũ troi regis dardanioꝝ ut eo abuteret̃

Sycion regnat sycionię que prius dice
batur Aegilea.

Pelox ypodomiã duxit in uxorem.

De Perseo & gorgõe: que fuit meretrix
uenustissia ita ut eã uidetes i eã intuitũ
figerēt & q̃si lapides amentes fierent.

Ion uir fortissimus a quo Iones.

Amphion regnat Thebis annis. dc. xc.

Europa rapitur a Cretensibus: cui fuit
insigne aries.

Ilion condita ab ilio rege an. dcc. x.

Perseus acrisio non sponte occiso mi
grauit argos: & ibi regnauit.

Apollo artē medicinę inuenit.

Dedalus faber agnoscitur.

Europa agenoris filia rapit̃: altera Euro
pa filia fuit Pbenicis annis. dcc. xxx.

Gedeon agnoscitur in Iudeis.

Nauigatio Iasonis pro aureo uellere in
coichos: in qua fuerunt Hercules annis

dcc.l. Castor & pollux.
 Orpheus agnoscitur.
 Linus magister Herculis clarus habet.
 Medea a colchis discedit.
 Scythę puocati a Vesoge rege Aegypti
 tendunt in Aegyptum.
 Hercules occidit ydram: q̄ fuit callidus
 sophista annis. dcc.lxxx.
 Minotaurus fuit iudex Minoys crude
 lis nimis.
 Minos mare obtinuit.
 Bellum lamphitaz & centaurorum.
 Priamus regnat in Troia.
 Androcheus dolo Athenis occidit. dcc
 lxxx.
 Exiciale bellū intus Cretenses & Athe
 nienfes morte Androchei ante Romam
 conditam annis. d.lx.
 Minos in Creta leges cōstituit. dcc.xc.
 Theseus agnoscitur: qui Helenā rapuit
 quā fratres ceperunt. dccc.
 Hercules agonem olympiacū cōstituit
 a quo usq; ad primā olympiadem sup
 putantur anni. cccc. xxx.

Corus & Carthago Tyri transmigrant
in lybiam & condunt Carthaginem.
Atreos regnat argis.
Phedra amat ypolitum.
Hercules occidit antheum.
Theseus fugit ab Athenis. dccc. x.
Menelaus regnat Lacedemoniis.
Fabula apri calidonię.
Agamenon regnat.
Amaczones contra Thebas bellant:
Minos in Sicilia occiditur.
Hercules moritur: qui in ignē se iniecit
propter itollerabiles dolores suę carnis
anno ętatis eius. lii.
Alexāder paris rapuit Helenā dccc. xxi
Esebon iudex apud Iudeos.
Menon & Amazones Priamo tulerunt
subsidium.
Mopsus in Sicilia regnat.
Labdō iudex apud Iudeos fuit ętis. viii.
cuius ęno. iiii. capta est Troya a grecis.
Troya capta tertio ęno abdon ęno nati
uitatis Abrahę. dccc. xxxii. ęte Romę cō
ditā annis. cccc. xxxi. scđm Hieronimū

Sed secundum Solinū an. cccc. xxxiii.

Aquilon cōdita usq; ad subuersionem
Troie anni. c. xxv.

Menelaus & Helena post Troie excidiū
diuenterūt ad regē Aegypti NOE tuto-
ris: q; fuit maritus Acādre ait HOMERUS.
Carmētis mater Euādri litteras latinas
inuenit. dccc. xl.

Sampson fortissimus in Iudea: q; populū
rexit annis. xx.

Aeneas in Italiam uenit.

Syrenes fuerūt meretrices: que sua ue-
nustate & uerbis nauigātes decipiebāt
Pyrrhus Achillis filius delpbis in tēplo
Appol inis fraude Macharei sacerdote
ab Horeste occiditur.

Hectoris filii Ilium receperunt posteris
anthenoris expulsis beleno auxiliū sibi
ferente.

A natiuitate Abrahę usq; ad
natiuitatē Christi. MM. xv.

Ely sacerdos populū dei regit. dccc. lx.

Ascanium albam condidit.

Lauina uiduata Enea nubit melampodi

ex quo filium genuit Archa testamenti
perditus & morit̄ Ely sacerdos. dcccc.

Samuel & saul regnant.

Incurfus amazonum & cimeriorum pa-
riter in Asiam.

Dauid in regem eligitur. dcccc. xl.

Latinus S luis regnat in Alba.

Salomon ī regno succedit. dcccc. lxxx.

De quinta etate mundi.

Salomon āno regni sui ānis. cm. lxxxviii
ccto completum.

Ab exitu ysrahel de Aegypto usq; ad
hāc tēpli constructionē sūt anni. cccc.
lxxviii.

Traches mare obtinent annis. xix.

Sibilla heritrea agnoscitur.

Susachim rex Aegypti templū spoliat.

Roboa filius salomonis regnat.

Tyberinus rex Albanoz; ī flumīe albula
suffocat̄ a quo noīatus ē tiberis. M. xxx.

Agrippa regnat in Alba. M. c.

Homerus poeta agnoscitur.

Rodii mare obtinent. xxiii.

Elyas rapitur regnāte Ioram in iudeis.

Frigenas mare obtinēt an. xxv. m. c. x

Zacharias propheta occidit. M. c. xxx.

Eliēus moritur. M. c. xlv.

Cipri mare obtinent: annis. xxxii.

Phenices mare obtinent annis. xlv.

Ultimus rex asyrioz regnat sardanapa
lus : quo regnante capta est Babilon &
spoliata p̄ eius p̄fectū barbatē habēs a
conditione sua annos. M. c. lxiij.

Anno Abrahę. m. c. xcviij. finitū ē regnū
asyrioz: quo regnauerunt reges a Belo
primo rege & sardanapalo ultimo.

Medoz regnū inchoat in quo regnatū
ē p̄ octo reges annis: quoz ultimus fuit
Astyages cui successit Cyrus rex p̄saz
qui regnare coepit anno. M. cccc. lvii.

Igit̄ regno asyrioz successit regnū me/
doz cui successit regnū persaz finitū
in dario arsemi: quē Alexander supauit
post regnū persarum fuit regnum Alex/
andrinoz: quod habuit initium ab alex/
andro cui successerunt. xi. Ptholomei
unus post alium : & ultimo Cleopatra
Regina. Finitum autem est regnum :

Alexandrinorum tempore : quo Cęsar
Octavius supauit Antoniũ & cleopatrá
anno. xii. post necē Cęsarís dictatoris &
Aegiptus facta est prouincia & Cęsar
octavius nominatus est auguuis.

Ligurgus iura constituit Lacedemoniis
M. c. xcix.

Efydorus illustris habetur.

Sydon primus arguus pondera & men/
suras inuenit.

Phocas regnat latinis. M. cc. x.

A natiuitate Abrabę ad natu

uitatē Christi. MM. xv.

Prophetant apud Iudeos Osee: ysayas:
Amos: & Ionas.

Olimpia prima apud latios olimpia aut
continet annos. iiii. erant autem ludi &
certamina non ire.

A captiuitate Troie usq; ad primã olim/
piadem fiunt anni. cccc. vi.

A prima olimpiade usq; ad urbem con/
ditam fiunt anni. xxxiii.

Aegyptii mare obtinent.

Agnus loquutus hoc tpe in Aegypto.

Lacedemonii contra messenios pertinaciter bellat. M. cc. xlii. obsidendo eos an. x.

Romulus & Remus generant. M. cc. xlv

Terei Cyrenem condiderunt: conditor

bachuccus cui nomē Aristotiles. M. cc. l.

Prophetant Isayas & alii.

Atham regnat in Iudea.

A modo tacebunt anni Abrahę & anni urbis condite supputabuntur.

De tpe urbis Romę condite.

Anno natiuitatis Abrahę. M. cc. lxii. āno

q̄rto sexte olimpiadis. anno tertio regni

Athā regis Iuda āno excidit. cccc. xxxi.

anno natiuitatis xp̄i. xi. kal. Maii parili-

bus qui dies festus erat: Roma condit

a fr̄ibus gemellis Romulo & Remo.

Romulus regnauit annis. xxxviii.

Milesti mare obtinent annis. xviii.

Romani rapiunt Sabinas āno. iiii. urbis

Decē tribus Hebreoz: que erant apud

samariā captiuant in Chaldeā a salma-

naslar: & ducunt ī mōtes medoz ā. viii.

Tobias uir patiens agnoscit

Cathina & Syracusa condite in Sicilia.

Carres obtinent mare.

Ysayas & alii tres prophetant.

Romulus moritur in campo martio an.

xxxviii.

Senatores anno primo regunt rem. p.

De primo rege romano.

Numa pompilius genere Sabinis reg/

nauit annis. xl.

Per hęc tempora cōditę sunt hę urbes:

Tarentum in Apulia: Gela in Sicilia: Pha

selus in panphilia: Cizicus locus ī Italia

Calcidon in Asia.

Sibilla erophira agnoscitur: quę Cifāna

dicta est.

Annus p̄ menses. xii. distinctus a numa

Ordo uirginū uestaliū ceptus Romę:

Cōgluctinū ferri inuentū ē a glaucobio

ysayas propheta occiditur.

De Tullo rege tertio.

Tullus hostilius rex tertius regnavit an. 34

Sibilla & Erōphira agnoscuntur.

Archilogus poeta gręcus agnoscitur.

Phaleris tyrannus in Sycilia agnoscit.

Lesgii mare obtinent annis. lxxviii.

Bizantiū urbs cōdita in tracia: quę nūc
dicitur Constantinopolis.

Hystrius condita in ponto.

Gelmus condita in Sycilia:

zalencus legum lator agnoscitur.

De Anco rege quarto.

Ancus rex .iiii. regnavit Romę annis .iiii.

Draco legum lator agnoscitur.

Propbetant Heremias : olda mulier &
sophonios apud Iudeos.

Epidaurus quę nunc dicitur durachū
Cireñ abaco: sinope: Lypara & Prusias
urbes condite.

Tales milesius unus ex septē sapiētibus
agnoscitur: naturalis & astrologus philo
sophus : ut ait beatus Augustinus eius
auditor fuit Anaxaminarus huius. Anax
imenes: Anaxagora illius: Archelaus eius
Socrates illius. Plato eius : Aristoteles
illius : hi successiue scholam tenuerunt
unus post alium.

De Tarquino prisco rege quinto.

Tarquinus priscus rex quintus : Romę
regnavit annis .xxxviii. Hic edificavit

Romę arcum & prior triumphauit.

Panetius primus in Siciliam tyrannidē exercet.

Ioachim regnat in Iudea : cuius anno tertio Nabuchodonosor rex Babilonis iudeā capit & uasa tēpli aufert āno.c.l.

Sappo & Alocus poetę agnoscentur.

Captiuantur Ebrei in Babilonem : quę durauit ānis .lxx. captiuitatis. c. xliii.

Solon & Chilon & quinq; sapientes agnoscentur.

Huius regis tpe condite sunt in Italia a Gallis urbes. s. Mediolanū: Brixia: Verona & Vicentia.

Daniel pphęta & tres pueri & Hiezechiel agnoscentur.

Ysyderus poeta clarus habetur.

Tales philosophus morit̄ unus ex septē sapientibus.

De Tullio rege sexto.

Tullius Seruilus rex sextus regnauit annis. xxxiiii.

Romę censu acto inuenta sunt ciuium romanorum. c. lxxii. milia/capita

Daniel interpretatur scripturā mysticā
quam uidit Baldassar rex Babilonię in
pariete scribi.

Solon & alii sex sapientes clarent.

Sapbo mulier poeta agnoscitur.

Phaleris iterum tyrannizat in Sicilia.

Cyrus auum suum astyagem in prelio
superat & regnum transfert ad Persas.

De Tarquino superbo rege.

septimo.

Tarquinius supbus rex septimus regna-
uit Romę annis. xxxv.

Ferondis historicus clarus habet. xxxv
Ihesus filius Iosedech pōtifex maximus
apud Iudeos.

Iudich honesta & propbēta agens.

Zacharias & malechias noscuntur.

Pyctagoras physicus agnoscitur.

Cyrus regnat super Persas babilonem
capit & spoliat ac subuertit cuius ābitus
stadiorum. cccc. lxxx. murorū latitudo
cubitum. l. Altitudo uero. cc. portę
gręę. c.

Cyrus superat Cresum regē Lydorum

& ei capto parcat.

Regina Massagetarū Cyrum occidit
capite defecto.

Huius regis tempore finit captiuitas
Iudeorum.

Cambises filius Cyri in Aegypto cōdi-
dit Babiloniā inde regrediens egrotus
mortuus est Damasti.

Lucretia uxor Collatini Tarquini iure
oppressa a filio Tarquini regis prius de
hoc conquesta patri & uiro statim se
coram eis gladio peremit.

De sexta etate mundi.

Anno urbis condite. cc. xxxiiii. que est
annis Abrahę. M. cccc. xxvi. Et annus
secundus Darii regis Persarum templū
in Iherusalem reedificatur a zorobabel
licentia edificandi templum exordium
habuit a Cyro & consumatum est sub
Dario.

De rebus gestis a Romanis
post reges exactos.

Anno Urbis condite. cc. xliiii. expulso
urbe Tarquinio rege: primi cōsules facti

sunt Iulius Brutus & collatinus maritus
 Lucretiæ.
 Censu acto Romę ciues. c. xv. mil.
 Democritus philosophus.
 Anaxagoras philosophus agnoscitur.
 Largius primus dictator fuit Romę.
 Spurius Cassius magister militum.
 Pictagoras moritur.
 Pindarus poeta agnoscitur.
 Temistocles moritur.
 Sophocles agnoscitur.
 Anaxagoras moritur.
 Socrates nascitur.
 Solis facta defectio.
 Esdras sacerdos apud Iudeos noscitur.
 Virgo uestalis obstrupum uiua defossa:
 Herodotus uir grecus clarus habetur.
 zeusis pictor uir grecus clarus habetur.
 Euripedes uir grecus clarus habetur.
 Anno Vrbis. cc. lxxv. Darius rex Persarum:
 qui Cyro successit moritur in regno eius.
 Xerxes filius darii rex persarum succedit

qui traxit in gręciam de regno suo ar-
matorum. dcc. mil. de auxiliis uero. ccc.
& tamen uictus in gręciam rediit.

Anno Urbis. ccc. .i. creati sunt decem
uiri remotis consulibus : quo tempore
romani miserūt in gręciam legatos pro
legibus habendis ab eis & obtinuerūt.

Rome iterum creati sunt consules ano
urbis. ccc. .iii.

Hippocrates medicus. His tempo-

Democritus philosophus ribus clari

Empedocles. habent per

Parmenides. cccc. xlix.

Socrates. annos ante

Zeno. aduentum

Christi.

Sophocles poeta agnoscitur.

Pericles moritur.

Plato nascitur. ccc. xix.

Dyonisius in Sycilia Tyrannus seuit

ccc. xli.

Dyogenes agnoscitur.

Aristippus agnoscitur. X

Regina Hester agnoscitur.

Democritus moritur.

Senophon græcus agnoscitur.

Solis facta defectio.

Athenienses uti ceperunt. xxiii. litteris

Gens campana in Campania constituitur.

Ethna ignem ultra solitum emisit.

Socrates bibit uenenum. ccc. lviii.

Plato philosophus agnoscitur.

Galli senones Romam capiunt & incendunt
excepto capitolio. ccc. lxi.

Iustinus ponit quod galli senones qui Romam
incenderunt condiderunt in Italia Me-
diolanum: Comam: Brixiam: Veronam:
Pergamum: Tridentum: & Vincentiam.

Tribuni militum sublatis consulibus re-
regunt Romam.

Camillus Furius agnoscitur.

Aristoteles philosophus floret.

Demostenes orator claret.

Philippus macedo regnat.

De rebus gestis orto Alexandri

magno.

Anno urbis condite cccc.v. oritur Alex
ander octauo anno regni patris.
Plato moritur postq̄ achademia tenuit
spensippus. cccc.x.
Romę facto censu inuenta sunt ciuiũ
romanorum capita.
Romani apud candemas furcas a sannitibus
ignominiam ferunt. cccc.xxvi.
Alexander patri succedit in regno.
Alexander anno septimo sui regni con
didit Alexandria i Aegypto. cccc.xxxii.
Papirius cursor Romę notatus est eligi
dux belli cõtra Alexandrum si cum eo
bellatum esset.
Alexander ueneno perit. cccc.xxxvii.
Ptolomeus lagus illi succedit i Aegypto
Apius claudius cecus romę agnoscitur.
Demetrius phalerius gręcus nominat.
Omas Iadi filius apud Iudeos.
Selentius anno.xii. regni sui Antiochia
condidit mox alias urbes laudiciam a
nomine uxoris selencia apam edessam
& pellas.

Simon cognomēto iustus apud iudeos celebratur.

Censu facto romę uiroꝝ .cc.lxx. mil.

Curius dentatus cōsul sannitas prostravit prelio. cccc.lvi.

Ptholomeus philadelphus cū romanis amicitiam iungit.

Bellū ceptū inter romanos & Tarētinos quibus fuit auxilio Pyrrhus rex Epirotharum.

Diuina scriptura transfertur per .lxxii.

interp̄tes studio ptholomei philadelphia Fabricius romanus agnoscit. cccc.lxix.

Curius consul prelio superat Pyrrhum: qui ex italia cessit in gręciam.

Ariminum in gallia. Beneuentū in samo conditę a romanis. cccc.lxx.

Tarris que fanū dicit cōdita ab ipso Ptholomeo conditę iuxta portū alexandrię.

Anno urbis. cccc.lxxviii. coeptum est primum bellum punicum cū romanis.

Argenteus nūmus primū figurat romę Aratus sitonius agnoscitur de quo ait

Cicero libro officiorum.

Attilius regulus bellat contra penos.

Censu facto romę uiroꝝ .cc.lx. mil.

Ennius poeta natus Tarenti mox romã
transfertur.

Ihesus Syrach librum sapientię edidit
simone ome pontifice apud Iudeos.

De secundo bello punico
gesto ab Hanibale.

Anno urbis condite .d. xxiii. coeptum
est bellum punicum secundum cum ro
manis & Hanibale duce Carthagine.

Neuius comicus scriptor agnoscitur.

Plautus ex umbria scriptor agnoscit̃.

Scipio mox Africanus maior. Lelius
eius amicissimus noti habentur.

Masimissa mox rex Numidię Iuuentis
in Hyspania contra Romanos bellat p
penis.

Pax data Carthagenensibus uictis a ro
manis iam bellato annis .d. xl.

Bellant romani cum Macedonibus.

Per hæc tempora uir Anthiochus rex
Asiæ cognoscitur.

Apollonitirius cognoscitur.

Ennius poeta cognoscitur.

Cecilius comedus medioloneñ noscitur.

Terentius comedus Carthaginēsis cog-
noscitur.

Titus Libius tragedus cognoscitur.

Marco Portio Catone consule contra
Antiochum regē syriæ bellant romani.

Bononia deducta est colonia a romanis
ex ciuibus latinis deducta equitibus da-
ta iugera septuaginta ceteris quinquā-
gena ager datus a Gallis Bous captus
tuscos ipsi expulerant.

Hanibal ueneno se peremit in bithimia
ne in manus romanorum ueniret.

Scipio Africanus maior relegatus obiit
Literni. d. lii.

Mutiņę & parma colonię deductę a ro-
manis in emilia.

Emilius paulus consul bello superat p-
se regem & capit. d. xcvi.

Bellum punicum tertium coeptū a Ro/
manis nominantur. dc. ii.

Iuda Machabeus. Aristarcus grammar/
ticus. Pautiuus poeta nominantur.

Carthago diruit per Africanū secundū
hic natus ex genere emiliorum: adopta/
tus fuit a filio maioris Africani nato per
matrem ex emiliis. dc. vi.

Masinissa rex Numidię populi romani
senex moritur: qui hunc Africanum re/
liquid diuisorem regni inter filios.

Censu facto Romę uiroꝝ.

Ionatha Machabeus noscitur.

Lucullus poeta noscitur.

Numantia subuersa per Africanum se/
cundum. dc. xx.

Lues imēsa estu pisces mari ea renecati
& homines requiescentes.

Immensa locustarum multitudo in Afri/
ca arborū folia & herbas corrosit: qbus
uiuēti meris ī mare & in littus reiectis
ita aerē corrumperunt ut ultra. ccc. mil.
lue perierunt.

Narbona condita a Romanis in Gallia
 consule Mutio Sceuola. dc.

Pensaurum a romanis colonia ducit in
 Gallia quo Achius poeta migravit colo-
 nis :a quo mons Archianus dicitur: qui
 ipedit ne a Pensauro possit uideri fanū
 fortunę. xxxiii.

Simon Machabeus principat̃.

Carthago a Romanis restauratur.

Terentius Varro philosophus & poeta.

Bellant romani contra Iugurtam regē
 numidię. dc.

Furius poeta. Pomponius boniensis
 scriptor actellanarum.

Plotius doctor Ciceronis docet ī retho-
 rica: & Cicero studet.

Sceuola altus q̄ fuit pontifex maximus
 Salustius hystoriarum scriptor.

Catullus poeta Veronensis.

Varro Nerboneñ philosophus & poeta

Quinticius togatarum scriptor.

Gaius Marius consul septies.

Lucius Cornelius Silla dictator.

Pompeius maius.

In Syria terre motu facto perierunt. c.
lxx. urbes. Alique subuerse Tygrane re/
ge eius prouincie.

Alexandra regnat apud Iudeos.

Censu acto Rome. cccc. lxxii. mil.

Virgilius orit Mantue pago qui dicit
andes non longe a Mantua. dc. lxxxiii.

Marcus portius Cato. stoycus philoso/
phus.

Oratius flaccus uenusi orit. dclxxxviii

Catillina coniurat in patriam.

Titus Labienus opidum cinguli in ans/
mua condidit suis expensis.

Cesar exercitū ducit ī Gallias. dc. xciiii

Via claudia ordinatur qua transitus a
placentia ariminum.

Titus Liuius pataui oritur: de quo loq̄t
beatus Hieronymus.

Messala conuinus orator Romanus.

Curio iure peritus Romanus.

Bellum ciuile inter Cesarē & Pompeiū
actum quadriennio. dcc. iiii.

Prelio commisso Alexandrie inter Ce/
sarem & Ptholomeum cremata est ibi

bibliotheca maxima quã Ptholomeus
philadelphus parauerat. dcc. v.

Cato in Utica se occidit.

Cesar occiditur a Bruto & Cassio & ab
aliis uulneribus. xxii. confessus in curia
in capitolio idibus Martii cadauer eius
in cineratum cinis mox conditus est in
uase greco: qui est in uertice colũne que
dicta est Iulia: que nunc uulgo dicitur
aguda. dcc. xiiii.

Cesare occiso & turbato statu rei. p. sur
rexerunt trium uiri. s. Cesar octauus
Marcus Antonius & Lepidus & diuise
runt sibi principatũ & annis. xii. turbatus
fuit status rei. p. quo tpe fuerunt quinque
bella ciuilia usq; monarchiam Augusti.
Cicero relegatus occiditur ab hoie cui
patronus fuerat oportunus capud &
dextera illius dela Antonio. dcc. xiiii.

Quidius naso nascitur peligni.

Lex falcidia editur auctore falcidio.

Salustius moritur natus a miterru. dcc.
xvii.

Varrus poeta Cappadocia moritur.

Marcus Antonius : qui fortitus fuerat
cū Cēfare octauo imperium orientis su
peratus a Cēfare nauali p̄lio ap̄d Actiū
mox etiam desertus a suis in Aegypto
desperatione reꝝ seipsū occidit Cleopa
tra recepta a Cēfare se occidit positis
aspidibus ad mamillas. dcc. xii.
Aegyptus facta est puincia Romanoꝝ
quā primo pro romanis rexit Cornelius
gallus de quo ait Virgilius.

Cēsar Octauius creatus Au
gustus a populo romano.
Anno urbis. dcc. xxii. octauo idus Ianuā
rii Gaius Octauius Cēsar a populo ro
mano appellatus est Augustus : & ei
totius imperii romani collata est monar
chia annis. xii. elapsis a nece Cēsaris: quī
post q̄ augustus ē dictus uixit ānis
& ultra.

Censu acto Romę inuenta sunt ciuū
romanorum.
Nicopolis ciuitas iuxta Actium facta.
Apolidorus philosophus p̄ceptor Au
gusti.

Marcus Terentius Varro philosophus
& poeta ppe nonagenarius moritur.

Conelius gallus forniliensis poeta morit̄:
qui primus p Romanis rexit Aegyptū.
Legati Indoꝝ in Hyspania fedus & ami-
citiā firmant cū augusto bellū gerente
cum Cantabris. dcc. xxvii.

Valerius maximus scriptor agnoscit̄.

Quintilius cremonensis Virgili & oratii
contubernalis moritur.

Augustus factus est pontifex maximus
Augustus per drusum preuignū suum
subicit Germanos.

Augustus p Tyberiu preuignū subicit
Armenos & Pannonios.

Herodes p Romanis regnat ī palestina

Virgilius Brundusii moritur: eius ossa
delata Neapolī: īde cōdita sc̄do militario

Varius & Tucha poetę Virgili & oratii
cōtubernales emendare cōsperūt opus
Aeneidos sub ea lege ut nihil adderent
sed demerent. dcc. xxxiii.

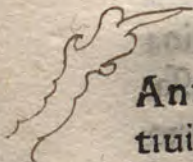
Emilius macer poeta Veronensis in Asia
moritur.

Virgo maria nascit̃ m̃f̃ xp̃i. dcc. xxxviii
Titus Liuius scribit historiã romanam.
Herodes edificauit cesareã in honorem
Augusti: quę prius dicebat̃ turris strato
nis. Samariã restaurauit quã appellauit
secastiã: id est augustã: cõdidit amidonã
& antipatrã in patris honorẽ. Phaselum
uero in nomine fr̃is sui: & Herodium in
sui cõmemorationem: ubi habuit sepul
chrum suę domus.

Oratius factus Poeta morit̃ Rome ãno
ętatis suę. dcc. xliii.

Augustus filiam suam adulterio depre
bensam: damnat exilio.

De tempore natiuitatis
dñi nostri Ihesu Christi.

Anno ab Vrbe condita. dcc. lii. & a na
tiuitate Abrabę exactis ãnis. ii. m. xv. nas
cit̃ dñs Ihesus Christus in Bethle Iuda:
anno a morte dictatoris. xlii. Anno im
perii Cesaris Augusti.

Asimus polo orator & consularis: qui
dalmatia triumphauit: moritur in uilla
thusculana ãno ętatis suę. lxxx. de quo

Virgilius in boccolicis.

Archilaus regnat post Herodem.

Ihesus puer septennis cū matre Maria
& ioseph de Aegypto redit.

Censu acto romę per Augustū & Tybe-
rium inuenta sunt ciuium romanorum
nonagesies tricentena.

Romę fames grauis nimis.

Solis facta defectio. dcc. lxxvii.

Augustus Atelle morit̃ anno ętatis
corpus eius de Campania portatū romā
sepultus ī sepulchro quod parauerat in
campo Martio qđ dictū est agusta.

Herodes tetrarcha regnat iudeis.

De Tyberio augusto.

Tyberius imperator secundus impauit
annis. xxii. coepit imperare anno urbis
dcc. lxxvii. & āno natiuitatis Christi. xvi.

Titus lilius patauinus historiographus
patauii moritur Anno imperii. iiii.

Ouidius Naso poeta eo anno morit̃ re-
legatus in Sycia sepultus opido thōsus
Vrbes. xlii. in Asia ceciderunt terre mo-
tu concusse anno imperii. v.

Pylatus a Tyberio mittitur in iudeam.
Iohannes filius Zacharię predicat in de-
serto & baptizat āno. xv. imperii huius.

Principium septime etatis
mundi.

Anno. xv. imperii Tyberii augusti dñs
Ihesus baptizatus a Iohanne Zacharię
in iordane predicare orsus est.

Anno sequenti aquā mutauit in uinum
altero anno Iohannes baptista occidit
ab Herode. anno. xvii. imperii.

Dominus Ihesus Christus sub pontio
Pilato p̄side iudeę morti crucis dānat
āno īpii Tyberii. xviii. tūc solis eclipsis
maxima hora diei. vi. luna. xv. p̄ iudeos
eo anno beatus Stephanus lapidatus ē.
Saulus conuertit ad fidē Christi anno
natiuitatis. xxxv. & Paulus uocatus ē.

Tyberius impator opam dedit ut xp̄us
coleretur ut deus : sed senatu suadente
serano p̄fecto Tyberii p̄hibuit id fieri.
Moritur Tyberius Cęsar in campania.

De Gaio Augusto Gallicula.
Gaius Gallicula Impator annis fere. iiii.

imperauit hic fuit filius germanici filii
Drusii fratris Tyberii augusti.

Pylatus in multas incidens calamitates
se propria manu occidit.

Phylo iudeus uir peritissimus p̄ iudeis
coram Gaio orauit.

Gaius imperator a suis occiditur eius
malicia anno .iiii. imperii.

De Claudio augusto.

Claudius imperator impauit annis fere
xiiii. hic fuit filius drusii & patruus gay
Matheus apostolus Christi euangelium
scripsit anno Christi. xlii.

Anno sequēte Marcus euangelista suū
scripsit.

PETRVS apostolus Romā uenit āno
imperii Claudii & ibi Ep̄us fuit annis
xxv. & ultra.

*p̄m̄q̄ papa
petrus
quado fuit est*

Anno .iiii. imperii & āno natiuitatis abra
he. MM. xl. Claudius subegit Britanniam
& triumphans rediit sexto mense quo a
Roma discesserat.

Fames romę grauis nimis.

Agrippa rex iudeoꝝ morit̄ cui successit

filius eius Agrippa.

Censu facto Romę inuenta sunt ciuium
romanoꝝ. lxxviii. centena & xliiii. milia
anno imperii. v.

Rauennę porta aurea facta est.

Palemon uincentinus doctor in grāma/
tica docet Romę.

Claudius Iudeos pellit roma anni. ix.
imperii.

Romę fames grauissima an. x.

Jacobus apostolus ab Agrippa occidit̃.

Simon magus a Samaria uenit romam
cuius fuit discipulus Menander non eo
inferior.

Huius imperatoris tempore in Arabia
auis fenix apparuit: que uiuit annis. dc.
magna ut Aquila cristata coloris rubet.
Claudius ueneno moritur anno ętatis
eius. lxx. uxoris fraude an. xiiii. imperii.

De Nerone augusto.

Domitius Nero imperator. v. regnauit
annis. xiiii. mensibus. vi. hic fuit gener
& preuignus & filius adoptiuus claudii
filius Domitii & Agrippinę sororis Gay

imperatoris.

Terre motus & solis eclipsis anni.iiii.
imperii.

Nero matrem Agrippinā occidit ā.v.

Iacobus frater domini præcipitatur de
templo in Iherusalem eius urbis episco
pus an.vii.

Marcus episcopus Alexandrię martirio
uitam finiuit. viii. anno.

Persius poeta moritur annorum. xxix.

Anneus Lucanus cordubensis poeta in
pisomana cõiuratione deprehensus ad
secūdas uenas brachiū medico prebuit

Nero urbem inflammauit diebus sex
& noctibus septem.

Lucius Anneus Seneca cordubēsis Lu
cani patruus incisione uenaz & haustu
ueneni perit. xi. anno.

Iunius gallo frater senecę egregius de
clarator propria se manu occidit.

Tres urbes in Asia terre motu corruer
unt.

Nero decreto senatus in expensas ac
cepit centies centena milia annua &

octauiam anno .xii.

Flavius Iosephus agnoscitur.

Petrus & paulus apostoli romę martirio
coronantur anno etatis Petri. lxx. anno
natiuitatis Christi. lxxv.

LINVS urbis episcopus post petrum
sedit annis. xi.

Vrsitinus medicus & Vitalis mediola-
nensis Rauennę martires.

Nero nocte fugit roma metu senatus
& in uilla latitans se propria manu con-
fodit pugione.

De Galba augusto.

Galba successit imperio mensibus. vii. q
ab hispania romam duxit Quintilianum
egregium rhetorem : Alba ab Othone
occiditur.

De Othone augusto.

Otho inuadit imperium: qui metu Vi-
telli se occidat.

De Vitellio augusto.

Vitellius inuadit imperium romę a mil-
tibus Vespasiani pugnando occiditur.

Hi imperatores circiter menses. xviii.

Ano 12 mxy neronis
flauus iosephus ag-
noscitur

nero
galba

Quintilianus

imparauerunt.

De Vespasiano augusto.

Vespasianus imperator annis. x. impauit
anno Christi. lxi.

Titus eius filius relictus a p̄re obsidere
Iherusalem a fundamentis eā subuertit
ubi perierunt uiroz undecies centena
milia p̄ter mulieres & paruulos fame
& cladio: reliqui uenundati.

Romeꝝ capitolium incensum.

Prodigia magna uisa in Iherusalē stella
comata uisa est ante euerfionem & ui-
tula parata ad sacrificiū in manu minis-
trorum enixa est.

A passione Christi usq; ad euerfionem
Iherusalē fiunt anni circiter. xxxix:

Titus omnia templi ornamenta romam
tulit in tēplo pacis locauit ut ait beatus
Hieronymus.

Vespasianus & Tytus filius simul in cur-
ru de iudeis triumphum egerūt: q̄ fuit
inter p̄teritos centesimus uigesimus.

Hoc tempore Iani portę sexto ab urbe
condita clausę sunt.

prodigia

*a p̄a 7 usq; ad
Iherlm anni circiter
39*

Colosus erectus in Rhodos habens altitudinis pedes. cc. vii. turris enea ad formam hominis.

Tres urbes terre motu ceciderunt.
Ruffus patricius a beato Appollinare baptizatus Rauennę mox Epus Capuę ordinatur.

De Tyto augusto.

Tytus filius Vespasiani impauit ānis. ii.
CLETVS urbis epus ordinatur sedit annis. ii. & ultra.

De Domiciano augusto.

Domicianus imperator fratri succeffit qui regnauit annis. xv. mensibus. v. qui edificauit romę templum: quod dictum est Pantheon: nunc uero dicitur sancta maria rotunda anno Christi lxxxv.

Quintillianus rhetor docens romę primus salariatur ex publico.

Cornelia maxia uirginu uestaliu conuicta stupri secundu legem uiua defossa est.

CLEMENS Romanus Urbis Epus ordinatur: qui sedit annis. ix. & ultra anni. xii. imperii.

i

Clety
pa

Clemens

Iosephus iudeus librum antiquitatum
scribit tempore huius augusti.

Stattius poeta tolosanus his tēporibus
scripsit.

Iuuenalis poeta agnas agnoscit hoc tpe
Iohannes euangelista in oleum feruens
mittitur anno Christi. xvi. etiā ab hoc
domiciano relegatus in Pathmos.

Domicianus imperator occiditur a suis
anno imperii sui. xvi.

CLETVS urbis ep̄us. Eutropius etiā
ep̄us in Gallis. Nicomedes. Dionisius
ariopagita cū sociis. Lucianus beati pe
tri discipulus martires sc̄dē p̄secutiōis.

De Nerua augusto.

Nerua imperator regnavit anno. i. mē
sibus. iiii. anno Christi. xcvii.

Iohannes apostolus de exilio rediit.

Ignatius episcopus Antiochię. Policar
pus smirneus victorinus ep̄us amitroni

Papias ep̄us Iherosolomitani notū hñt

De Trayano augusto.

Trayanus impator regnavit annis. xix.
& mensibus lex.

Iohānes apostolus dormiuit in dño āno
ii. imperii Trayani.

ANACLETVS ep̄us urbis ordinat̄ q̄
sed̄it annis. ix. & ultra: q̄ cōstituit q̄ cler
rici barbā & comā nō nutrirēt ā. iii. ip̄ii.

Terre motus in A sya facto. iii. urbes ce
ciderunt an. viii.

Simon iustus apostolus ep̄us Iherusalē
in cruce complet martiriū cum iā esset
annorum centum & ultra.

Gnatus ep̄us Antiochię Romā ductus
bestiis traditur.

Iudei exules per orbem debachātur &
multas urbes infestāt in Lybia Aegypto
& Cypro ac populantur tandem a Tra
yano compressi sunt.

Trayano augusto frōtinus scripsit libꝛe
stra tegematum.

Iuuenalis poeta in Scotia morit̄ missus
a Trayano inuitus tribunus.

EVANSTER urbis Ep̄us ordinat̄: q̄
sed̄it ānis. ix. & ultra: & constituit con
iugiū benedici a sacerdote & titulos ro
mę diuisit: & vii. diacos ordinauit an. xii

Plinius secundus Veroneñ. agnoscit: q
scripsit libꝝ de naturali bystoria conti/
nentem uolumina. xxxvi.

Trayanus scripsit Plinio suo p̄fecto ut
xp̄ianos non inquireret : oblatos uero
secundum decretum senatus iudicaret
quia oporteret.

Decreto senatus facta est p̄secutio ter/
tia in Christianos.

Anthiochia pene tota cõruit terre motu }
Trayanus morbo extinctus est.

De Adriano augusto.

Adrianus imperator impauit ānis. xxi.
hic fuit filius consobrine: q uir philoso/
phus iudeos p̄domuit āno. iiii. imp̄i sui.

ALEXANDER primus urbis ep̄us
ordinat̄ q sedit ānis. x. & ultra q cõstitu
it aquā benedici & aspergi & addidit ī
missa: q pridie q̄ pateret̄ & cetera usq; }
ad hoc: hoc ē corpus meū: & constituit
hostiā modicā ex azimo fieri an. iiii. ī p̄u.

Terre motu facto nicea & nicodemia }
corruerunt anno. iiii.

Julianus iuris peritus agnoscitur.

In Libia colūne factę metu iudeoꝝ ā. v.
Palemon rhetor agnoscitur.

Basilides herefiarches Alexandrię.

Aquila interpretis agnoscitur.

Adrianus iudeos bello dissipat reedifi-
cauit Iberusalem loco mutato & eam
beliā nominauit mox morbo obiit apud
bayas annis. xviii.

THELOFORVS urbis ep̄us ordi-
natus: q̄ sedit an. xi. & ultra hic cōstituit
ieiuniū. xl. dieꝝ añ pascha & ī natali dñi
dici tres missas & missā añ tertiā celeb-
rari & ī missa dici gloria ī excelsis deo.

Huius impatoris tpe hi martirio coro-
nati sunt. Alexander papa. vi. papa Eu-
stachius. uxor & filii Faustinus & Iulita
seraphia uirgo sabina.

De Antonio pio augusto.

Antonius pius impator regnauit annis
xxii. & ultra hic gener fuit Adriani: uir
iustus & prudens.

HYGMVS urbis ordinatus sedit ānis
iiii. & ultra: qui constituit baptizatū sus-
cipi fonte a patrino uel patrina etiam

in cōfirmatione & cathetizatiōe clerū
composuit & gradus distribuit.

Valētinus & Cerdo heresiarches romā
uenerunt.

Policarpus episcopus romam uenit.

Hermes librum pastoralemente composuit.

PIVS urbis episcopus sedit ānis .xix.
& ultra: qui constituit pascha celebrari
die dominico.

Galenus medicus Pergamo genitus
Romę clarus habetur.

Iustinus xpianus philosophus. Trogus
pompeius byspanus bystoricus. Ptholo
meus alexandrinus astrologus: qui uixit
an. lxxxviii. & libꝝ alma gestiū cōposuit
noti habentur.

Tholo. astro.

Antonius imperator annorum .lxxvii.
morbo defecit.

De Antonio uero augusto.

Antonius uerus imperauit annis .xix.
& Lucius eius frater aliquot annis cum
eis q̄ consortem imperii sibi fecit.

AVICETVS Vrbis episcopus sedit
annis .ix. & ultra: qui cōstituit ut clerici

comas portent in modum sperule anno
Christi. c. lxx.

Fronto orator præceptor huius augusti
fuit anno. vii. imperii.

Lues & pestilentie per orbem año. viii.

SOTER episcopus urbis sedit annis
ix. & ultra: q̄ constituit monachas uelum
gestare: & q̄ uxor non habeat legitima
nisi a parentibus tradita & benedicta a
sacerdote & paranymphis custodita.

Lues maxima per orbem totū maximā
hominum partem deleuit anno. xii.

ELEVTERIVS urbis Ep̄s sedit ānis
xv. & ultra: qui constituit q̄ nulla esca
usualis & rationalis a Christianis repudi
aretur.

Summa urbs Asye terre motu ruit ideo
data decennii immunitas.

Policarpus episcopus

Alexander

Gaius germanicus

Iustinus

Pius

Epodius

Mar

ti

res

perse

cutionis

quarte.

Victor Martires p/
 Corona secutionis
 Foelicitas & .vii. eius filii quartę
 Antonius uerus morbo decessit.

De Comodo augusto.

Comodus imperator superioris filius regi/
 nauit annis .xiii.

Hyreneus episcopus Lugudū agnoscit
 Romę fulmine capitolium arsit & bib/
 liotheca publica & edes uicinię crema/
 te anno .viii.

Incendio iterum facto romę edes ueste
 & pars magna urbis solo equate sunt eo
 incendio.

Comodus imperator omnis incomodus
 a suis militibus strangulatur.

Eleuterius papa	Hu
Cecilia uirgo	ius
Symphorianus.	tem
Appollonius.	po
Iulianus.	ris
Senatores.	mar
Anastafius.	ti
Eusebius.	res

Pontianus.

martires hu-

Faustinus.

ius tēporis.

De Pertinace augusto.

Pertinax imperator regnavit mensibus vi. fraude Iuliani iurisperiti nepotis superioris Iuliani occiditur.

VICTOR urbis episcopus sedit ānis x. qui exilium habuit Alexandrię cum narciso episcopo Iberusalē & theophilo episcopo Cēsareę: in quo firmatum fuit pascha debere celebrari die dōminico a quartadeciā luna martii usq; ad. xxii. aprilis & constituit ob necessitatē posse baptizari aqua.

De Seuero augusto.

Severus afer imperator regnavit annis xvii. uir philosophus.

Clemens presbiter Alexandrinus: qui scripsit hystorias.

Mulanus philosophus xpianus. Origenes hoc tempore noti habentur.

Anno. xii. imperii huius & anno urbis Anthiochię. cc. li. inuentum est annum iubileum.

Huius imperatoris tempore terminatū
est per papam Victorem de pascha ut
supra.

Quinta persecutio in sanctos agitur
hoc Imperatore augusto Victor papa
hyreneus ep̄us perpetua & foelicitas.

SEVERINVS urbis ep̄us sedit ānis
ix. & ultra: qui constituit Christianum
maiorē xii. annis die pasce eucharistiam
sumere in cōspectu omniū: & q̄ calices
essent uitrei uel saltem stagni.

Seuerus imperator in Britania moritur

De Antonino Caracalla augusto.

Antoninus Caracalla superioris filius reg
nauit annis. vii. homo impatientis libi/
dinis: qui Iuliam nouercam accepit in
uxorē a suis militibus mox occisus est.

De Macrino augusto.

Macrinus imperator regnauit. i. anno
qui tumultu militari cū filio apud arch
elaydem occiditur.

Rome amphiteatrum incensum.

Abagarus uir sanctus regnat edisse in
parthia.

De Aurelio Anthonio augusto.

Marcus Aurelius Anthonius impavit
annis quatuor.

CALIXTVS urbis Ep̄us sedit annis
v. & ultra: hic cōstituit ieiunia quatuor
tempoz & ecclesiā sancte Marię trans
tyberim.

Nicopolis cōdita ī Palestina: que quō/
dam dicebatur emaus.

Iulius Africanus scriptor claret.

Sabellius heresiarches apparet.

Imperator cum matre occiditur.

De Alexandro augusto.

Alexander imperator regnavit ānis. xii
cuius mater fuit Mamea origenis deuo
ta anno Christi. cc. xxiii.

VRBANVS primus urbis episcopus
sedit annis quasi. ix. qui constituit uasa
altaris esse argentea uel aurea uel saltē
stagnea & cōuertit ad fidē Christi spon
sū beate Cecilie & alios plures nobiles
sub hoc papa coepit ecclesia p̄dia possi
dere: quia ante pro pauperibus accipie
batur pecunia tantum.

Vulpianus iure consultus Alexandria u
gusti fuit assessor.

POMPTIANVS urbis Epus sedit
annis .v. & ultra: q̄ exulauit in Sardinia.

Quidam tradunt q̄ huic successit quidā
Ciriacus: qui non ponit̄ numero Ep̄oz
urbis: qui ut dicunt dimisso officio pon
tificatus cum beata Ursulina. cc. xi. mil.
uirginibus profectus cōpleuit martiriū
sed falsum hoc apparet: nam scriptores
non exclusissent talem uirum a numero
pontificum romanorum. Item inuenit̄
beatam Ursulinam esse passam tempore
actille: cuius tempore fuit Leo papa: q̄
sedebat anno Christi. cccc. xl.

Alexander a suis militibus occiditur.

Capitolo De Maximino augusto.

Maximinus augustus imperator regna
uit annis .v. qui contra annos Christi
sextam persecutionem egit: mox a qui
legis occiditur.

ANTHERVS urbis epus sedit annis
tribus & ultra: qui gesta martiz p̄ nota
rios colligi fecit & in ecclesia recondit̄

hic cōstituit ut ep̄us de sede una in aliā
posset transferri.

Nomina martiꝝ pontianus & antherus
ep̄i urbis Iuliana uirgo.

De Gordiano augusto.

Gordianus imperator regnauit ānis. vi.
hic iam portas aperuit & Parthos foeli-
citer superauit fraude Philippi occisus
est nō longe ab eufrate flumīe eius ossa
romam delata anno Christi. cc. xxxviii.

FABIANVS urbis ep̄us ordinat̄ colū-
ba indice missa celitus: q̄ sedit ānis q̄si

hic constituit sanctū crisma cōfici
die cenę dñi: & regiones diuisit dioceses
& gesta martiꝝ per notarios inuenit.

Origenes: Gregorius ep̄us pōti. Iulius
Africanus scriptor tempoꝝ agnoscunt.

De Philippis augustis.

Philippus augustus & filius eius, Philip-
pus imperauit annis. vii. hic primus ex
imperatoribus fuit Christianus.

Anno. iiii. imperii istius completus est
ānus Milesimus ab urbe condita tunc
ludi maximi Romę.

Origenes sexagenarius scripsit epistolas
imperii seueri auguste.

Hyerus presbiter alexandrinus uir ap-
prime litteratus philosophus Christia-
nus claret.

Iulius Africanus adhuc uiuit:

Philippus pater Verone & Philippus
filius Rome fraude decii occiduntur.

De Decio augusto.

Decius impator regnauit annis .ii. huius
uxor fuit beata Triphonia martir xpi
tempore sequenti.

CORNELIUS urbis epus sedit anis
iii. & ultra. hic corpa apostolorum condidit
rome ubi nunc sunt eorum ecclesie. s. petrus
in uaticano pallacio heroniano ubi fuit
templum Apollinis & paulum in uia hostiensis
ubi decolatus fuit.

Cyprianus epus Carthaginensis agnoscitur
& beata Iustina uirgo.

Nouatus presbiter Cypriani romam
missus nouum errorem induxit: dicens
lapsum in peccatum non posse resurgere.

Septima persecutio in christianos agitur.

Fabrianus papa. Cornelius papa. Agata
uirgo. Nestor ep̄us. Abdon & Senen &
serapion.

Decius moritur merfus palude.

De Gallo & Volufiano augustis.

Gallus & Volufianus impauerūt ānis. ii.

LVCIVS primus urbis ep̄s ſedit ā. iii.

Ingens peſtilētia per totū orbem ita ut
prouincias hominibus uacuauit.

Cyprianus libros ſcribit ſanctis.

Origenes obiit tā annoꝝ. lxxx. corpus
eius Tyri ſepultum.

Philippus ep̄s p̄r ſanctę Eugenię Alex/
andrię coronatur martirio.

Hi impatores edicta Decii cōtra ſāctos
conſequuntur tandem occiſi ſunt.

De Valerio & Decio Galieno
auguſtis.

Valerius & Galienus Decius eius filius
regnauerunt annis. xv.

STEPHANVS urbis ep̄s ſedit ā. iiii.

Cyprianus urbis carthaginis ep̄iſcopus
fuit martir.

SIXTVS. urbis ep̄us. ii. ſedit annis. vi.

tribus. hic cōstituit missā altari cantari.
Valerius imperator spretis Christianis
 magorum gaudet consortio.

Octava persecutio cōtra xp̄ianos agit̄.
Lucius papa. **Stephanus** papa. **Sixtus**
 pa. **Laurentius** diaconus romanus miles
Zeno ep̄s **Veroneñ**. **prothus** & **iactus**
Asterius senator trecenti martires igne
 consumpti.

Galenus impator capto **Valeriano** p̄re
 suo a **Persis** pacem redidit Christianis.

Imperium laceratum a **Barbaris**.

Paulus samosenus ep̄us **Antiochię** or/
 dinatur homo superbus.

DIONISIVS urbis ep̄us ordinatur q̄
 sedit annis. ii. & ultra. hic ordinavit cy/
 miteria & parrochias diuisit & iussit cle/
 ricos suis parrochias esse contentos &
 terminum illis imposuit.

FELIX urbis ep̄s sedit ānis. ii. & ultra
 qui constituit missam cātari super me/
 moriam martyrum.

Dyonisius ep̄us **Alexandrię** obiit anno
 imperii. xii.

Galienus impator cum fratre suo Me/
diolani occiditur fraude ducis sui.

De Claudio augusto.

Claudius regnavit annis. ii. uir optimus
morbo decessit.

EVTVCIANVS urbis e^ps sedit an:
in cōstituit uuas & fruges bñdici altari

De Quintilio augusto.

Quintilius frater. Claudii factus Cēsar a
militibus & a senatu augustus post pau
cos dies occiditur: uir etiā frī p̄ferēdos
Dyonisius papa. Felix papa. Marius ma
rcha & eorum filii Audifax & Abacuch
cyrilla filia Decii Cēsaris. Cēsarius & Iu
lianus p̄sbiteri. Eusebius monachus.

De Aureliano augusto.

Aurelianus impator regnavit annis. v. m
& ultra uir strenuus & foelix in bellis
fraude serui sui occisus fuit a ducibus
suis deceptus a seruo an. x^pi. cc. lxxxiii.

Hic impator p̄hū cōmisit apud flumē
methaurum & sanum fortune.

Aurelianus usum carniū porcinarum
induxit & capiti suo primo augustorū

dyadema iposuit & aurea ueste est usus
 Eucianus papa Quirinus Theodore so
 ror Hermetis martiris Chonon & filius
 Tortullius Sabianus Mamas. Martyres
 persecutionis nonę.

De Tacito augusto.

Tacitus imperauit mensibus. vi. postea
 occisus est in ponte.

De Floriano augusto.

Florianus impio successit. iiii. mense apud
 Tarsum occiditur.

De Probo augusto.

Probus imperauit annis. vi. & ultra uir
 illustris gloria militari fuit : q̄ Panonios
 & Gallos uineas habere permisit an. xp̄i
 cc. lxxix.

Secta manicheorum emergit.

GAIUS urbis episcopus sedit annis .xi.
 & ultra hic constituit ut clericus grada
 tim per ordines ascendit : & ut nemo
 episcopum uel clericum accuset ante
 iudicem secularem.

De Claro augusto & filius.

Clarus annis duobus impauit cū astra

super flumē tygridem haberet ictu fluminis perit anno xpi. cc. lxxxviii.

Numerianus filius Calri factus Cēsars a socero suo Apio fraude occiditur ut illi succederet.

Dyocletianus miles strēnuus ī contioē apium occidit corā militibus quia fraude genez occiderat: ut illi succederet.

Grilactus & Daria quoque corona quiescunt regii in emilia. Cladius ī hylaria uxor & eorum filii. Iason & Maurus papias. Diostorus Claudianus Serapion. Nicoforus.

De Diocliciano & Maximiano augustis & de Galerio & Constantino Cēsaribus.

Dioclicianus. Maximianus Herculis Augusti.

Galerius Maximianus. Cōstātinus: Cēsares sub augustis.

Dioclicianus cum uideret imperium laceratum primo sibi consortem imperii fecit Maximianum herculeum postea Galerium & Constantinū Cēsares fecit

cū pluribus annis imperassent & decus
 imperii satis recuperatum uiderēt ipse
 Dioclicianus & Maximianus augusti
 substituerunt sibi in officio imperandi
 Galerium & Constantinū & se ad uitā
 priuatam tulerūt: de quo doluit ualde
 Maximianus per istos augustos & eius
 uicarios imperatū est ānis. xx. In qbus
 facta est decima psecutio contra Chris-
 tianos: qualis nec ante nec post fuit.

*10. psecutio
 f. l. m. o. n.*

Hoc tempore apparuit quidam Perses
 nomine Manes: qui nunc se Christum
 nunc paraclitum se afferebat: qui etiam
 xii. discipulos habens: eos predicando
 misit suum seminando errorem.

MARCELLINVS urbis episcopus
 sedit annis. vii. & ultra: qui metu Diocli-
 ciani posuit thura diis mox pure peni-
 tuit: sinodo facta in cāpania corā. clxxx.
 ep̄is cinere se asperlit ppter quod mar-
 tyrium fecit.

Terrę motu facto apud Tyrū & Sydo-
 nem multa milia hominum perierunt.

MARCELLVS urbis ep̄s sedit ānis

Car.
vi. & ultra: qui constituit in urbe Cardi-
nalatus. xxv. uel. xv. propter hominum
sepulturam & baptismum an. vii.

Anno imperii. xix. facta sunt edicta cō-
tra Christianos & sacre scripturę incēse
sunt: & persecutio. x. fuit aliis seuior.

Dimissa imperii administratione a Dio-
chiciano & a collega eius Galerius partē
imperii orientalem administrauit. Con-
stantius occidentalem partem. Si uir
optimus ytaliam & Africā reassignauit
Galerio ipse uero Hyspanias & Gallias
gubernauit illis contentus.

Galerius persecutionem prosequitur a
superioribus ceptam & Maximinū Cę-
sarem fecit: qui etiā seue persecutus est
sanctos. Galerius dei iudicio durissimā
penis uitam finiuit.

Constantius augustus in occidēte nulli
sancto fuit infestus: qui ex Helena ge-
nuit Constantinum.

Maxentius filius Maximiani Rome
factus Cęsar & sanctos dei persecutus
est: qui beatam Catherinam occidit.

Licinius factus Impator a Galerio etiã
sanctos dei persecutus est : cuius uxor
fuit filia Constantii & soror Cōstantini
magni.

Gaius papa. Marcellinus papa. Marcel/
lus papa. Largus & Smaragdus genesi/
us. sergius & bachus. Felix & Audactus
Bonifacius primus & Felicianus. Pane/
ranus. Vitus & Modestus. Panthaleo
Vincentius leuita hyspanus. Elenterius
cū aliis in numeris sanctis. xv. mil. marti
res uno mense. Blasius episcopus. Ge/
orgius Capadox. Theodorus Ruffus
simplicius. Faustinus uictor. mauricius
cum aliis. vi.

Agnes. Barbara. Eufemia. Crescentia.
Beatrix. Susanna. Romana Anastasia. Ro
mana Theodosia.

De Galerio augusto.
Galerius idē post dictos. xx. ānos ascrip
tos Diocliciano imperauit annis. ii. sub
quo Maximinus Cēsar factus : Christi
sanctos persecutus est.

De Constantio magno
augusto.

Constantius Constantis filius impavit
ānis. xxxi. hoc tēpore res publica Romę
erat sub quatuor principibus scilicet
Cōstantino & Maxētio filiis augustoz
& Licinio & Maximino nouis hoibus
factis Cęsaribus anno Christi. ccc. ix.
Anno. v. imperii exortū est bellū ciuile
inter Constantinum & Maxentium tā
dem Maxentius suis fraudibus perit:
nam fraude pontē construxerat ut Cō
stantinus super illum ascendēs periret
aquis: sed dei iudicio dementatus ipse
super pontem ascendit & perit.
EVSEBIVS urbis epūs sedit ānis. ii.
MALCHIADES urbis episcopus se
dit annis tribus & ultra: qui constituit
nullo modo ieiunari die dominico: quia
eo die pagani ieiunabant potissimū hic
primus omnium episcoporum a marti
rio fuit alienus.
Constantinus Bausiam uxorem suā oc
cidit anno imperii. xvii.

Siluester

SILVESTER urbis episcopus sedit
annis .xxiii. cuius tempore Imperator
libertate ecclesiis dedit & Romę eccle-
sias construxit anno Christi. ccc. xvii.
Hoc tpe congregata est sinodus Niceę
in qua fides catholica exposita est.
Eusebius Cesariensis hucusq; scripsit
hystoriã ex q̄ Hieronymus suã cronicã
texuit: quã ego potissimũ imitatus sũ.
India ulterior & gens hyberorum : que
axe pontico est ad fidẽ xp̄i conuertit̄.
Bysantium urbs trachie ampliã a Cõ-
stantino : quam suo nomine appellauit
Constantinopolim.
Constantinus data libertate ecclesiis
templa deorum claudi iussit.
Dogma Donatistarum apparet.
Orit̄ Hieronymus mox presbiter.
Stella comata apparuit.
Cõstantinus año etatis. lxxvi. obiit bellũ
moliens contra Persas: instituit Constã-
tinũ filiũ tunc absentem heredẽ impio-
orientis & Constantinum & Dalmatiũ
filium fratris ipsius.

De Constantino augusto.

Constantinus imperauit ānis. xxiiii. sed
Dalmatius & Constantinus aliquo tpe
imperauerunt mox occisi sunt. Cōstans
uero factione Magnetii occisus est āno
imperii. xviii.

Constantius superuixit & imperium ad/
ministrauit solus anno Christi. ccc. xl.

MARCVS urbis episcopus sedit ānis
.ii. & ultra: hic constituit Simbolum in
missa alta uoce cantari. & ut episcopus
hostiensis: qui Romanum pontificē cō/
secrat pallio uteretur: anno. iiii. imperii.

ARRIUS errorem suum effundit.

Constantius imperator errorem **ARRI**
pollutus catholicos persequitur.

ATHENASIUS episcopus Alexandrinus p/
secutione uexatus ob fidem.

HYLARIUS episcopus clarus habetur.

IULIUS papa sedit ānis. xi. & ultra hic
congregauit sinodū apud Niceā epōꝝ
ecc. xviii. iter quos fuit **NICOLAUS** epōꝝ
martirum: qua sinodo dānatus ē errore
ARRI: qui assererat filium patre minore

pallium tpe mari

In hac etiã sinodo decretum est a clero occidentis continere a coniugibus & celibatum tenere.

Terrę motus in oriente plurimas urbes solo strauit.

Arrius ad opus nature pergens in constantinopoli uiscera emisit crepans.

*nō potest q̄ male
vicit bono exitu
finire q̄ nullu
malu impunitu.*

Beatus nicolaus ep̄s mirreorū ag

Eusebius ep̄us Vercellenlis. nos

Hylarius ep̄us Pictauiensis. cun

Epiphanius ep̄iscopus tur.

LIBERIVS papa sedit an. vi. & ultra qui constituit coniugium benedicti a sacerdote: qui missus est in exilium a Constantino: qui errori Arrii non consensit anno imperii. xx. & felix ordinat a clero anno imperii. xvii.

FELIX ii. papa substituitur: qui sedit anno. i. & ultra: q̄ declarauit Constantiu esse sectę Arriane & rebaptizatum ab Eusebio ep̄iscopo Nicomedie propter quod decapitatur.

Gallia per Hylarium Arminensis pfidie dolos damnat.

Donatus grāmaticus doctor ag
Hieronimi. nos

Euantius grāmaticoꝝ eximius cun

Victorinus rhetor afer Rome tur.

Sinodus facta per Arrianos apud Ar
riminum & alia sinodus apud selentia
ylaurie.

Macedonius catholicus episcopus Cō
stantinopoli pellitur.

Beatus Antonius monachus obiit ānoꝝ
c. v. cuius corpus uienne est.

Macharius eius discipulus claruit.

Athanasius & Hylarius ep̄i celebres ha
bentur.

Paulinus episcopus Treueroꝝ exulans
in frigia obiit.

Felix papa & Fusebius episcopus coro
nantur martyrio.

Ecclesia maxima Constantinopolitana
dedicatur.

Catholici ubiqꝫ ab Arrianis vexantur.

Beatus Nicolaus Episcopus dormiuit
in domino anno Christi. ccc. lxiii.

Liberius papa iteꝝ sedit occiso foelice

secundo qui sibi successerat.

De Iuliano augusto.

Iulianus imperavit anno .i. & mensibus viii. hic ex clerico factus est Cēsar a Cōstantio suo patruelo & socero : qui ad ydolatriā uersus Christianos insequit̄ magis blandiciis q̄ seuitia : qui statuit Christianos non posse cingi militari cingulo nec posse stolā retinere Anno x̄pi ccc. liiii.

Iulianus licentiam dedit iudeis in odiū Christianorum ut templū in Hierusalē restaurarēt & cum iam opus diei nocte materia dissipata est resignum crucis in uestimētis iudeorū inuentū est propter quē multi ad fidem conuersi sunt.

DAMASIVS papa sedit annis. xviii. & ultra: qui rogatu beati Hieronimi cōstituit ut in fine psalmorum diceretur gloria patri & filio & spiritui sancto.

Huius Damasii tempore fuerūt hi epi uiri sancti & noti. Mercurialis episcopus Iuuenensis. Rophilus ep̄us foro pompili. Gaudentius Ep̄us. Arimini. Leo Ep̄us

feretianus. Marinus.

Hieronymus hoc tēpore correxit psalterium. lxx. interpretum.

Julianus imperator dum siti laboraret exercitus eius apud Thesi fontē a quodam perfuga ductus est in desertum ut aquam quereret : sed a quodam ignito equite confossus per ylia perit.

Hylarion abbas agnoscitur.

Pygmeneus Episcopus doctor. Iuliani Quiriacus episcopus. Gordianus. Donatus episcopus. Epimachus Gallicanus. Sabiniana uirgo. Ichānes & Paulus fratres Iohannis presbiteri.

De Iouiano augusto.

Iouianus imperator regnauit mensibus octo. vii. Christianus anno xpi. cccclxvii Sinodus Antiochie facta est.

De Valentiniano augusto.

Valentinianus imperauit annis. xi. qui fratrem suum Valentem Imperii fecit consortem.

Terre motu facto per totum orbē mare in litus egressum.

Vegetius renatus librum de re militari
hic scripsit augusto.

Vrsinus dyaconus Romanus in tantam
prorupit audaciam: ut se papam faceret
contra Damasum propter quod multe
cedes fuerunt in urbe.

Valens alter impator baptizatus ab Eu-
dosio episcopo Arriano & cum catholi-
cos uehementer insequeretur a Valen-
tiniano prohibitus est.

Grando maxima in constantinopoli ita
ut homines perimeret.

Nicea urbs terre motu facto funditus
est euerfa.

Haytanaricus rex Gothorum Christia-
nos persequitur anno. vi.

Eusebius epus Vircebensis obiit.

Didimus Alexandrinus comētatus pro-
fide: qui sine uisu corporeo litteras di-
dicit an. ix.

Athanasius epus Alexadrinus obiit cui
successit Petrus.

Ambrosius mediolani epus ordinat a. xi.
Chorus Aquilegen. sanctus habetur.

Valentinianus augustus morbo a Pop/
elis obit.

De Valente augusto.

Valens frater superioris anis. iiii. impauit
post fratrem: q̄ statim legē dedit ut mo/
nachi militarent.

Gens hernorum relictis eorum sedibus
gothos sedibus suis pellit anno. ii.

Theodosius p̄r Theodosii mox augusti
iussus decolari apud Africam baptismū
petiit & habuit.

Fotinus heresiarcha errorem suum dis/
seminat contra Christum.

Apollinaris heresiarchis apparuit.

Valens expugnatus a Gotis fugit sauti/
us sagitta in casam uilem quā cum ipsa
gothi incenderunt.

Illustres monachi in deserto errant tūc
nitriq̄. macharius & alter macharius: Pa/
ulus & alter Paulus: Xsyderus moyses
& Heraclides.

Basidius episcopus Cesariensis.

Gregorius & Petrus fratres & filii

Gregorius nazarzerus.

De Graciano augusto.

Gracianus filius Valentiniani augusti
impauit ānis q̄ statī frēm suū Valen
tinianū ī piū fecit cōsortē ā xp̄i. ccc. lxxxi
Gracianus Theodosiū uirū sororis suę
galle augustū fecit imp̄io oriētali quod
primebatur a Gothis an. i. imperii.

Priscianus ep̄us galacię hyspanię here/
fiarches errorē manicbeoz disseminat
Martinus ep̄us Turinnoz agnoscitur.
Athbanaricus rex Gothoz facta pace cū
theodosio augusto constantinopoli mor/
n̄t cuius funeri imp̄ator honorē regem
detulit.

SITIVS papa sedit ānis quasi. xv. hic
sinodū congregauit apud constantino/
polim patz. ccc. l. cōtra Macedoniū &
eudosiū quę sinodus appellata est sexta
sancta sinodus & uniuersalis.

Hieronimus huius papę tpe bibliā de
hebreo in latinum transtulit.
In castello emaus nati sunt pueri ī uno
corpe īfra ūbilibū quoz uno dormiēte
alter edebat alter alteri triduo p̄morit̄.

Hieronimus presbiter. Martinus epus
turinnoꝝ. Arsenius heremita.

Maximus Dux exercitus xp̄ianoꝝ in
Britania uocaſ a militibus gratiā uenit
contra Gracianū: qui fugiens occiditur
apud Lugudunum.

Valentinianus frater Graciani regnauit
annis. viii. post fratrem i occidete Theo-
dosio ipante moriente. a. xpi. ccc. lxxxvii
Valentinianus fr̄e mortuo fugit ad the-
odosium in constantinopoli.

Theodosius cū exercitu uenit in Italiā
& maximū apud Aquilegiā uictū capite
dānat & restituit Valentinianū i iperū
occidentis. anno. iiii.

Priscianus hereticus damnat.

Iohannes Anachorita futura p̄dicat.

Augustinus in fide proficit.

Claudianus poeta agnoscitur.

Caput Iohannis baptiste latū constanti-
nopolim.

Valentinianus sc̄dus impator inuentus
est uienne suspendio mortuus an. viii.

Theodosius Imperator post mortem

Valentiniani secundi augusti imperavit
annis tribus: qui iam imparauerat annis
xiiii.

Theodosius cū exercitu uenit in Italiā
contra Eugenium: qui opera Arbogasti
comitis suspecti de nece Valentiniani
inuaserat imperium: & consulto Iobāne
Anachorita Theodosius illos superat
magis dei uirtute q̄ armis.

Eugenius captus interfectus est arbo
gastes se propria manu occidit.

Eo anno Theodosius Mediolani obiit
relictis Archadio & Honorio filiis au
gustis & placida filia eius ex Galla filia
valētiniāni maioris p̄ris Graciani: obiit
autem anno etatis. l.

Vidi ego in ecclesia sancti Laurēti fa
cello quod est ap̄d raū. sepulchꝝ nobile
iuxta id in pauimēto erat petra scripta
litteris celatis dicēs sic Theodosius im
perator uidi & legi.

Ambrosius ep̄s mediolani	Huius
Hieronimus presbiter	tp̄is uiri
Augustinus ep̄s yponēsis	clari,

Martinus ep̄us Turrinoꝝ.	Huius
Paulus orolius.	tem
Iohannes Crisostimus	poris
Prudentius uir poeta	uiri
Claudianus poeta	clari.

De Archadio augusto.

Archadius Theodosii filius imperator
in oriente annis .xiii. imparauit: fr̄e eius
Honorio in occidente imperante.

Anno .ii. imperii Archadii beatus Mar-
tinus migravit ad dominum anno etatis
eius .lxxxii. anno episcopatus eius .xxvi.

Anno sequenti morit̄ beatus Ambrosius
Huius imperatoris tēpore Zephrinus

ep̄us sputo oris occidit draconē ad quē
trahendum ad locum incēdii .viii. iuga
boum fatigata sunt.

ANASTASIUS papa sedit annis .iiii.
qui constituit hominē membro carentē
non fieri clericum & nullum clericum
non promoueri ad ordines superiores
nisi de licentia sui ep̄i: & cū euangeliū
legitur stare curuos sacerdotes.

⊕ Gothi Alaricho & Radagasio ducibus

in ytaliam sunt ingressi.

Romani & Gothi pari clade in ytaliam pugnāt:

INNOCENTIVS papa sedit annis xv. & ultra: qui cōstituit natū de Christiano renasci baptisate & ieiuniū sabato & uti oleo sacto ad ifirmos laycos per presbiteros.

Beatus Alexius agnoscitur.

Eudofia augusta imaginem suę species erexit: ad eam puellas & foeminas fecit captiuare: & cum Iohannes crisostimus id argueret predicando de Archadio augusto pulsus est a sede sua: quā ob rē propter Innocētius eū excōmunicauit.

Bedagasius rex Gothorum in Thuscia apud Fesulas in monte concludit cum cc. mil. Gothorum. Item capitur & occiditur. Gothi uero dissipantur & uili precio uendunt ut pecora. Anno Urbis. M. c. lx. Anno uero imperii. x.

Vuandali transito & heno Gallias occupant anno. xi.

Constantius comes mox ut uir placidus

transit in Gallias missus ab Honorio au-
gusto anno. xii.

Arsenius agnoscitur Romę : qui postq̃
annis. xl. in aula imperatoris fuit factus
monachus anno. xlv. uixit heremita.

Prudentius Eurelius clemēs uir catho-
licus & pœta agnoscitur.

Archadius imperator in oriente postq̃
annis. xiii. impauit morbo defecit apud
constantinopolim relicto ibi impatore
filio suo Theodosio.

De Honorio augusto.

Honorius impator postq̃ imperauit cū
Archadio fratre suo cum illius filio reg-
nauit annis. xv. in occidente imperio.

Vuandali occupant hyspanias.

Roma a Gothis capitur spoliatur & in-
cenditur & placida soror honorii addus-
citur inde & paulo post morit̃ Allanicus
Haytulfus factus rex Gothoz & mari-
tus Placidie a suis occiditur anno. vii.

Vallia rex Gothorum facta pace cū Cō-
stantino uicario honorii Placidia resti-
tuit: quam ipse Constantius in uxorem

accepit ex qua mox genuit Valentinianum & Honorium.

Valentinianus nascitur Placidie filius sexto nonas Iulias an. ix.

COSIMVS papa ordinatur: qui sedit anno. i. & ultra: hic sinodum habuit apud Carthagin. epoz. cc. xiiii. quo heresis Pelagiana danata est contra eum Augustino agente. hic papa constituit cereum benedicti in pascha per parrochias & dyacones leuam rectam habere de palus linestinis seruum etiam non fieri clericum in publico non uti peculio.

BONIFACIUS papa sedit annis. iiii. & ultra: qui constituit neminem in ecclesia ponere incensum nisi ministrum nec obnoxium curie nature seruum posse fieri clericum an. xi.

Constantius hoc anno pacem firmatum cum Vallia rege Gothorum data eis ad habitandum cum Aquitania cum aliis ciuitatibus uicinis.

Honorius impator Constantium uirum sororis sue Placidie apud Rauennam fecit

Augustum de regni consortē: q. vii. mēse
 post morit̄ qnto āno nuptiaz Placidie.
 Beatus Hieronymus hoc anno obiit pri-
 die Kalen. Octobris etatis eius anno
 xci. anno Christi. cccc. xix. **MIRO**
 Feramundus primus Rex francorum
 creatur ab illis per hęc tria tempora.
 Placidia ab Honorio Italia pellit: que cū
 filiis pfecta est ad Theodosiū Archadie
 filiū in Constantinopolim imperantem.
CELESTINVS papa sedit ānis fere
 .x. qui constituit ut prius dicēdo ante
 sacrificiū cantarentur & anthiphonariū
 ex prius q̄ ante nō fiebat: sed legebant̄
 epistole & euangeliū misit quoq; beatū
 Patriciū filiū coheres sororis beati Marti-
 tini in Hyberniam: qui eos conuertit.
 Beatus Cassianus libros composuit.
 Honorius nup̄ romę occidit: cuius tpe
 cōstructa est ap̄d Rauennā p̄ eū in cęsar-
 na ecclesia beati Laurēti: iuxta quā cō-
 structū fuit sacellū elegans in quo sunt
 mansiōla preciosa ex maiore fabre cę-
 lata ī quoq; elegātorū corpus theodosi.

hys huzempn //

eramū d̄ primus
 rex francorū āno
 no obiit reu?

augusti esse dicit & iſe in petra ſcripte
id teſtantur: quas legi.

De Theodoſio ſecundo auguſto.

Theodoſius minor impauit in oriente
poſt mortem Honoriu patru anis. xxvi.
anno xpi cccc. xxvi.

Gens Vuandaloz de Hyſpania tranſit
in Africam: anno Chriſti. cccc. xxvi.

Anno. ii. imperii a Theodoſio Placidie
datur imperium occidentis.

Nectorius epus Conſtantinopolitanus
nouum errore inducit predicans Chriſti
tum hominem tantum.

Placidia ueniens in occides metu maris
naufragii beato Iohani euageliſte eccle
ſia uouit: qua mox coſtrui fecit Rauene

Germanus epus Amedorensis miſſus a
Ceſtino pa. ad britanos pelagiano eri
rore iſectos eos correxit ab eo errore.

Auguſtinus eps ypon dormiuit in dno
anno Chriſti. cccc. xix.

Aratus Auguſtus

Anno ſequeti facta ſinodus p ceſtinu
papā ephesum patru. cc. & ultra hereſes
nectoriana & pelegiana danate

Ad ſcoros in xpo credetes a Ceſtino

mittitur primus ep̄us palladius

SIXTVS. iiii. papa sedit ānis. viii. & ultra qui pet̄ꝛ rauennatē ep̄m ordinauit rauēnē dei sibi iudice p̄ somnū an. xix.

Pax facta cum uandalis data eis ad re/ abitandum aliqua pars Africe

Genfericus rex Vuandaloz catholicos in Africa seue persequitur.

Carthago a Vuandalis capta ā. dlxxxv

LEO dyaconus. i. absens ordinat̄ papa sedit an. xxi. & ultra: hic quartā sinodū cōgregauit ap̄d Calcedonē. cc. pat̄ꝛ cōtra euntiū & Nestoriū ep̄m Cōstātinopolim & probatū est ī xp̄o duas esse naturas scilicet dei & hominis.

Huius Leonis fuit notarius p̄lper mox ep̄us regmus in Emilia.

Gēs Hunoz regibus suis Attila & bebla fratribus Trachias uastant:

Rome terre motus ingēs strauit ēdes.

Manicheos in urbe latitātes Leo papa persequitur & damnat errore.

Attila rex Hunorum fratrem suū beblā occidit: ut solus regnaret.

Huius augusti tpe dyabolus in Creta

in specie Moysi iudeis apparuit dicens
 uelle eos inducere in terrā suā ingressi
 mare ut uidebatur apertū multitudinis
 penerūt reliqui salui ab undis ī Christo
 crediderunt.

Huius augusti tpe septem dormientes
 ap̄ ephesum surgūt a somno: qui annis
 cc. dormierāt a tpe. s. Decii imp̄atoris &
 corā Theodosio augusto & aliis sūt de
 fide locuti & itez ī Christo dormierūt
 anno imperii istius Theodosii. xxiiii.

Theodosius morit̄ in Constātinopolim
 impante in occidēte Valentiniano eius
 consobriño & genero an. xxvi.

De Valentiniano augusto.

Valentinianus. iiii. imp̄auit in occidente
 post mortem Theodosii an. v. cum iam
 ante impasset cū illo annis. xxv. hic fuit
 placidie filius tunc in oriente imp̄abat
 post Theodosium Martianus: q̄ cū hic
 Valentiniano annis. xi. & post eū an. ii.

Attila rex hunoz̄ secū trahens gentes
 multas. s. regē Geppidaz̄: regē gothoz̄
 M̄rconanos: Sueuos: Quidos: & turcib̄
 linguos pugnāt in Gallia cū Ecio duce

em
 de 7 dormie

turq̄ linguos

romanoꝝ & cū rege Gothoꝝ equitane
qbus erant auxilio burgundionis fraci
cū rege suo menone halani saxones ri
parioli sarmate & anariciani ī pugna ce
ciderūt hoīm. c. lxxx. mil. & rex gothoꝝ
theodoricus attilla tñ supatus fuit.

Attila supatus in Pannoniam rediit &
congregato maiori exercitu uenit in
Italiam & primo anno obsedit Aqlegiā
quā demū coepit & subuertit anno xpī
cccc. xlv. mox Attila p̄ urbes Venetię
Ligurię: Emilię: Flammeę debachāt cū
in redditu suo peruenisset ubi mincius
fluuius intrat ī Padū: Leo papa illi ad
uenit: q̄ ab eo pacē totius Italię īpetra
uit. Attila rediēs in Pannonias & nouę
coniugis agens nuptias nocte eruptiōe
sanguinis suffocatus est: cuius artus ea
nocte fractus apparuit in somnis mar
tiano augūsto.

Germanus ep̄us Alusiodorensis. Lupus
ep̄s in Gallia. Fulgētius ep̄s agnoscunt.
Valentinianus imperator Romę occidit
a militibus Eciū: quoniā ipse fecerat in
uidia occiderat. iā ātea mortua Placidi

matre que obiit. v. kalen. Decembris.

De Martiano augusto.

Martianus impator regnato post Theodosiū in oriente āno. xi. regnauit post Valentinianū annis. ii. an x̄pi. cccc. lviii. Genserius rex Vuādaloꝝ ānectit Africa nauibus Romā capit & spoliat cui Leo papa occurrit humiliter & eū aliquāto sedauit. Inde Vuādali transeūtes capuā & nolam capiunt ac spoliant hoīes inde captiuos abducunt in Africam.

Paulinus Nole ēps cū oīa p̄ redēptiōe captiuoꝝ ex perdidisset: nō substinens lacrimas unius uiduę fientis filiū ductū Carthagiñ in Africa cū uidua est profectus & se in permutationem Viduę captū dedit: illo liberato: cuius sanctitate demum cognita laxatus est cum eius captiuis.

Gothi equitani inuadunt Hyspanias }
an. vii.

Epiphanius Īfus Ticini uir sanctus uirtutibus habetur illustris.

In colomo Agrippina. xi. mil. uirginum martirio coronantur.

Marcianus Impator suoꝝ cōspiratione
occidit̄ in Constantinopoli.

Eudoxia augusta uxor quondā valenti-
niani tercii de Iberusalem tulit Romam
p̄thomartiris Stephani & catenas q̄bus
fuit cathenatus Petrus apostolus & q̄a
kal. Augusti fiebat memoria uictorię
Octauię cesaris de Antonio facto apud
actium. Ideo eo die fit festiuitas beati
Petri de uinculis.

De Leone augusto. An. xp̄i. cccc. lix.
Leo impauit an. xvii. in oriente morās q̄
mox Leonē filiū eius impuificit cōsortē
Maorianus apud Rauennā inuadit im-
periū occidentis qui cum p̄pe annis. iiii.
imperasset occidit̄ non p̄cul ab oppido
Terronensi. Seuerus statim apud Rauen-
nam efficitur Imperator & appellat̄ Au-
gustus q̄ post ānos. iiii. Rome factō obit.
HYLARIVS. papa sedit annis. vi. &
ultra. Hic constituit tres sinodos.
Archusius rex Britanię tpe huius pape
& Imperatoris agnoscit̄.
Epiphanius ep̄us Ticini agnoscit̄.
SIMPLICIUS. papa sedit an. xv & ultra.

causa
lit cathenas
An petri

Merling

Merlinus ppheta agnoscitur.

Prosper epus reginus agnoscit q multos
libros coposuit quos legi in monasterio
Nouantulano.

Maniercus epus viennensis agnoscitur
qui inuenit ieiunium & rogationes fieri
ante ascensionem.

Heresis dioscori & arephalariu emergit
cuius auctor nescit.

De zenone Augusto. An. cccc. lxxix.

Zeno ysamicus gener Leonis imperauit
anis. xvi. Iste cum quereret Leonē filiū
Leonis Augusti mala intentione ut eum
pderet eum mater occultauit & clericū
fecit qui uixit ī clericatu usq; ad tempa
Iustini Imperatoris.

Per hęc tempora fuerunt uiri famosi mi-
lites tabule rotunde ut dicitur.

Milites tabule

Augustulus a zenone mittit in Italiam
Imperator.

Odonacus rex Erulorum cum ingenti
exercitu intrauit in Italiā & eam posse-
dit annis. xiiii. qui anno xp̄i. cccc. lxxviii.
supauit prelio augustulum & Italia po-
titur est regnans Rauennę.

Beatus Seuerinus odonatio uenienti in
Italiam futura p̄dixit.

FELIX. iiii. papa sedit ānis q̄ si. ix. qui
cōstituit ecclesias cōsecrādas esse an. xi.
Anno natiuitatis xp̄i. cccc. xcii. Theo/
doricus rex ostro Gothorum missus a
Zenone impatore ad possidendā Italiā
post q̄ odonatiū ānis. iiii. obsesserat apud
rauennam ipsam odonatiū capit & occi
dit ac totius Italię dominio potitus est
annis fere. xl.

Epiphanius ep̄us Ticini missus a Theo
dorico rege in Gallias pro redimendis
captiuis. vi. mil. captiuoz̄ recepit cb suā
reuerentiam ultra illos qui precio erant
redempti.

Himircus rex Vuandalorū Genserici
filius in Africa catholicos persequitur
arrinus si cta ep̄os omnes suis sedibus
pellit multos excruciauit & mēbra disse
cuit linguas abscidit: qui tamen a con/
fessione rectę fidei non cessabant.

Corpus beati Barnabę apostoli & euan
gelium Mathei eius stilo scriptum eo
reuelante reperta sunt.

Boetius uir nobilis Romanus studiis
philosophiæ floruit.

Zeno impator Cōstantinopolim obit.

De Anastasio augusto.

Anastasius Zenonis gener regnauit ā.
xxii. anno Christi. cccc. xci.

GELASIVS papa sedit an. iiii. & ultra
qui addidit dici in missa uere dignū &
iustū est: etc. q. etiā libros & bynnos cō-
posuit.

Hoc tpe facta ē inuētio Cripte Mich-
aelis Archangeli.

Cassiodorus ex urbe Rauēna uir nobilis
clarus habetur.

ANASTASIVS papa sedit annis. iiii.
q. cōstituit ut nullus clericus suū officiū
propter rancorē obmittat p̄ter missam.

SIMACVS papa sedit ānis. ii. & ultra
qui constituit dici diebus solemnibus ī
missa gloria in excelsis deo.

Rome propter electionē Symachi &
Laurentii tumultus fuerunt.

Turismūdu rex Vuādaloꝝ alter Gen-
seria filius in Africa claudit ecclesias
catholicoꝝ fouens Arrianos ep̄os. ccxx

in Niodo 216

officiū dicitur

in Sardinia relegauit: quibus Symachus
papa subueniebat in stipe.

Sigismundus rex burgundie: hoc tpe
cōstruxit monasteriū ī burgūdia beato
Mauricio & sociis martiribus & dotauit
opibus.

ORMISDA papa sedit an. ix. & ultra
Huius nuncios Anastasius impator eun-
tianus ad se missos eiecit & post paucos
dies ipse impator ictu fulminis perit.

Per hęc tpa quibus Theodoricus reg-
nabat ī Italia ipse cōstrui fecit Rauēne
egregia opa. s. ecclesiā gothicā turrem
palacii dirutā an. xp̄i. M. cc. xcv. ecclesiā
beati Martini in celos aureos ecclesiā
sanctę Marię rotūde extra muros: quę
uno regitur lapide equū preū cū equite
qui nunc habet Papię: quē Karolus rex
francię abduxit Rauenna ut portaret
in Francia.

Boetius ph̄ūs: Cassiodorus agnoscunt.
De Iustino augusto.

Iustinus impator anno. ix. qui fuit uir
catholicus ad hūc papā Ormisdā misit
Germanum ep̄m Capuanum: q̄ Iustinū

Solidavit in fide : quo facto iussit claudi
Arrianoꝝ ecclesias eos persequens.

Hyldericus rex Vuandalozꝝ filius Thu
risimūdi: natus ex filia Captā: Valētiniani
ui abducta tꝑe quo Romā ceperūt Vuā
dali relicto errore: q̄ & p̄ris ad catholi
cam fidē cōuertit̄ m̄ris suę uestigia se
quēs hoc pꝑter africā errores dimisit.

Boetius philosophus Romanus sicut le
gi in quadā cronica Theodoricꝝ regis
ānis. iiii. p̄ Italiā latitavit mox de nocte
cōprehensus territorio Mediolani iussu
theodoricꝝ regis strangulatus est Papię
ubi sepulchrum eius monstratur.

Beatus Remigius ep̄us baptizavit Do
doneum. v. regē francoꝝ ex regibus
illis primū xp̄ianū & Frāciā ad xp̄i fidē
conuertit̄ āno xp̄i. d. xxv. Itē Remigius
ep̄us baptizavit beatū Leonardum.

Beata Brigida uirgo in Scotia obiit.

IOHANNES papa sedit ānis q̄si. iiii.
hūc theodoricus rex legavit ad Iustinū
imp̄atorē in Cōstātinopoli ut operā da
ret cū Iustino ut desisteret ip̄are a uex
ādo arrianos: quozꝝ erat rex Theodori

*Ardenus p̄m̄b
fannoz ep̄ianus
u. m. i. i. i. i.*

tra brigida

in manu b. p. p.
cus aliqñ ipse Theodoricus italiã afflic-
taret iustinus impator annuit petitioni
pape quẽ honorifice habuit & dimisit
ppter quẽ Theodoricus Iohannẽ papã
ad se reuersum in carcere fecit deficere
symachum quoq; uirũ optimũ Boetii
socerum fecit occidi.

Idẽ Theodoricus die. xcviii. a morte
Iohãnis pape subita morte p̄uētus obiit
sepultus Pharo: qđ est extra Rauennã
uno tectũ lapide qđ nũc dicitur sancta
Maria rotunda.

Iustinus impator obiit Iustinianũ filũ
sororis suę successorẽ instituit in impio.

De Iustiniano augusto.

Iustinianus impauit annis .v. m. lxxv.
FELIX papa. iiii. sedit añis. iiii. & ultra
hic atauus fuit Gregorii. i. mox pape.
Athalaricus rex Gothõz postq̄ añis
in Italia regnauit morbo perit in f̄ suc-
cessit Amalathia fecit secũ uiz̄ l̄ratũ q̄
mox eã f̄t strãgulari ut solus regnaret
BONIFACIUS. ii. papa sedit añ. ii. & ultra
q̄ cõstituit ut clerici sint i ecclesia
diuisi a laycis dum missa cantatur. obs

Cassiodorus patricius **Ravennas**.
IOHANNES.ii. papa sedit annis.ii.
 & ultra: hic **Mercurius** uocabatur.
Beatus benedictus
Marius eius discipulus
Agapitus sedit anno.i.& ultra hic costi-
 tuit pcessionem fieri diebus dñicis: hic
 a **Theodato** Rege missus ad **Iustinianū**
 impatorē ut eū p accusato de nece re-
 gine **Amalafunthe** & impatorē lapsū in
 errorē **Euticis** solidauit in fide.
SILVGARIS papa sedit anno.i.& ul-
 tra: hic ī pōto relegatus obiit: q̄a **Anthe-
 miū** ep̄m **Cōstātinop** noluit reuocare.
VIGILIVS papa sedit annis.xvii.&
 ultra:hunc **Theodora** augusta plecuta
 ē: q̄a **Anthoniū** p̄iarchā noluit reuocā
 Huius papę tpe.v.sinodus facta est in
Constantinopolim contra **Theodorum**
Iustinianus **Africā** a **Vandalis** liberat p
helysariū suum ducem.
Carthāgo recepta postq̄ eam **Vuandali**
 possederant per annos.xcvi.
Roma a **Gothis** capta est **Totila** **Rex**

beatus benedictus

eorum parum seius fuit.

Gothi metu belisarii ducis Iustiniani
aufugiunt Roma.

Gens Longubardoz moras in Pannonia
sub Albuno rege fuit auxilio romanis.

Tempore huius Totile urbs : que nunc
Venetię dicitur esse coepit ab his facta
qui de Venetia fugerant metu Totilig
regis & Gothorum.

Beatus Herculanus hoc tpe Perusii a
Gothis occiditur.

Beatus Benedictus abbas agnoscitur.

Pelagius papa sedit annis .iiii. & ultra : hic
constituit : ut heretici comprimanť per
iudices seculares.

Propter pestem ingruentē in Constanti
tinopolim ordinata est festiuitas purifi
catiōis beatę Marię : que dicit ypo pāthi

Beatus Remigius obiit āno impii .xviii.

Beatus Brendanus in Scotia agnoscit.

Ossa beati Steffani pthomartyris romā
lata & locata cū corpe beati Laurēti.

Iustinianus Nansentem in ytaliā misit :
qui auxilio Longubardorum : quos

uocauit ex Panonia Gothos ytaliam ex/
pulsit quorum tunc uires in Italia euauerunt.
Iustinianus impator leges ordinauit in
digesta: Codicem edidit.

Ecclesiam quoque omnium speciosissimam
in Constantinopolim constituit fecit: quam
in honorem Christi Agiam sapiam nomi-
nauit id est sanctam sapientiam.

Ecclesias etiam elegantes Rauennae con-
struxit. scilicet ecclesiam beati Vitalis in ea urbe
& ecclesiam beati Appollinaris in classe.

IOHANNES. iiii. papa sedit annis fere
xiii. hic cimiteria ordinauit & apostolorum
ecclesiam romae restaurauit.

Beatus Maurus monachus obiit.

Beatus germanus episcopus parisiensis.
Fortunatus poeta gesta beati Martini
uersibus scripsit: factus est mox episco-
pus Pictauiensis.

Agnellus Archiepiscopus Rauennas argentam
suae acquisiuit ecclesiae.

Cassiodorus monasterio degit.

Arator diaconus poeta apostolorum
actus uersibus scripsit.

Priscianus Cēsarię Cappadocię apud
Constantinopolim grāmaticā in meliūs
ordinauit.

Stella comata apparuit.

Iustinianus gloriosus imperator defecit

De Iustino secundo.

Iustinus. ii. impauit annis. xi. hic nepos
fuit Iustini. anno Christi. dlxv.

Narses sub isto ytaliā liberat a Gothis
Longubardorum auxilio.

Anno Christi. dlxvii. Inditione prima
Albrimus rex Longubardorum uenit in
ytaliā & eam possedit: qui obiit anno
Christi. dlxxi. Inditiōe. iiii. Longubardi
ytaliā presserunt.

BENEDICTVS papa sedit annis. iiii.
& ultra: qui mox fatigatus laboribus &
curis metu Longubardoꝝ: qui ytaliā
premebant morte defecit.

Armenii ad fidem ueniunt.

Corpus beati Bartholomei ī India latū
in Lyparam mox beneuentum.

Ecclesiam sancti Seueri extra Rauennā
in classe constructa.

Longubardi afflictant ytaliam inde fame
immensa ubiq.

Longubardi Romam obsident.

Mortuo papa benedicto romae subro-
gatus est pelagius secundus sine consensu
imperatoris: quia propter obsidionem
nuncius imperatori mitti non potuit.

PELAGIUS. II. papa sedit annis. x. &
ultra: hic legavit imperatorem in Con-
stantinopolim grecorum dyaconum eius
apocrisarium virum iam sapientia & vir-
tutibus illustrem anno Christi. d. lxxx.

De Tyberio augusto.

Tyberius imperator imperavit annis. vii
uir iustus & catholicus fuit.

Gothi facti sunt Christiani & heretici
facti sunt catholici.

Tyberius moriens Mauricium generum
imperio substituit.

De Mauricio augusto.

Mauricius imperavit annis. xix. Anno
Christi. d. lxxxiii.

Bresillum oppidum in Emilia iuxta Padum
flumen a Longubardis evertitur Rege

Anthari.

In Italia Romę pestis inguinaria est se/
quuta moritur papa.

GREGORIVS primus sedit annis
xiii. & ultra. iiii. Idus Martii ordinat hoc
tempore fraude Agisulphii regis Lon/
gubardoꝝ concremata est tota ciuitas
Paduę mox statim diruta a Longubar/
dis: ciues Paduę permissi sunt abire Ra
uennam.

Hoc tempore Longubardi Cremonam
& Mantuam destruxerunt.

Gens Anglorum ad fidem conuertitur.
Ecclesia Aquilegię in duos presides or
dinatur.

Festo beatorum Gernasii & Prothasii
facta est pax inter Romanos & Longu/
bardos.

Theodolida Regina ex Longubardis
construi fecit in Modina agri Mediolani
quę abest inde. xii. miliaribus ecclesiam
beati Iohannis baptiste.

Vestis domini nostri Ihesu Christi incō
sutilis inuenitur in saphar.

De Phocate Augusto. An. xpi. dc. iiii.

Phocas imperauit annis. v.

SABINIANVS papa sedit anno. i. & ultra qui cōstituit ut horis determinatis per ecclesias pullarentur campanę & nūc est mos.

BONIFACIUS tertius papa sedit mē sibus quasi. x. hic constituit ut uiuente epō nō eligatur successor & q̄ mundus pannus super altare ponatur.

BONIFACIUS q̄rtus papa sedit annis. vi. & ultra hic a Foca imperatore impetrauit ut ecclesia Romana esset caput omnium ecclesiarū quia Constantinopolitana se primā scribebat: obtinuit quoq̄ ab imperatore templū pantheon dicatū omnibus diis & illud consecrauit ad honorem omnium sanctorū. ii. kal. nouembris celebritatem instituit.

Frigus immensus lues. uredo a muribus quoq̄ messes confūptę sunt inde fames valida fuit.

De Eradio Augusto. An. dic. xi.

Eradius imperauit minus. v. annis.

Cosidas rex persarū capit Iherosalem &
lignū crucis inde asportat quod eradius
uendicauit.

DEVSDEDIT papa sedit annis tribus
& ultra anno. v. imperii. Anno imperii. v.
& anno xp̄i. vic. xiiii. Eradius imperator
habens in uxorem p̄uignam suam ydro
pinis moritur.

De constantino augusto.

Constantinus filius successit imperator
& annis. iiii. post patrem imperauit qui
fraude martium nouerat & pyre patriar
che ueneno extinctus est.

De Eradono augusto.

Eradonus cum matre martina post fra
trem annis. ii. imperauit.

BONIFACIUS .v. papa sedit ānis. v.
Rex persarū opera eius uxoris baptizat
in constantinopoli cum. lx. persis.

De constantino augusto.

Constantinus Augustus alter regnauit
annis. xx. hic abscidit nasum **Erodone** &
linguam martine nouerçę.

HONORIVS papa sedit annis .xvi.

qui cōstituit ut omni sabbato letanię ad sanctum Petrum procederent.

Anastasius monachus martir fit.

Secta sarracenoꝝ emergit in arabia.

SEVERINVS papa sedit annis .ii. uir iustus in deo.

Sisebustus rex gothoꝝ multas ciuitates subditas in hispania Imperio Romano occupauit exide exmapania habitaturi ad xp̄i fidem conuertit.

Isidorus ep̄us hispanensis agnoscitur.

Beatus Gallus bti colūbani discipulus.

IOHANNES .iiii. papa sedit ānis q̄si ii. anno .xxix. imperii Eradii cum filiis

THEODOSIVS papa sedit annis q̄si vi. hic constituit benedictionem cerei sabbato sancto.

Hic Imperator obsedit beneuentū sed noti compos non fuit nam Germoaldus rex longubardoꝝ auxilium tulit filio suo Romoaldo ibi obsesso.

Martinus papa sedit annis .vi. & ultra spatarius missus ad eum occidendum spata leuata excecatus est.

EVGENIVS papa sedit ānis .ii. & mē-
sibus .ix. & ultra huius tpe principaliter
ecclīa rauenne nō obediebat ecclīe Ro.

VITALIANVS papa sedit annis .xviii.
& ultra hic tantum Romanū composuit
Martinū uirū Romanū misit ep̄m primū
Ferrariam factam ciuitatem.

Sarraceni cōstruūt in Iherosālē templū
lōco quo Salamō rex p̄mus cōstruxerat
Item Siciliam inuadunt & spoliant.

Solus facta eclipsis indictio. vii.

Constantinus multis ornamentis Romā
spoliavit opimentū ereū Pantheon ade-
mit Idem in Sicilia a suis ī balneo occidit

De altero Constantino.

Constantinus superioris filius imperauit
annis .xvii.

DEODATVS papa sedit annis iiii. uir
optimus a quo nemo non cōsolat̄ abiuit
qui osculo leprosum mundauit annos .ii.

huius pape tpe corpus beati benedicti
translatū est a monte cassino ad monaste-
rium Ferrariensi in dyocesi aureliana.

DONVS papa anno i. & ultra sedit.

Maurus Archiep̄us Rauenn̄. & repatus
eius successor romano p̄tifici nō pebāt
sed alter alterum excommunicauit.

AGATHO papa sedit annis.ii. & ultra
cū hoc theodatus ep̄us Rauenn̄. ī cōcor
diam uenit cōtra uoluntātē cleri rauen.
Sexta sinodus uniuersalis facta est t̄p̄e
Agathonis apud cōstantinopolim ep̄oz.
c.l. cōtra Gregoriū patriarcham & alios
ep̄os orientis & qui dicebant in xp̄o eē
unam uoluntatem duo ex cardinalibus
pro Agathone affuerunt. Gregorius cor
reptus non alii ea heresis est damnata.
Damasius ep̄us utilem epistolā illo cōsilio
scripsit.

Papia urbs ytalię olī dicta ticinū p̄pter
litem desolata est ita ut herbito per pla
teas esset quia hoīes in agros secesserāt.

LEO. ii. papa sedit annis.iii. & mēsis
x. & ultra hic uir litteris gręcis & latinis
eruditus ualde cōstituit in missa post ag
nus dei pacem dari in populo ecclesię.

BENEDICTVS sc̄dus papa sedit ānis
fere tribus.

IOHANNES. v. papa sedit anno. i. & ultra.

CONON papa sedit fere annis. ii.
Beda presbiter agnoscit. **Cōstātinus** hic
Imperator moritur.

De Iustiniano scdo Augusto.

Anno xpi. dc. lxxxviii. Iustinianus filius
Constantini patri successit qui impavit
annis. hic africam liberauit a Sarracenis

SERGIUS papa sedit annis. ix. & ultra
q̄ cōstituit dici in missa agnus dei huius
tpe consiliū factum est in cōstantinopoli

LEO ordinatur papa per patriciū Ro/
manoꝝ non per ecclesiam ideo non po/
nitur in cathalogo pontificū Romanoꝝ
sedit quasi annis tribus unde sequēs hu/
ius: papa tertius dicitur Africa occupat̄
a Sarracenis.

De Leone Augusto. an. xpi. dc. xcviij.

Leo imperauit annis. iij. qui Iustinianum
expulit imperio & filio eius Tyberio na/
res abscidit.

Hoc tempore terremotus maximi.

IOHANNES vi. papa sedit ānis. iij.

& ultra hic martirio coronatus est.

Beda in Anglia claret.

De Tyberio augusto. Anno x^{pi}. dcc. i.

Tyberius dictus by smarus isurgēs cōtra
Leonē iperatorem eum regno expulit.

Synodus facta a glegie contra theodoz
super eo quo facta fuit olim tempore
Iustiniani primi augusti & uigili pape fir
matum in ea fuit ut beata maria dicatur
theodotos. i. dei mater.

IOHANNES vii. papa sedit annis. ii.
& mensibus fere. viii. sapientia plenus &
elogo.

De Iustiniano itez. Anno x^{pi} dii. viii.
Iustinianus Imperator recuperat impe
rium quo regnauit an. vi. hic Leonē qui
eum imperio submouerat ac Tyberium
illius successorem & eorum cōplices ca
pit punit & occidit.

SISIMVS papa sedit dies. xx. tūc scis
ma magnum in ecclesia fuit.

CONSANTINVS papa sedit annis
vii. & ultra hic reuerēter fuit susceptus
a Iustiniano augusto in Cōstantinopoli

& renouatiōes priuilegioꝝ ecclesie Ro.
ab illo imperant.

De Philippico augusto. an. xp̄i. dcc. xiiii.
Philippicus imperauit anno. i. & deinde
hic epistolas p̄ui docmatis scripsit pape
Constantino que sprete sunt. ideo idem
papa in porticu sancti Petri pingi fecit
ymagines que continent gesta. sex uni/
uersalium sinodorum.

Imperator sacras picturas deponi fecit.
Philippicus ab Anastasio deiectus est
imperio nō occisus sed priuatus luibus.

De Anastasio Augusto.

Anastasius ānis. iiii. impauit hic p̄ litteras
& legatos misit Romā & cōmestatus est
per eos se sexti concilii assertorem.

Pipinus paruus moritur qui genuit ex
cōcubina sua alpaide Karolū marcellū.
GREGORIVS. ii. papa sedit annis .x.
vi. & ultra usq; in t̄pus Leonis īperatoris
hic per Bonifaciū ep̄m Maguntinū Ger/
manos ad fidē cōuertit q̄ etiā cōstituit
sextā feriā ieiunari ut q̄dragesimā: nam
ea die non abstinebatur ut nunc.

Sanctus Egidius papa Cæsarius ep̄us
Aretensis agnoscitur.

Albinus ep̄us. Beda presbiter agnoscunt̄

De Theodosio Augusto.

Theodosius anno i. imperauit hic cōtra
Anastasium insurgens cum p̄lio uicit
apud niceā & illi uicto sacramento dato
eum fecit ordinari in presbiterum mox
ubi in constantinopoli peruenit reueren
ter erexit tabulam depositā a philippico
in q̄ erant depicte sinodi loco restituēs.

Diluuium Rome propter aquas tyberis
qui in tantum tumuit ut in uia lata ad
hominis staturam semis fuerit: durauit
diebus septem letaniis ad deum actum
est & cessauit.

De Leone Hymaro augusto.

Leo bysmarus imperauit annis. xxv. cō/
stantinum eius filium consortem fecit
imperii hic imperator imagines sanctoꝝ
asportari fecit Roma in Constantinopoli
& in igne cremari & p̄sequutionē fecit

in eos Anno xpi dcc. xix.

Sarraceni tribus annis obsiderunt cō/
stantinopoli fame frigore & peste intra
urbem perierunt circiter. ccc. tandem ci
uibus ad deum clamantibus sūt liberati.
Sarraceni abeuntes mari naufragium
passi sunt.

GREGORIUS tertius papa sedit an
nis quasi nouem. hic viennam Archiepis
copatum fecit. Hic papa Romam obsi
dentibus Longubardis misit per mare
claves confessionis sancti Petri ad Karo
lum patrem Pipini rogans ut ab infesta
tione Longubardorum ecclesiam libera
ret.

Hoc tempore Syrus quidā pseudo xpi
apparuit qui multos iudeorum puerit.

Hoc tempore Sarraceni transito mari
augusto byspanias occupant.

Prelum karoli Imperatoris.
karolus marcellus pater Pipini post an
nos x. eis uolentibus occupare equita
neam occurrit exercitu & cōmisso p̄lio

ex Sarracenis ceciderunt. ccc. ex francis
uero. M. d. ceciderunt.

Præceptū q̄ imagines deponent.

Leo Imperator manda uir populo Roma
no ac Italicis ut imagines sanctorum de
ponerent. sed hoc præceptum a romanis
Rauennatibus & Venetię populis spretū
est & nisi propria prohibuisset alium Im
peratorem creassent.

Germanus patriarcha non consentiens
illi errori ab Imperatore sede sua priua
tus Anastasius sufficitur.

Lymprandus Longubardorum rex Ra
uennam obsidens oppidum classem sub
uertit fauentiā mox destruxit qui cor
pus beati Augustini Papię locauit.

Zaccharias papa sedit annis. x. qui librū
dialogorum transtulit in latinum.

Excrutiatio.

Beo imperator excruciat eos q̄ sanctorū
imagines uenerantur.

De Constantino Augusto.

Anno xp̄i. dcc. xliii.

Constantinus Leonis filius regauit ānis

xxv. qui dictus est prosequutor quia patrem seuitia superauit persequens xpi^o anos & fouens magos quorum artibus uacabat.

Beda uenerabilis obiit an. xpi. dcc. xxxi.

Karolus magnus Pipini frater consilio Zaccharie pape relicto seculo factus est monachus monasterii cassenensis.

Rachis Longubardorum rex monitis Zaccharie pape non solum destitit a uexando Italiam sed factus est monachus & cum eo uxor & filii.

Beate marie Magdalene corpus a Geardo comite Burgundie iurgilatum translatum est.

Pipinus filius Marcelli deposito: Iderico rege Francie propter eius ignauiam constitutus rex Francie consilio Zaccharie.

Aystulphus rex Longubardum regnas Pape tributis premit Italiam.

Anselmus dux frater uxoris Aystulphi regis relicto seculo factus est monachus & suis opibus fundauit monasterium nonam

tulanum agromutinēli titulo apostolorū
ubi pater fuit. ccc. monachis illuc mox
de Roma adduxit corpus beati Siluestri
pape.

STEPHANVS. ii. papa sedit annis. v.
& ultra hic ob infestationem Aystulphi
regis perrexit in Franciam ad Pipinum
regem quē in Italiam induxit. Pipinus ī
Italiam cū exercitu ingredit̄ Aystulphū
superat & acceptis obsidibus ab eo &
iuramento q̄ non uexaret ecclesiam &
uiribus ecclesie restitutis recessit: sed
irritam sedem fecit. Anno xpi. dcc. li.

Hic papa Stephanus ultimo anno sui pō-
tificatus Imperiū Romanum in Franciā
trāstulit Imperium karoli filium Pipini
qui Pipinum in regem unxerat primo.

Cōstantinus imperator in imperiū occi-
dentis admittit sonum Pipinum. Anno
xpi. lxx. lii.

PAVLVS papa sedit annis. x. & ultra.
In Scithia congelatum est mare altum
gelu cubitis. xxx. nix desup alte cubitis
xx. In aliis quoq; regionibus sūmū gelu.

De Leone Augusto.

Leo meccazarus patri successit qui regnavit annis. v. hic iam factus insanus cū coronā unam dicatā uni ecclesie capiti suo apponeret morit̄ febre correptus.

CONSTANTINVS .ii. papa sedit anno uno hic delayco factus subito clericus papatū iuasit & ecclie scādalo fuit

STEPHANVS .iii. papa sedit annis tribus & ultra hic conuocata sinodo ex Gallia & Italia cuncta irritavit acta per Constantinū papam præter bap̄tismum: degradavit etiam ordinatos per illum.

Moritur Pipinus rex Francie huius patre tempore anno. s. xp̄i. dii. lxxix.

De Cōstantino & Ierene m̄re & aliis Augustis usq̄ ad Karolū. an. xp̄i. dcc. lxxiiii. Cōstantinus superioris leonis filius cū m̄re sua Ierene & aliis usq̄ ad imperiū Karoli Imperatoris imperauerūt annis. xxx. & ultra. Idem primo cum matre regnavit annis. xx. post hęc m̄re sp̄reta annis. vii. imperavit.

Ierene mater eius occupat Imperium &

cum Leone filio eius Constantini imperavit annis tribus excecato filio suo Constantino tunc sol obscuratus est ita ut naues per mare errauerint & ut ipsa regnaret securius ut quidam tradunt filios filii sui fecit exonilari.

Taurutius Ierene filius in Constantinopoli annis ii. regnavit.

Nicephorus post illum annis. vii. impavit in oriente.

Michael post illum successit qui imperavit in oriente & post eum Lodouicus.

ADRIANVS papa sedit annis. xxiii. mensibus x. & ultra imperante Ierene matre Constantini cum Leone filio eius Constantini & post turicio nicephoro & post Michaellem hic papa turres & muros rehedicavit urbis & portas ereas beato Petro dedit. Anno xpi. dii. lxxii.

Idem papa. vii. sinodum celebravit Constantinopoli. epoz. ccc. Rome quoque synodus celebrata. c. lvi. quo data fuit præs Karo'o eligendi episcopum reuerendum & ordinandi apostolicam sedem & ponendi

Archiep̄us p̄ puincias sue iurisdictionis
Per hec t̄p̄a karolus rex Francie nondū
Imperator egregia facta operatus est in
hyspania contra sarracenos ad q̄d bellū
iuit anno x̄p̄i. dcc. lxxviii.

Anno x̄p̄i. dcc. xciiii. karolus a populo ro
Imperiales laudes audiuit & per hec t̄p̄a
uices Imperatoris gerebat anteq̄ coro
naretur a papa Leone. iiii.

Beatus Egidius abbas agnoscit̄ cui karo
lus confessus fuit omnia peccata p̄ter
unū q̄d angelus dedit īscriptis Egidio.

Anno x̄p̄i. dcc. lxxxv. mense iunio festo
beatoꝝ martiz̄ uiti & modesti fuit p̄f
lium in exitu hyspanie loco qui dicitur
runciualle quo orolandus & alii perierūt

Per hec t̄p̄a agnoscūtur duo amicissimi
uir. s. melius & amicus qui perierūt p̄lio
cōmisso cū longobardis apud mortariā.

LEO tertius papa sedit ānis. xx. & ultra
hic adeo restitutus est membris quibus
mutulatus fuerat.

Hic Leo letanias trium dieꝝ ante ascen
sionem dñi īstituit quas marinetus ep̄us

uienne instituerat ob cladem iminentē
porticū quoq; ecclīe beati petri cōstruī
fecit & urbē melius cinxit muris ppter
Sarracenorum incurſus.

Anno xp̄i. dcc. lxxxvi. indictione. iiii. ex
cecatus fuit Cōſtātinus īperator a ma
tre Ierene qui mox uixit annis.

Anno xp̄i. diiic. i. Imperium peruenit ad
Francos.

Anno ſequēti Leo tertius papa. vii. āno
ſui pontificatus Karolū regem Francie
qui iam dudū imperium occidentis ad
miniſtrauerat cōſenſu & auctoritate ſe
natus & populi Romani auguſtali diade
made coronauit.

De diuifione Imperii Romani.

Diuiſum eſt igitur Imperiū Romanū in
duos auguſtos occidentale appellatum
eſt Imperium Romanū cuius ſedes eſt
Roma. Orientale dictum eſt imperium
Cōſtāntinopolitanū cuius ſedes eſt ipſa
uibs Cōſtāntinopolis que dicta eſt roma
ſeclā. nec alterius Ro. imperiū eſt unitū.
Sermo de o. tu. Imperii Ro. ūde ceperit.

Quatuor regna maxima habuit p̄ns eū
Primū in oriente quod dictū est regnū
assyrioz̄ siue medoz̄ siue persarum que
gentes habitāt regionē sitam inter nidū
& tigrim flumina montē caucasū & sinū
p̄ficum maris rubri. Scđm fuit in septē
trione quod dictū est regnū macedonū
seu gr̄coz̄ in quo monarcha fuit Alex/
ander philippi. Tertiū fuit Carthaginen/
sium in meridie qui post gr̄cos p̄lertim
in Libia. Quartum Romanoz̄ quod fuit
in occidente & hoc fuit robustius & di/
uturnius alius. Regnū aut̄ hoc a populo
Romano reptum est: & auctum post pu/
nica beila & macedonicum republ. Ro.
libera existente post bellum ciuile inter
Cesarem & Pompeiū. Cesar uictor se di/
ctatorem fecit inuito sunt nati quia di/
ctatura magistratus erat pt̄atis amplissi/
me: nec cesar se ab illo officio abdicabat
q̄obrem Cesar est senatorum consprati/
one occisus ut libertate solita potiren/
tur Marcus Antonius cum exercitibus
cesaris & fauore plebis inlurgens cepit

psequi cęsarıs occisores. Senatus timēs
 Antonium eis aduersum illius ceptis ob
 uiare decreuit & consulto Gaium octa/
 uium cęsarem natum ex accia filia Iulie
 sororis Iulii cęsarıs illius heredē ut inter
 eos qui ad uindictā nocis cęsarıs stude/
 bant esset dissidium principem eligerunt
 Senatus Antonium hostem publicū indi
 cavit q̄a senatus decreta calcarem perse/
 quens cęsarıs occisores. Mortuis consu/
 libus apud mutinam ubi bellū inferebat̄
 contra Antoniū Octavius cęsar princi/
 patum legionū accepit tandē opa Lepidi
 qui fuerat magister militū cęsarıs dicta/
 toris. Cęsar octavius & Antonius in con/
 cordiā deuenerūt & pditis occisoribus
 cęsarıs inter se rempub. Ro. diuiserūt: ut
 Antonius in asya octavius in europa &
 Lepidus ī libia prīcipatus tenerēt Mox
 discordātibus illis facti sūt hostes. Anno
 xii. a nece cęsarıs kal. sextilis & augusti
 deserto apud egiptū Antonio a suis ex/
 ercibus cōfugientibus ad cęsarē octa/
 uū Antonius se pemit rez̄ despatione.

Octavius cęsar egyptũ obtinuit Romã
reduit tũc ei a senatu & populo Ro. viii.
idus Ianuari collata est sũma potestas &
factus est monarcha p̄iceps Romanus
Nominatus aut̄ est dictator Augustus
idest factus augurio: nam ea que t̄iebãt
tũc sine augurio uitio facta reputabãt.
Dictator. i. Imperator hoc est principiũ
romanoꝝ augustoꝝ: ab hoc sunt alii no/
minati augusti. hactenus erat cęsar Oc/
tavius quia heres cęsaris institutus nũc
autem augustus ob dignitatẽ collatam.
Et maius est esse augustum q̄ cęsarem
olim cęsar dicebatur ab augusto uel ab
exercitu p̄iceps electus. Augustus uero
cui senatus romanus cõsensũ & auctori/
tatem cõtulisset. Augustus cęsarem cre/
are poterat: non cęsar Augustum & au/
gustus augustum creabat. Et Dyocleci/
anus Maximianum augustum & cęsares
Galerium & Cõstantiũ. Augustus quoq;
successores unum uel plures instituebat
ut primus augustus tyberium tyberius
Gaium theodosius filios tyberius scđus

Mauricium Generum. Karolus sic etiã
 Lodouicum. Si augustus successorẽ nõ
 reliquerat aut culpis maioꝝ descēdētes
 ex genere augustoꝝ respuebantur a ro/
 manis tunc exercitus eligebat Cēsarem
 Et Senatus si sibi placebat illum appel/
 labat Augustum. Et licet interdum duo
 uel plures essent augusti tamen imperiũ
 unũ erat Sed augusti ut facilius possēt
 comprimere Barbaros orientis secundũ
 a Roma sedem posuerũt in trachia urbe
 Cōstātinopolis & ibi plurimũ habitabāt.
 Sed cum t̄p̄e Karoli magni regis Frãcię
 a Longubardis Italia & Ro. ecclesia pre/
 meretur: nec augusti in Trachia morātes
 opem ferrent oppressis romanis cōsensu
 Imperatoris & opera pontificum roma/
 norum diuidētes imperium Imperatorẽ
 sibi in occidente creauerunt quod dicit̄
 imperium Romanoꝝ & primum Karolo
 Pipini filio regi Frãcię & in successores
 illius Imperialis dignitas collata Anno
 natiuitatis x̄p̄i. dccc. ii. Leo. iii. papa. Ro.
 ipsum karolum de Imperio coronauit.

Successit in Imperio ples Karoli Lodo-
uicus & ceteri usq; in Lodouicum tertiū
filium Arnolphi tunc illius ignauia hoc
Imperium occidentis partitū est aliquo
tempore ut aliqui Imperarent in Italia.
aliqui ī Germania usq; ad tempus primi
Otthonis genere Germanici qui fuit au-
gustus. Nam deficientibus Francis &
Italicis ad opem ecclesie Rom. Germani
eorum meritis ab ecclesia Ro. & ab aliis
ius in hoc habentibus optinuerūt ius &
potestatem eligendi Augustum. Verum
cum olim de institutione decedentis uol-
untate succederet Imperator. Nūc per
electionem procerum ius in hoc habentium
Imperator eligitur.

Questio utrum dignius imperium.
Questum est horum duoz Imperatoz
utrum dignius. Nam quidā q; orientis
īperium quia Imperatores Romani tunc
monarche eam portionē imperii sibi pre-
eligerunt potissimū occidētalī parti re-
nuntiantes & Augustus intiger in oriēte
remanfit mea quidem sententia est hec

71
occidentale dignius illo fore. q̄ppe Ro.
populus & Senatus imperiū constituere
Ro. ut ubi roma & senatus ibi est stipes
imperii in Constantinopoli est ramus.
occidentale imperiū pater est. orientale
est filius. Et quia ex patre filius est non
pater ex filio. pater dignius appellatus
Occidentis siue Romanoꝝ imperator
populi & Senatus Romani ac pontificis
sūmi auctoritate fulcitus est hic ē stipes
& radix imperii. In oriente est truncus
& ubi radix ibi uigor. Ramus a stipite
cesus arefcit absciso ramo uiret stipes &
pullulat. Quamobrē mea snia hoc occi/
dentale imperium orientali dignius est
iudicandum.

Diuisio Imperii in duas partes

Karolus rex Frācie p̄mus fuit

Ro. īperator & noīatus ē August.

karolus Pipini filius rex Frācie corona/
tus de imperio a Leone. iiii. papa An. xp̄i
dccc. ii. uixit īperator ānis. xvi. nam obiit
Anno xp̄i. dccc. xiiii. kal. Februarii.

Post mortem patris Pipini karolus cum

fratre suo regnavit in Francia mortuo
fratre solus regnavit.

Anno xpi. dcc. lxxii. cepit regnare Karo-
lus in Italia & regnavit annis. xxxiii. cū
iam ante regnasset in Francia annis. vii.
Sed anno xpi. dccc. v. regnum Italię re-
signavit Pipino filio suo secūdo in quo
regnavit annis. vii.

Karolus tres habuit filios legitimos. s.
karolum primogenitū Pipinū & Ludo-
vicum. Etiam filias tres Rotundē Bergā
& Gallam eius mater Bertrāda apud eū
honorifice consenuit.

Anno Imperii. viii. obiit Mediolani Pipi-
nus eius filius sibi Venetia subiugata.
Bernhardus eius filius in locum patris
substituitur a Karolo.

Anno imperii. ix. obiit Karolus eius filius
primogenitus.

Anno imperii. xi. Karolus imperator co-
ronavit Ludovicum filiū suum supersticē
corona imperiali.

Karolus imperator anteq̄ imperium esset
adeptus res maximas gessit inter cetera

uicit p̄ho auaros q̄ fuerūt hīmi populus
actille habitantes in Pannonia & expoli/
auit eos thesauris quibus olim spoliaue/
rant Italiam sub actilla.

Karolus alchumū philosophū cū studio
de Roma parissimus transtulit quod pri/
mus de Athenis fuerat traslatum Romā.
Idem olim rediens de Iberosalē per Cō/
stantinopolim spretis donariis sibi ab Im/
peratore oblati solum uoluit ab eo sacra
donaria. s. partem coronę dñi clauū unū
passionis xp̄i partem crucis dñi. sudariū
domini quod Rome dimisit. Camisiam
beatę Marię & Brachiū beati Simeonis.
Item equum ereum cum equite qui erat
Rauennę abstulit. ut portaret in franciā
nunc Papię habet.

Tempore eius obmissū est officiū ambro/
sianum. & gregorianum assumptum est.

Item Karolus monasterio Nouantulano
rondenum quod situm est agro Ferrari/
ensi non longe a pado fluuio.

Beatus Egidius abbas claret.

Guillemus dux ex proceribus Karoli

cōstructo monasterio sororibus suis uirginibus illis bene iuidens factus est monachus humilis illius zonobii ubi uirtutibus coruscavit.

De Ludouico Augusto.

Ludouicus patri successit qui ānis. xxv. regnauit imperio Anno xpi dccc. xiiii.

STEPHANVS .iiii. papa sedit mensibus. viii. & ultra.

Michael īperator Constantinopolis Ludouico transmisit libros beati Dionysii de yerarchiis angelorum.

Theophilus ep̄us aureolien̄sis īuenit die palmaz & gloria laus & honor tibi sit xpe.

PASCHALIS papa sedit annis. vii.

EVGENIVS. ii. papa sedit annis.

VALENTINVS papa sedit. xl. dies.

GREGORIVS papa. iiii. sedit annis xvi. imperante Ludouico & mox Lothario hic cōstituit sobina defunctorū fieri secunda die nouembris.

Bernhardus rex Italię Papini filius coniurationis facte contra Ludouicū imperatorem suum patrinum esse consciū

oculis priuatos & uita.
 Barbanus uir doctor & poeta fit abbas
 monasterii Fundensis

Soldanus uocatus a quibusdam xpianis
 seditionibus irritatus uenit in Italiam cū
 exercitibus ut locuste roma diu oblessa
 capitur. Ecclesia beati Petri spoliatur &
 in ea stabulati sunt equi. Sicilia: Apulia
 & Tuscia populate & in solitudinē acte.
 mox ope Ludouici & Guidonis comites
 cum multa sanguinis effusione xpianorū
 fugati sunt Sarraceni & Italia liberata ē

In territorio Tulensi puella annoꝝ xii.
 sacram cōmunionē a sacerdote suscep/
 tam per sex menses in pane & aqua ab/
 stinuit deinde per triennium omni cibo
 & potu abstinuit.

Ante solstitiū estiuum orta tempestate
 cecidit fragmentū glaciei cuius latitudo
 fuit sex pedum longitudo xv. Altitudo
 duorum.

De Lothario Augusto.

Lotharius patri Ludouico successit & im/
 perauit annis. Anno xpi. dccc. xxxix.

Res Memoratu

Sergius scđus papa sedit annis tribus & ultra qui uocabatur os porci unde huic mutatum est nomen deinde omnibus pontificibus Romanis hic Lotharium coronauit & Ludouicum filium Lotharii unxit in regem Lombardorum.

Quare hinc & hinc
Quare
Lotharius cum fratribus suis Karolo & Ludouico prelium magnum comisit in quo utrinque fuit strages in mensa demum inter eos composito Ludouicus obtinuit Germaniam. Karolus Franciam. Lotharius Italiam & partem Francie que ab ipso dicta est Lotharingia.

LEO .iiii. papa sedit annis .viii. & ultra tempore Lotharii & Ludouici filii hic Leo ecclesias deformatas a Sarracenis restaurauit uir plenus sapientia & uirtutibus qui composuit orationem deus cuius dexteram beatum Petrum etc.

Huius tempore Adulphus rex anglecorum huic pape tributum obtulit. scilicet pro unaquaque domo annuum nummum quod hodie manet.

Anno .ix. Imperii huius corpus beate Helenę que crucem inuenit a Roma translatum

in Franciam.

Lotharius relictis filiis regno uita monachili defunctus est.

De Ludouico balbo augusto.

Anno. xpi. dccc. xlviii.

Ludouicus Balbus patri suo successit Imperio qui regnauit annis.

IOHANNES anglica que femina fuit papatu sedit annis .xix. mensibus duobus: a quibusdam non ponitur in catha-
logo.

In Brixia italie tribus diebus totidem noctibus sanguis pluit de celo.

Locuste mirabiles.

In Gallia innumerabiles locuste apparuerunt senas alas habentes seuos pedes dentes durissimos uolantes in acie per spacium diuturni itineris per longum & per amplum spacio. iiii. miliariorum que omnibus uiridibus corrosis in mare britanicum merse sunt ppter quod lues secuta est aere ifecto ex cadaueribus eaz in litus eiectaru qua lue fere pars tertia hominum extincta est.

Iohannes Socrus doctur eruditus ro/
gatu huius imperatoris libros beati Dy
onisi de yerarchis de Greco transtulit
in latinum.

BENEDICTVS .iiii. papa sedit annis
duobus & mensibus octo.

Karolus filius huius Ludouici per tres
dies coram omnibus a demone est uex/
atus qui mox confessus est id accessisset
quia coniurationē fecerat contra patrē.

PAVLVS papa sedit annis duobus.

STEPHANVS .v. papa sedit annis .v.
& diebus .xxvi.

NICOLAVS papa sedit annis nouem
& ultra hic uita similis fuit beato Grego
rio qui oratione sua benedixit Ludouico
Imperatori.

Corpus beati clementis a beato Cyrillo
translatum est Romam per hūc papam
locatum in ecclesia beati clementis.

ADRIANVS scđus papa sedit annis
v. uir optime uite.

De laudabili rege Francie. *justa f. 20*

Hoc tempore rex Francie habitum monachalem assumpsit cum uero eius filius rex cultum gentilium teneret rex deposito habito monachali filium regno priuauit & oculis & tradito alteri filio habitum monachalem reassumpsit.

De karolo caluo Augusto.

Anno christi. dccc. lxxvii.

Karolus dictus caluus filius Ludouici primi & frater Lotharii Imperauit fere annis duobus.

IOHANNES. viii. papa sedit ānis. x. & ultra huic papę karolus scđus Romę munera obtulit.

Idem imperator in Francia & in Italia construxit multa zenobia suis opibus & deformata restaurauit.

De Sarracenis.

Sarraceni per Italiam discurrentes monasterium beati Benedicti incenderunt situm monte cassiano mox italia pellunt.

De karolo simplice augusto.

Karolus dictus simplex uel grossus superioris filius regnavit ānis. xii. qui anno ii. imperii sui a Iohanne papa coronatus est hic Imperator Galliam & Germaniam possedit in pace.

MARTINVS scđus papa sedit mensibus. xvii.

ADRIANVS tertius papa sedit mensibus. xiiii.

Quinq; milia Romanorum hoc tempore perimuntur a Gallis.

Anno xp̄i. dccc. lxxxv. Rollo cum gente de dama uenit in locum ubi nunc est normandia karolus simplex rex Francie post bellum federe facto: illis eam terrā concessit ac filiam suam illi dedit in coniugem qui baptizatus est. Anno christi: dcccc. & uocatus est Robertus qui primus fuit principium Normannorū qui obtinuerunt Apuliam.

Hungari a Scithia ueniūt in Pannonias occupant abiectis a meribus qui fuerūt gentes Attille.

De Arnolfo Augusto.

Arnolfus imperauit annis .xi. non tamen coronatus fuit de imperio hic longa perdiculorum peste correctus ex carnibus eius scatarientium adiuuari non potuit quin consumeretur ab illis.

STEPHANVS .v. papa sedit ānis .vi. & ultra.

Huius tempore corpus beati Martini timore normannoꝝ qui datis sibi cōuictis populabantur galliam altiffiodorum est portatum.

FORMOSVS papa sedit annis .v. mensibus septem hic picturas ecclesie beati Petri apostoli renouauit.

De Ludouico tertio augusto.

Ludouicus tertius patri succedit post aliquos annos Imperii deiectus fuit de regno Francie a Bugone magno burgūdie qui regnauit illo deiecto qui postea resumpsit dominium ppter huius Ludouici ignauiam defecit regnum Karoloꝝ & exianitum est imperiū ab hinc usq; ad tempus ottonis primi de genere Saxoꝝ num interim aliqui imperabant in Italia.

Alf picturas petri

formosus 770.

aliqui in Germania nullus tamen eorum
corona Imperiali decoratus fuit.

Anno xpi. dcccc. xxxv. defecit genus
Karoli quod durauit annis. c. xxi.

STEPHANVS. vi. papa sedit anno. i.
& ultra hic consilio facto irritauit omnia
acta per formosum papam a quo factus
fuerat epus Anagnie & in consilio exui
fecit corpus formosi & idui ueste laycali
ac duobus digitis dextre illius abscessis
corpus in tyberim iactari precepit.

ROMANVS papa sedit quasi mensi-
bus quatuor.

THEODORVS. ii. papa sedit dies. xx.

IOHANNES. ix. papa sedit annis. ii.
& ultra hic sinodum Rauennę habuit in
qua reprobata sinodus facta per stepha-
num sextum & confirmata sunt que or-
dinauerat papa Formosus.

BENEDICTVS. iiii. papa sedit annis
iii. & ultra.

LEO quintus papa sedit dies. xl. qui mox
a xpofero suo presbitero capitur & car-
cere trusus.

Sequentes. vii. principes q sequunt usq
ad Ottonem primū nō fuerunt Augusti
sed partem aliquā imperii occidētis ad/
ministrabāt aut ī Italia aut in Germania.

De Berengario primo nō Augusto.
Berengarius in Italia solum imperiū ad/
ministrauit annis iiii. uel. vi.

Xp̄oferus inuasor papatus mensibus. vii.
sedit mox de papatu deiectus factus est
monachus a sergio depositus.

Hoc tempore monasteriū clunarense a
Guilhelmo comite Burgūdię fundatū ē
Berengarius hic cum Romanis bellauit.

SERGIVS .iii. papa sedit annis .vii.
& ultra. Ecclesia laterani corruit quam
papa a fundamentis reparauit.

Sergius ad francos se contulit & eorum
auxilio Xp̄oferum inuasorem papatus
in carcerauit. Idem exautorauit per for/
molum papam & corpus eius tractum
decollari fecit & iactari in tyberim quia
olim formosus hūc dyaconum a papatu
prohibuit: sed hoc corpus mari a piscato/
ribus captum & in ecclesia beati Petri

depositū est quod imagines salutarunt.

De Corrado non Augusto.

Corradus in Germania administrauit imperium annis .vii. coronatus non fuit hic in obitu neglectis filiis suis quia erant ignaui aduersariū suum quia probus erat hereticum filiū Ottonis ducis Saxonū sibi succedere in imperio uoluit.

Sarraceni huius tempore Siciliā Apuliā & pene totam Italiam oppresserunt.

De Berengario & non Augusto.

Berengarius scđus ī Italia uices Imperii gessit annis tribus.

ANASTASIVS .iiii. papa sedit annis ii & ultra.

LANDO papa sedit mensibus sex.

De Henrico non Augusto.

Henricus saxo Ottonis filius in Germania imperauit.

Spitigeus dux Boemorum ad fidem cōuertitur xp̄i cuius filius fuit hiencelaus ppter eius sanctitatē a fr̄e suo occisus.

IOHANNES .x. papa sedit ānis .xiii. & ultra hic filius fuit sergii papę & ep̄us

ecclesie Rauenn. quia inuasor fuerat ab
ea sede repulsus. huius pape tpe Sarra/
ceni qui Italiam opprimebant superati
sunt p̄lio & expulsi apulia auxilio Alberici
marchionis. His temporibus hungari qua
iam possidebant Pannonias in Italiam in/
trant infesti eam popluantes.

LEO. xi. papa sedit mēibus sex & ultra

STEPHANVS. vii. papa sedit annis
ii. & ultra.

IOHANNES. xii. papa sedit ānis. iiii.
mensibus. x. & ultra. huius anno primo in
urbe Genua fons olei largiter efluxit for/
sam portendens cladem urbis illius. nam
eo anno a Sarracenis ueniētibus Africa
nauibus capta est & hoībus & thesauris
exausta.

Hungari Italia armis opressa etiā Galliā
& hyspaniam oppresserunt.

Hugo magnus uiolēter regnat in Frācia
exquo pdierūt reges Francie qui nunc
regnant.

ROPERTUS comes andegauie de genere
Saxonū a Normādis fuit occisus ottho

primogenitus eius sine liberis ē defectus:
Robertus alter filius occisus fuit p̄lio
conserto cū karolo simplice rege Frācie
Hugo magnus princeps in Burgundia
iam dicti Roberti p̄lio cōmisso cum
karolo regnū Frācie inuasit ex eo deier
ctus fuit Hugo caputius eius filius uir
iustus mox legitte regnavit in Francia
hic fuit rex primus Frācie ex eo genere
quod nunc regnat q̄ obit Anno xp̄i. M.
c. xxxiii eius filius Robertus rex factus.

De Berengario tertio nō Augusto.

Berengarius tertius in Italia annis vii.
imperavit cuius tempore in Italia fuit
magnum scisma.

LEO. vii. papa sedit annis tribus men
sibus. vi. & ultra.

STEPHANVS. viii. papa sedit ānis. iii.
& ultra. imperante hoc Berengario post
Lothario.

De Lothario non augusto.

Lotharius autē sc̄dus in Italia regnavit
cuius t̄pe iol factus est sanguineus mox
post dies paucos lues ī hoīes ē sequuta

De Berengario. iiii.

Berengarius. iiii. cū filio Alberto in Italia
annis xi. imperauit: hic oppōsit Italiam &
Dauidam uxorem Lotharii inclusam te-
nuit quā Ottho Imperator mox libera-
uit & in uxorem cepit.

MARTINVS tertius papa sedit ānis
tribus mensibus sex & ultra.

AGAPITVS scds papa sedit ānis. viii.
& ultra hoc īperante mox otthone aug.
Oddo p̄mus abbas monasterii cluinēsis
dormiuit in dño.

Due mulieres in uno corpore ab umbili-
co infra uise sunt in Guasconia quarum
altera dormiente altera comedebat nec
una die cbierunt.

De Otthone primo Augusto.

Ottho primus Henrici supioris filius ex
Saxonū genere Imperiū occidētis solus
obtinet qui imperauit in Romanorum
imperio annis quo imperante desierunt
Italia imperare. Anno xp̄i. dcccc. lxi.

IOHANNES. xii. papa sedit annis
quasi. viii.

Ottho Imperator in Saxonia morans
uocatus a Iohanne. xii. papa ut ueniret
succurrere ecclesie ro. Romam uenit p
Thusciam. Rome cu gaudio est susceptus
ac coronatus & multa donaria ecclesiis
contulit.

De Othone scdo Imperatore.

Ottbo scdus imperator superioris filius
annis. xi. imperauit uir armis strenuus.

BENEDICTVS .v. papa sedit mensi-
bus. ii & ultra hic uiuente Iohanne papa
a Romanis religit papa quod cu Ottho
scdus romam obsideret tradit Bndictus

LEO .viii. papa sedit mensibus. xvi.
IOHANNES .xiii. papa sedit annis
quasi. viii.

Sanctus Adalbertus epus natione Boe-
mus agnoscitur hic baptizauit Stepha-
num regem hungarie qui sanctus Adal-
bertus in Palonia predicando pro fide
martirium fecit. Anno xpi dcccc. lxxv.

Ottho imperator romę apud gradus p-
ceribus parauit conuiuū qbus epulati-
bus & militibus suis clam paratis eductis

violatores pacis e conuiuio uocatos de
capitari fecit ceteros epulari iussit in
pace.

Ottho hic beneuētum obsedit ac cepit
ossa inde beati Bartholomei apostoli ab
stulit ut portaret in terram suam sed dū
ea Romę collocasset in īsula ibi mortuus
est ibi uero ossa manserunt.

BENEDICTVS. vi. papa sedit men/
sibus. xviii. hic fuit strangulatus nocte
natalis domini acinbio stephani.

De Ottone tertio augusto.

Ottho tertius imperatur superioris filius
imperauit annis. xviii. hic ob sui stren/
nuitatem dictus est mirabilia mundi.

DONVS. ii. papa sedit mensibus. xviii.
& ultra.

BONIFACIUS. vii. papa sedit men. i.
& ultra.

BENEDICTVS. vii. papa sedit annis
ix. & mensibus vi.

Anno octauo Imperii huius morit̄ hugo
capatius rex Francię primus rex ex hoc
genere cui successit Ropertus filius uir

sanctus q̄ regnavit ī Frācia ānis. xxxiiii.
IOHANNES. xiiii. papa sedit mensi-
bus octo.

IOHANNES. xv. papa sedit mē. iiii.

IOHANNES. xvi. papa sedit ānis. x.
mensibus. vii.

GREGORIUS .v. papa sedit annis. ii.
men. vi. hic suffragio Imperatoris elec-
tus est.

Ottho tertius imperator ab hoc papa
Romę coronatus est qui ordinata Italia
in Saxonum recessit.

Crescentius consul Romanus Gregoriū
papatu fugavit & in eius locū substituit
Iohannem grecum ep̄m placentinū ho-
minem pecuniosum legatione redeunte
hoc compto ottho romam rediit & tam
diu Crescentium obsedit castello sancti
angeli donec obtinuit crescentiū captū
decapitavit illum: pontificem oculis pri-
uavit & membris debilitavit inde rediit
in Saxonum.

IOHANNES. xvii. memoratus papa
sedit mensibus. x.

SILVESTER. .ii. papa sedit annis .iiii.
 ultra imperante ottone tertio mox Hen-
 rico augustis hic fuit monachus Floranē
 sis & nigromantius q̄ suffragis diaboli
 facto illi homagio papatum obtinuit hic
 doctor fuit otthonis .iii. & Roperti regis
 Francie sancti uiri. hic primo fuit ep̄us
 Remensis: mox ep̄us Rauennas & tandē
 papa qui mortuus est Romę celebrans
 in loco qui dicit̄ Iherusalē qui penitens
 in morte iussit omnino abscindi membra
 quibus diabulo obsequutū fecerat.

Othto imp̄ator suggestione uxoris oc-
 cidit unam comitem falso accusatum q̄
 cum augusta uoluerit cōmisceri mox cō-
 perta ueritate coniugē suam ottho igne
 cremari fecit & uxori comitis falso occisi
 satisfecit. Hoc otthone mortuo uacauit
 Imperium annis multis q̄dam scripserūt
 q̄ anni. aliusq̄ q̄ anni.

Sarraceni capuam obsiderunt.

IOHANNES. .xviii. papa sedit men-
 sibus sex.

IOHANNES. .xix. papa sedit ānis .v.

SERGIVS.iiii.papa sedit an.ii.& ultra
Luna uisa est cruenta.

Otthone imperatore mortuo fuit uacatio imperatoris per annos xxii. quo tpe fuerunt aliqua scripta superius.

De Henrico Augusto.

Henricus claudus dux Baduane filius Otthonis secūdi imperatoris imperauit annis. xii. & men. vi. Anno xpi. M. xiii.

Ropertus rex Francie rex scdus ex genere hugonis capucii uir factus agnoscit per hec tempora qui tam deuotus fuit in deum ut cum monachis cantaret officium cappa indutus. hic dum obsideret castellū festo beati damiani iuit ad officium monachorum & eo flexis genibus cantante agnus dei qui tollis. p. m. etc. & muri castelli corruerunt.

Henricus īperator Gallam sororem suā Stephano regi Hungarie adhuc gentili coniugauit ppter qđ idem rex & gens Hungaria ad xpi fidē sunt cōuersi. Idem rex Stephanus uirtutibus fuit insignis qui baptizatus fuit a beato Adalberto

violatores pacis e conuiuio uocatos de
capitari fecit ceteros epulari iussit in
pace.

Ottho hic beneuētum obsedit ac cepit
ossa inde beati Bartholomei apostoli ab
stulit ut portaret in terram suam sed dū
ea Romę collocasset in īsula ibi mortuus
est ibi uero ossa manserunt.

BENEDICTVS. vi. papa sedit men/
sibus. xviii. hic fuit strangulatus nocte
natalis domini acinthis stephani.

De Ottone tertio augusto.

Ottho tertius imperatur superioris filius
imperauit annis. xviii. hic ob sui stren/
nuitatem dictus est mirabilia mundi.

DONVS. ii. papa sedit mensibus. xviii.
& ultra.

BONIFACIUS. vii. papa sedit men. i.
& ultra.

BENEDICTVS. vii. papa sedit annis
ix. & mensibus vi.

Anno octauo Imperii huius morit̄ hugo
capatius rex Francię primus rex ex hoc
genere cui successit Robertus filius uir

sanctus q regnavit ī Frācia ānis. xxxiiii.
IOHANNES. xiiii. papa sedit menſu
bus octo.

IOHANNES. xv. papa sedit mē. iiii.

IOHANNES. xvi. papa sedit ānis. x.
mensibus. vii.

GREGORIVS .v. papa sedit annis. ii.
men. vi. hic ſuffragio imperatoris elec
tus eſt.

Ottho tertius imperator ab hoc pada
Romę coronatus eſt qui ordinata Italia
in Saxonum reſeſſit.

Creſcentius conſul Romanus Gregoriū
papatu fugavit & in eius locū ſubſtituit
Iohannem grecum ep̄m placentinū ho
minem pecunioſum legatione redeunte
hoc compto ottho romam rediit & tam
diu Creſcentium obſedit caſtello ſancti
angeli donec obtinuit creſcentiū captū
decapitavit illum: pontificem oculis pri
vavit & membris debilitavit inde rediit
in Saxonum.

IOHANNES. xvii. memoratus papa
ſedit menſibus. x.

Hic est ille papa qui armis compescuit
 p̄datores p̄grinoꝝ cui in morte eligēdi
 sepulchrū ī ecclesia beati Petri dixerūt
 Cardinales nō esse eum dignū eo q̄a uir
 sanguinū fuerit quibus ait clausis portis
 ecclesie cadauer meū ī loculo extra por
 tas exponetis & sc̄dm uolūtātē fiet quo
 facto ultio aperte sunt postes ecclesie &
 corpus inductum est.

CLEMENS .ii. papa sedit mēsis .ix.
 Romę cadauer inuentū est Gigantis in
 corruptum magnitudinis insolite habēs
 uulnus hyatū .iiii. pedū & semis cui erat
 talis epithaphiū. Filius euandri pallas
 quē lancea turni. Militis occidit more
 suo iacet hic.

Anno xp̄i. M. lxxiii. finitus est magnus cy
 clus annorum. d. xxxiii.

De Henrico secundo Augusto.

An. xp̄i. M. lxxiii. Henricus dictus sc̄dus
 superioris filius successit patri ī imperio
 in quo fuit annis .xxx. viii.

DAMASIVS .ii. papa sedit .xxvi. dies

LEO .ix. papa sedit annis .v. & ultra.

VICTOR. ii. papa sedit ānis. ii. & ultra
hic Florētię sinodū habuit in q̄ multos
simoniacos & fornicatores exauctorauit
Hoc t̄p̄e mures p̄sequuti sūt quendam
potentē auarū usq; ī mare ad nauim in
quā cōfugerat: & tandem illū occiderūt
mures erat nanq; absconfor annone.

Hic Henricus imperator ut aiunt q̄dam
pater fuit comitisse Matylde nam filia
regis cū iuvene Bonifacio nobili aufugit
a patre imperatore & nupsit illi ex quo
cōcepit comitissā Matyldā mox Impera-
tor pepcit filię ac genero q̄ fuit marchio
Bonifacius & ex uiribus Imperii multa ī
Italia concessit filię & genero in quibus
comitissa Matylda successit.

STEPHANVS. x. papa sedit q̄si uno
anno & iacet Florentię.

BENEDICTVS. x. p̄ uim papa factus
sedit mēsis. viii. sponte papatū omisit
Lanfrangus prior Boccensis magister An-
selmi agnoscitur.

NICOLAVS. ii. papa sedit an. ii. men.
vi. & ultra consilium Romę habuit.

Mira
21013

ALEXANDER. ii. papa sedit an. xi.
men. q̄si. vii. cōtra hūc fuit Cōradus per
mēsis ep̄us uolens p̄ uim papatū occu/
pare: hic papa conciliū Mantue habuit.

GREGORIVS. vii. papa sedit annis
xii. & ultra. Ropertus guistardus Romā
intrauit tunc fames & lues.

VICTOR. iiii. papa sedit āno. i. & ultra.
Ordo Cartusienfis inchoat.

VRBANVS. ii. papa sedit ānis. xi. & ultra:
Roamandus filius ro. guistardi dux nor/
mandoz qui tenebant Apuliam cum ex/
ercitu xp̄iano trās mare p̄fectus est iter
faciens per Constantinopolim.

Petrus alfeus agnoscit̄ qui librum cum
iocis & feriis edidit.

Anno xp̄i. M. xcvi. capta est urbs Nicaea
a xp̄ianis. Anno xp̄i. M. xcvi. capta est
Anthiochia a xp̄ianis.

Anno xp̄i. M. xcix. capta est Iherosolē.

Illo anno iuenta est lancea qua latus xp̄i
apertum fuit beato Andrea reuelante.

Anselmus uir doctor agnoscitur.

Officiū beate marie dici ichoat diebus
sabbati & in horis.

ord. cartusien

beati ad hoc

anselmus

officiū bñ m

Gothofridus de bello

Gothofridus de Buono dux Burgundie princeps in Iherosalem obiit.

Anno xpi. M. c. cui successit frater eius Balduynns.

PASCHALIS. ii. papa sedit an. xviii. & mensibus. v. Imperante Henrico scdo Comitissa Matylda obsedit ciuitatem Ferrariam. Anno xpi. M. c. i.

De Henrico tertio Augusto.

Henricus dictus tertius patri successit q annis. xvi. imperauit hic patrem cepit & tenuit usq; in fine uite. Ideo dei iudicio sine prole obiit.

Henricus Imperator paschalē papam cū curia eius cepit & cū eum dimisit exegit inuestituram prelatorum.

Robertus monachus cumaliis. xii. ordinem cysterciensensem inchoat.

Moritur comitissa matylda.

GELASIVS. ii. papa sedit annū unum qui metu Henrici pergens in Franciam p mare puenit in monasteriū cluniacēse ubi morbo defunctus est ac sepultus.

In prochia ligiensi porca porcellū enixa est hominis faciem habentem.

Comitissa matylda obsedit ciuitatem Ferrariam

Henricus 3us obiit

inuestiturā prelatorū exacta ab imperatore nō qui tunc extiterat quia p̄m̄ p̄os. nō n̄ sum̄ p̄m̄ filio

portentum

Beatus Bernhardus & fratres monachi
fiunt.

Ordo hospitalis inchoat in Iherusalem
ppter peregrinos infirmos.

CALIXT VS.ii. papa sedit annis quasi
vi hic Burdinum factum papa per Hen-
ricum obsessū sub trio cepit qui ductus
est super tergū cameli caudā pro freno
tenens mox arce inclusus.

Papa cū Imperatore in concordia uenit
Hic papa ep̄m cōpostelēlem archiep̄m
fecit.

HONORIVS.ii. papa sedit annis. v.
& ultra ip̄erante henrico mox Lothario.
Tyros a xp̄ianis capta.

Balduynus Rex Iherosalem capitur a
Sarracenis.

Hic papa Rogeriū comitē facta cōcor-
dia inuestiuit de ducatu Apulie.

Hugo de sancto uictore agnoscitur.

Ordo militum sancte Marię de templo
inchoat in Iherusalem.

Hēricus spire morit̄ cui ē tale epythauū
Filius hic pater hic auus hic proauus
iacet istic.

*ordo hospitalis
in iherusalem*

*quoniam factus archiepis
episcopus postea*

*tyrus a christianis
facta capta*

*balduynus rex
capitur a sar-
racenis*

hugo de sancto uictore

Lotharius Imperator annis. xii. impauit
hic dux Saxonie uir dei amicus.

In Francia tanta siccitas fuit ut flumina
fontes lacus & pbennes putei siccarentur
& ignis subterraneus ut nec biennio fri-
gore ibribus nec alia arte possit extingui
In Hyspania monstru gemini corporis in
anteriori parte hominis species integra:

portentum

in posteriori uero canis facies cum membris.
INNOCENCIUS. ii. papa sedit annis
xiii. mensibus. vi. & ultra: Imperante Lo-
thario & mox Corado An. xpi. m. c. xxx.
Sinodus Rome facta.

*magr Arnaldus
patibulo suspensus*

Magister Arnaldus patibulo est suspensus
quia clericorum superfluitates arguebat quod
nunc etiam foret uiro iusto talia predicanti.

Hic papa Innocencius confirmauit regulam
hospitalem sancti Iohannis. Idem papa bellas
contra regem Sicilie ducem Apulie perditione
capit. Anno xpi. M. c. xxxv. Ecclesia
maxima Ferrariensis construitur.

*9 timm
hospitum
An. 1035*

Anno christi. M. c. xxxix. defunctus est
Iohannes de temporibus armiger cuiusdam
Karoli mag. qui uixerat tunc an. ccc. lxi.
Hugo de sancto uictori obiit.

*entia Rom
m. 1035
9 An. 1035*

*9 1035
sancti v.
1035*

Richardus magister Parisius.

De cōrado de Sueuia augusto. an. m. c. xli.

Cōradus de Sueuia īperauit annis. xii.

CELESTINVS. ii. papa sedit men. v.

LVCIVS. ii. papa sedit fere an. i. Hic

patria Bononiensis renouauit ecclesiam
sancte crucis Rome.

EVGENIVS. iii. papa sedit annis. viii.

& ultra cōrado & frederico impantibus

Hic papa crucis rubie signū dedit ordini

templi. Anno christi. M. c. xlv.

Anno xp̄i. M. c. xlvii. Cōradus īperator

& rex Franciē Ludouicus cum exercitu

xp̄ianorum transsetarunt.

Beatus Bernhardus crucē p̄dicauit pro

passagio. Idē Eugenius papa urbe a Se'

natoribus pulsas dum iret ī Gallia beatū

Berhardum premisit.

Gilbertus porretanus magister magnus

agnoscit. Liber Iohannis Damasceni de

Greco in latinū transfert. Beatus Tho'

mas Archiep̄us Cantuariensis iussu re'

gis Angliē Henrici in ecclesia occidit.

Gracianus monachus de classa ciuitate

Richardus magister

*renouata ecclesia
sancte crucis*

*Beatus thomas
archiep̄us can
tuariensis*

Tulcię codicē decretoꝝ composuit: cō-
posuit bononię ī monasterio facti felcis:
An. xpi. M. c. lii. obiit Cōradus impator

graciam
qui pro
fuit 2245

De Frederico primo Augusto:

Frēdericus filius fratris Conradi de ge-
nere Sueuoꝝ Imperauit An. xxxvii. hic
coronatus fuit ab Eugenio. iiii. uir largus
& strenuus: hic spoletū p̄fligauit anno
primo imperii.

ANASTASIVS. iiii. papa sedit anno. i.
mensibus. iiii. & ultra.

Imperator Terdonam destruxit.

ADRIANVS. iiii. sedit annis. v. Anno
xpi. M. c. liiii. Sanguis xpi inuentus est
Mantue: Anno xpi. M. c. lvi.

Imperator cremonā bello obtinuit anno
xpi. M. c. lviii.

Laude oppidū ab eo constructum.

Abbas Ioachim agnoscitur.

Magister Petrus Lombardus agnoscit̄
qui librum sententiarum composuit.

Corpora triū magoꝝ olim de perfida in
Cōstantinopoli translata deinde in Me-
diolanum. inde per hunc Imperatorem

Abbas Ioachim
magi. Petrus Lombardus

est librum deriuationum composuit.

Henricus Imperator Neapolim obsedit
nec obtinuit mox anno.iiii. rediens totū
regnū subiugauit & filiū Tancredi regis
Sicilię cū alijs multis in Germaniā traxit
Richardus rex Anglię obsidēdo castellū
unū ictus sagitta morit̄. an. xpi. m. cc. ix.
INNOCENCIVS. viii. papa sedit an
nis. xvi. & mensibus. iiii. & dies. xxiii. im/
perante Henrico mox otthone.

Henricus imperator moritur anno xpi
M. cc. viii.

Argenta capta a Ferrariēsis anno xpi
M. cc.

Francia & Romania
(1242-1243)
Tartarorum regnum inchoat qui occiso
dein p̄biteri Iohānis regnū dilatauerūt
Ordo predicatorū inchoat sub hoc papa
Inde ordo minorum,

Anno xpi. M. cc. iiii. Cōstantinopolis ca/
pitur a Francis & a venetis duce exerci/
tus Balduino comite Flandrię qui mox
ibi imperauit post Alexiū & Marculphū.
Bragantinū castellum a Ferrariensibus
conditum iuxta padum.

De otthōe.iiii.augusto.an.xpi.M.cc.viii.
Ottho Saxo imperauit annis.ii. quem
coronauit Innocentius.iii. papa in urbe
prestito iuram̄to de ecclesia defendēda
sed statī irritauit iuramentū nam romi/
petas spoliavit & regnū Frederici iuasit
ideo ab ecclesia excommunicatus est.

Iobānes comes bienensis capta Iherosālē
ibi rex constituitur accepta filia Cōradi
regis ex qua genuit filiam quam habuit
in cōiugem mox Fredericus Imperator
sc̄dus ex qua genuit Cōradum filium.

Ottho Imperator iam exauctoratus im
perio cōfluxit in acie cum Philippo rege
Franciē a quo superatus est.

Anno xpi.M.cc.x.

Azo marchio estensis supato eius aduer
sario salingueria intrauit Ferrariam tūc
vbaldu archiep̄us Rauenn̄. uendicauit
argentā a uicario Otthonis eam tenēte:
Anno.M.cc.xi. idictione.ix. Fredericus
Henrici imperatoris cuiusdā filius suffra
gio ecclesiē a principibus Germaniē im
perator eligitur.

Innoentius 3

Fredericus imperator 2

Marchio montifferrati occisus fuit ex inuidia.

Marchio montis ferratis occisus ex inuidia

VRBANVS .iii. papa fedit annis .ii. eius corpus latet Ferrarie.

Abbas loachim de partibus Calabrię ad hunc papam uenit veronam.

Abas loachim

Anno xpi .m .c .lxxxvi .indictione .v .Iherosalem & terra sancta per salladinu Billonię occupata est post modico tpe a son a xpianis capta quam tenuerunt usq; ad tempus quo fuit euersa in.

Perdita autem est terra sancta occupata p Salladinu postq; possessa fuit a xpianis per annos .lxxxvii.

Vrbanus iam dictus eius cladis dolore Ferrarie obiit ibiq; iacet.

Urbanus 3us morte dolore cladis

Fredericus Imperator recens Syriam ad subsidiu terre sancte p trachiā transiuit in Asyam q dū lauaret in fluuio orunce qui nunc ferrum dicitur situm iuxta Antiochiam submersos aquis perit.

De Henrico de Sueuia Augusto.

Henricus superioris filius imperator regnavit annis .viii. mensibus quinq; hic a

*Corradus marchio mō
h' ferrariensis*

quibusdam dictus est Fredericus scđus:
Cōradus marchio montifferrati fraude
Richardī regis anglie occisus est anno
xpi. M. c. xii.

Anno xpi. M. c. xciii. obiit saladinus sol-
danus Babillonie uir preclarus.

GREGORIVS .viii. papa sedit uno
mense & .ii. dies: hic zelādo p̄ terra facta
cōposuit iter Genuam & pisas ibi obiit
& quiescit.

CLEMENS .iiii. papa sedit annis. iiii. &
ultra. hic palacium laterani exaltauit &
picturis ornauit & ibi equū ereum cum
equite fieri fecit.

Cremonensis in addua suffocati.

CELESTINVS .iiii. papa sedit ānis. vi.
mensibus. ix. ii. dies. hic .ii. die sui ponti-
ficatus coronauit Romę henricū feria .ii.
post pascha in aprili. Eo anno kal. iulias
facta est solis eclipsis ab hora .iii. in nonā

*in anno h' ferrariensis
ferrariensis*

Vguicio natione Pisanus ep̄us Ferrari-
ensis agnosciť: qui datus adiutor a sede
apostolica abbati Nouantulano homini
p̄digo & indigno ex libro Papię qui illic

no

est librum derivationum composuit.

Henricus Imperator Neapolim obsedit
nec obtinuit mox anno.iiii. rediens totū
regnū subiugavit & filiū Tancredi regis
Sicilię cū alijs multis in Germaniā traxit
Richardus rex Anglię obsidēdo castellū
unū ictus sagitta morit̄. an. xpi. m. cc. ix.
INNOCENCIUS. viii. papa sedit an
nis. xvi. & mensibus. iiii. & dies. xxiii. im/
perante Henrico mox Otthone.

Henricus imperator moritur anno xpi
M. cc. viii.

Argenta capta a Ferrariēsisibus anno xpi
M. cc.

Tartarorum regnum inchoat qui occiso
dein p̄sbiteri Iohānis regnū dilatauerūt
Ordo predicatorū ichoat sub hoc papa
Inde ordo minorum.

Anno xpi. M. cc. iiii. Cōstantinopolis ca/
pitur a Francis & a Venetis duce exerci
tus Balduyno comite Flandrię qui mox
ibi ioperavit post Alexiū & Marculphū.
Bragantinū castellum a Ferrariensibus
conditum iuxta padum.

*Constantinopolis
Capta a francis
& venetis*

De otthōe.iiii.augusto.an.xpi.M.cc.viii.

Ottho Saxo imperauit annis.ii. quem coronauit Innocentius.iii. papa in urbe prestito iuramto de ecclesia defendēda sed statī irritauit iuramentū nam romi/petas spoliavit & regnū Frederici iuasit ideo ab ecclesia excommunicatus est.

Iobānes comes bienensis capta Iherosalē ibi rex constituitur accepta filia Cōradi regis ex qua genuit filiam quam habuit in cōiugem mox Fredericus Imperator sc̄dus ex qua genuit Cōradum filium.

Ottho Imperator iam exauctoratus imperio cōfligit in acie cum Philippo rege Franciē a quo superatus est.

Anno xpi. M. cc. x.

Azo marchio estensis supato eius aduersario salingerra intrauit Ferrariam tūc vbaldu archiep̄us Rauenn̄. uendicauit argentā a uicario Otthonis eam tenēte.

Anno. M. cc. xi. idictione. ix. Fredericus Henrici imperatoris cuiusdā filius suffragio ecclesiē a principibus Germaniē imperator eligitur.

Anno .M. cc. Azoxii. marchio estensis
obit & sepultus ē monasterio uāgadiñ.

Elisabet filia regis hungarię uiduata uiro
Langrauiō uita factissima noscitur.

*elisabet filia regis
ungariorum*

Cremonenses apud castellū leonem me
diolanenses superant p̄lio.

Innocencius anno pontificatus sui .xvii.
cōciliū habuit Romę ubi p̄ subsidio terre
sancte conuenerūt p̄lati .M. cc. xv.

Huius papę tempore Romę constructū
est hospitale sancti spiritus opera huius
Turris speciosa Romę constructa.

*quā constructū ē hosp
Tale Sancti sp̄*

Hic papa librū cōposuit de miseria hoīs.
Gualfredus āglicus uir poeta & doctor
agnoscit qui huic poetę librū suum qui
dicit̄ poetria nouella presentauit.

Anno xp̄i .M. cc. ix. morit̄ Innocencius
Perusii.

HONORIVS. .iii. papa die sequenti
ordinat̄ qui sedit annis .x. mensibus .viii.
hic coronauit de Imperio constantino
Petrum comitem altihodorele: ordinem
quoq; p̄dicatoꝝ ceptū a beato dominico
cōfirmavit. Danuata capta a xp̄ianis.

De Frederico sc̄do Augusto.

Fredericus .ii. Imperator ab Honorio
coronat̄ Romę in ecclesia beati Petri.

Anno xp̄i .M. cc. xx. hic dux fuit Sueuię
huius mater fuit Cōstāstina filia Rogerii
regis Sicilię rex Iherusalem ex iure ux/
oris qui Imperauit ānis. xxx. festo beatę
Lucię coronatus fuit ipsa die reuolutis
annis. xxx. obiit.

Anno xp̄i .M. cc. xxi. Dannata capta per
Sarracenos.

Beatus Dominicus obiit Bononię.

Anno xp̄i .M. cc. xxiii. die natalis dñi
terremotus factus est per totā Italiam.

Stella comata apparuit.

Philippus sc̄dus rex Francię obiit.

Anno xp̄i .M. cc. xxvi.

Beatus Franciscus dormiuit in domino
Fauentini occiderunt unum principem
in eoz territorio quem credebant esse
Imperatorem Fredericum.

Honorius papa moritur.

Morit̄ Ludouicus rex Frācię successit
filius Ludouicus mox sanctus.

GREGORIUS .ix. papa fedit annis
xiii, qui beatam Elisabeth canonizavit: q
etiam cum Frederico imperatore uenit
in discordiam.

Rex castelle Sarracenos expulit Hyspa
nia & rex Aragonū obtinuit insulas armis
Maioricam & minoricam atq; ualentiam.

Comes Richardus veroneñ. captū in pa
latio & pars eius expellitur portum &
lignatum subuertunt.

Fredericus Imperator Henricū primo
genitū suum contra eum res nouas mol
lientem suggestione ecclesie cepit & in
carcere seruauit ī quo tandē uitā finiuit

Eo anno beatus **Antonius** de ordine mi
norum Padue dormiuit in xp̄o.

*blis antony de
minor*

Anno xp̄i .m. cc. xxxiii. Beatū **Dominicū**
papa **Gregorius** canonizauit ab obitu
eius anno .xi.

Michael scotus astrologus illustris ha
betur qui usum infule ferre que dicitur
ceruillera ad inuenit & capite gestauit.

Sermo de ritibus antiquoꝝ.

Per huius Imperatoris t̄pa rudes erant

in Italia ritus et mores: nam uiri infulas
de squamis ferreis capite gestabant infutas
birretis quae appellabantur maglyatas. in ce-
nis uir & uxor una manducabant parafide
usus incisoriorum lignorum non erat: in men-
sissimus uel duo cyphi in familia erant.
nocte cenantes lucernis aut facibus menses
illuminabant facem tenente uno puero
uel seruo: nam candelarum de sepo usus non
erat: uiri clamidibus pelliceis sine operi-
mento uellaneis sine pellibus & infulis
de pignolato utebantur. mulieres tunicis
de pignolato etiam quando nubebant
erant contente. viles tunc erant cultus
uirorum & mulierum: Aurum & argentum
rara uel nullum erat inuestibus uictus erat
preciosissimus plebei homines ter in septimana
carnibus recentibus uescebantur: tunc
prandio edebant olera cena cum carni-
bus: cenam autem ducebant ipsis carni-
bus frigidis reseruatis non omnibus erant
usus uini estate modica numerorum summa
se locupletes habebant: parue tunc erant
cellae uinariae: orrea non ampla: promptuaris

erāt cōtēti: modica dote nubebāt femiē
 q̄a eaz̄ cultus erat parcissimus. Virgines
 in domibus parentū tunica de pignolato
 que appellabatur sotanū & paludamēto
 lineo quod xoccam dicebant erant con/
 tente. ornatus capitis nō preciosus erat
 uirginibus aut nuptis. Coniugate latis
 uictis tempora & genas sub mentū uic/
 tabant. virorum tunc erat gloria esse in
 armis & equis comodos nobilium locu/
 pletū erat gloria turres habere quo t̄p̄e
 urbes Italię singule multis turribus in/
 clite uisebantur.

Per hęc tempora fuit homo in Sicilia.
 nomīe Nicolaus piscis qui in mari uixit
 ut piscis nec diu extra aquas eē poterat
 hic multa de secretis maris hominibus
 reuelauit post matris maledictionē for/
 tem talem sortitur.

An. xp̄i. M. cc. xxxiiii. yems ultra solitū
 asperrima arruit gelu pinetū Rauennę.
 Guidoctus ep̄us mantuanus die rogati/
 onū in ecclesia beati Andree ab aduoca/
 tis nobilibus eius urbis occisus ē p̄pter

quod perpetuo exulauerit.

Anno xpi. M. cc. xxxviii.

Fredericus imperator prelio conferto
Mediolanenses expugnat curruum eorum
Romam misit filium ducis Veneciarum
eorum rectorem perimit suspendio. Idem
Impator Brixiā obsedit nec obtinuit.

Anno xpi. M. cc. xxxix. Contra Fredericum
Imperatorem sententiam excoicationis protulit papa Gregorius.

Ipsō anno solis eclipsis mense Iunii hora
meridiana.

De obsidione Ferrarie.

Legatus ecclesie de monte longo dux
Veneciarum populus Bononie manuali
& exules Ferrarienses non expulsi obsi-
derunt Ferrariam a festo purificationis
usque ad introitū ieiunii pace dolosa actū
est ut omnes in ea urbe recepti sunt ea
die.

Salinguerra princeps sue partis qui ob-
fessus fuerat est captus & ductus vene-
tias ibi in custodia uitam finiuit eius se-
quaces ea urbe aufugerunt.

EO anno mortuo Paulo trauersario de
Rauenna: ipse Imperator Rauēnam ob/
tinuit tunc de Basilica sancti uitalis ab/
stulit duas colūpnas de onice & portari
fecit in regnum.

Anno xpi. M. cc. xli. Idem imperator ob/
sessā nouem mensibus Fauennę obtinuit

Anno xpi. M. cc. xlii.

CELESTINVS. iiii. papa sedit diebus
xvi. sabastem quoq; urbem sitam in me/
sopotania occupant & ditantur predis.

Anno xpi. M. cc. xliii.

INNOCENCIVS. iiii. natione Ianuē.
papa sedit annis. xi. mensibus. vi. Anno
xpi. M. cc. xlv. conciliū celebratū Lugu/
dimi est quo papa contra Imperatorem
sententiam excōmunicationis tulit.

Anno sequenti Langrauius electus Im/
perator suffragio ecclesię cōtra cōradū
filiū Frederici īperatoris duxit exercitū

Alio anno sequenti mortuo Langrauiō
eligitur Imperator Guilhelmus Comes
Arlandię qui in breui a Frixionibus est
occisus.

Fredericus imperator palmam obsedit:
in suburbio condidit ciuitatem quam
appellauit uictoriam que ipso occupate
capta est a Parmensibus & incensa.
Henricus rex Sardinie filius Frederici
captus est a Bononiensibus agromutiñ
q̄ seruatus longa custodia carceris obiit
Ludouicus rex Francie filius Ludouici
damiatam cepit: ipse uero mox a Sarra-
cenis captus est pro cuius redemptione
xp̄icole damiatam reddiderunt.
Fredericus imperator festo sancte Lucie
morbo moritur etatis eius anno. lvi. re-
lictis Cōrado legitimo & duobus liberis
ex Henrico filio qui carcere suo obierat
& encio naturali filio incluso Bononie ac
Manfrido principe tarentino naturali
filio qui mox in fraude regnauit & aliis
pluribus sexus promiscui.

De uacatione diuturna imperii.
Vacauit itaq; Imperiū circiter annis. xx
iiii. usq; ad tempus Gregorii. x. qui con-
siliū congregauit lugudumi.

Anno xpi. M. cc. li.

Festo sancti francisci idem papa peruenit Ferraream & ibi populo predicauit.

Obiit Innocencius papa.

ALEXANDER. iiii. papa sedit annis vii. mensibus. vi. qui beatam Claram canonizauit.

Conradus rex Sicilie ueneno extinctus est fraude Manfredi eius fratris qui se regem fecit Sicilie.

Ecelinus de torno dominator tunc verone vinentie ac Padue Mantuam obsedit nec obtinuit quo obsedente eam Philippus Archiepus Rauenne legatus ecclesie cum exercitu cruce signatorum & aliis Paduam male defensam cepit. xi. m. paduanorum erat cum Ecclino apud Mantuam quos quasi omnes igne consumpsit & carcere.

Guilhelmus rex Alamanie a Frixonibus occiditur postq̄ in discordia eliguntur duo scilicet rex Hyspanie Alfonsus &

Pars Grasuphorum mutine festo beate
Lucie expellitur ab urbe.

Azo marchio moritur Ferrarie.

CLEMENS .iiii. papa sedit an. tribus
mensibus vii. & ultra uir dignus officio

De Karolo Comite.

Karolus comes puincie per mare RO/
mam uenit occulte mense Ianuarii eius
exercitus p Italiam uenit eo anno mese
decembris.

Stella comata apparuit.

Anno xpi. M. cc. lxi. mense marci Ka/
rolus Manfredum superat prelio agro/
beneuentano perit Manfredus sepultus
est apud pontem sancti Germani.

Anno sequenti in hyeme Cōradus filius
Conradi regis veronam uenit cum ex/
ercitu Germanorum.

Rex Karolus tunc obsedit oppidum qd
dicitur podium bonici diu obsessum in
dicione accepit Giblini inclusi incolumes
abierunt.

Eo anno cremone pars ecclesie recepta

in pace opa legata ecclesie cuius fraude
pars altera est emissa.

Ipsa quoque anno die Resurrectionis dñi
Guesi Guibellinos expellunt. Florentia.

Anno xpi. M. cc. lxxviii. Cōradus proles
Frederici Imperatoris cum Germanis
Tuscis Romanis & Lombardis prelium
construit cum Karolo rege certando de
regno Sicilie quod alter possidebat. ut
iuris auiti & paterni karolus cruenta su-
orum uictoria in prelio preualuit.

Henricus frater regis Hyspanie tunc ur-
bis senator capitur. Cōradus inde abiit
& cum paucis temptans intrare regnum
quod pro parte magna a Karolo desinat
mare ingressus naui capitur & Karolo
traditur Neapolis ducitur ibi Karolus
contra eum tulit sententiam capitalem
decapitatur ibi cum duce Austrie & aliis
paucis proceribus ibi secus mare in tu-
mulis conditi sunt.

Eo anno Tartari Sarracenos in patria
superant urbē Baldach in suam redigūt
potestatem eorum pontifex maximus

captus auro suo suffocatus: erat enim ei
aurum inextimabile de quo in tanta ne-
cessitate belli expedire non est ausus.
Karolus rex miceriam obsessā cum Sar-
racenis obtinuit in pacto.

Anno xpi. m. cc. lxx. Ludouicus rex Frā-
cie uir sanctus rex Sicilie Karolus eius
frater rex Anglie obdonardus & rex
Nauarie castra apud Cartaginem posu-
erunt ibi lue innumeri perierunt. obiit
rex Frācie ac primogenitus eius & rex
Nauarie mox auro capto a Sarracenis
discessit exercitus rex Anglie inde pro-
fectus Anton peruenit.

Eo anno mēse Iulio moritur Aldigenus
de fontana ueneno extictus fraude obi-
ronis quem creauerat marchionem post
dies peucos frater & filius illius abdigei
molientes res nouas Ferrara urbe cesse-
rūt exules & cū eis turchi & alii nobiles.
Ipso anno Bononienſes iuxta portū pri-
mari construxerunt castellum quod ne
perficeretur impediuit exercitus vene-
torum sedens in aduersa parte fluminis

padi machinis in pugnando.
 Per hæc tempora claruerunt uiri litterarum
 scientia illustres. Frater Albertus Theo-
 thonicus. Frater Thomas de Aquino.
 Frater Bonanentura de bagnareto ordi-
 nis minorum mox Cardinalis horum trium
 uirorum opera litteris data mira legunt
 & pulchra.
 Sedicio magna Bononię & iniciũ cladis
 eius urbis fuit pena que litteris contine-
 bat decretum quo tenebatur ciues mu-
 tine tenere in pace & expulsos reducere
 studio Geremiarum contra uoluntatem
 Lambertanorum extrahitur & cõteritur.
 Rex Henricus carcere Bononię moritur
 ecclesia predicatorum sepultus

Anno xpi. M. cc. lxxii.

GREGORIUS. x. papa sedit an. iiii.
 & ultra iustus & dei cultor fuit qui ut
 succurreret terre sancte concilium con-
 gregauit lugudini constituit decimas ab
 ecclesiis exigi pro ipso negocio sumos
 uiros Cardinales fecit in consilium sibi non
 autem eligit propinquos aut amicos ut

plurimi faciunt catedram Petri tenētes.
Bononienſes licet iuita parte libertanoꝝ
Forliuium obſederunt nec obtinuerūt.
Anno xp̄i. M. cc. lxxiii. In fauentiā The/
baldus introduxit forliuenſes Manfredi
obierunt Fauentia.

Bononię ſedicione partium igne facto
ac marchinis pugnatū eſt per dies ultra
xl. Demū Lambertani capte per dolum
p̄ncipe ipſoꝝ caſtellano cum aliis nouē
ſūmatibus eius partis cum uiribus eſſēt
impares parti Ieremiarum que habendo
ſuos principes maiora ſubſidia habebat
urbe Bononia ſunt excluſi.

Ipo anno par Ieremiarum obſedit Fa/
uentiam que in Lambertanoꝝ exulum
eſt deſenſa.

De Rodulfo comite facto rege
Germanię & Imperatore electo.
Rodulfus comes rex Germanoꝝ eligit
uir iuſtus & ſtrenuus q̄ regnauit annis
quaſi. xx. Hic prelio conferto ſuperauit
regem Boemię ſibi obſiſtētem quo p̄lio

occidit rex Boemorum eius filium Rodul-
fus non est persecutus sed pacem receptum
omnium generum sibi fecit.

Anno christi M. cc. lxxv. festo beati antonii
mense Ianuarii Bononienses copioso ex-
ercitu transito ponte sancti petri agrum
Fauenne populabantur tunc Guido com-
mite de monte feretro dux Lambertano-
rum exulium Fauentinorum & Forluuen-
sium exeunt Fauentiam contra hostes
stipendiarii equites Bononie statim au-
fugiunt deinde omnis equitatus ante
pugnam confertam in fuga & cedes omnis
peditatus Bononie a suis equibus desti-
tutus captus aut cesus.

Eo anno Guido minor de polenta occu-
pauit Rauennam exclusis aduersariis eius
INNOCENCIUS. v. papa sedit men-
sibus. v. & dies. Hic de ordine predicato-
rum electus cardinalis a Gregorio. x. propter
eius prestantiam. Anno christi. M. cc. lxxvi.

ADRIANVS. v. papa sedit dies. xxx.
ix natione Ianuensis.

IOHANNES. xxi. papa sedit mensi.

viii. dei iudicio palaciū sup. eum corruie
etiam nouum nec ullum præter eum lesit
non statim expirauit sed potuit cōfiteri
NICOLAUS. iiii. papa sedit ānis. v. hic
pecuniā collectam ex decimis ecclesiaz
p passagio expendit suo arbitrio cōstrui
fecit Palacia maxia & pomeriū apud ec/
clesiā beati Petri ut pōtificates Romani de
lectatiōe eius loci & curia ibi manerent.

Per hæc t̄pa Antonia femia mutinēsis añ
xl. etatis eius ex uiro cōcepit & peperit
filios. xlii. Nam tante fecunditatis fuit
q̄ aliquando. v. aliquando. iiii. filios uno
partu ederet: vndecies autem gemelles
edidit tandem in partu defecit.

Anno xp̄i. M. cc. lxxviii. Exules Medi/
olani occisi apud desidiū oppidū Fran/
cisco de turri īgressi Mediolanū Neapo/
lis principes famili de turri & aliqui alii
sui generis capti ac carcere trusi reliqui
aufugerunt.

Eo anno lambertani exules Bononię per
Bertoldū de ursinis primū comitem Ba/
moniele in Bononia acerba pace inducti

sunt. Ipso anno uigilia Natalis domini Lambertani sciencientes aduersarios in, isse consilium de eos expellendo primi plateā occupauerūt armis: Demū cum uiderēt se destructos ab aliquibus geremis q̄ spem dederāt auxilii Bononia aufugerunt: in eos non fuit seuitū cedibus: sed potius seruari ab hoībus ptis aduersę.

Anno xp̄i. M. cc. lxxx. facta est fossa per Ferrarienses inter argentā & uillā confandali que capud habet iuxta padum. Veneti habendo machinas nauibus urbē Anthonā maxime uexauerūt bellando.

MARTINVS. iiii. papa sedit ānis. iiii. & ultra. Hic bello affligit in Romaniola gibelinos: Anno xp̄i. M. cc. lxxxi.

Sicilia a karolō rege defecit occisis omnibus Francis tam religiosis q̄ laycis.

Eo anno pugnatū est kal. marci in suburbio Forliui per Iobannē de appia Comitē Romaniolę & sequaces cōtra populū Forliui duce eoz̄ Guidone comite de monte feretro ibi cedes maxima fuit utrūq̄ tandē Forliuēses uictores fuerūt

Forluuium urbs subacta est Iohanni de
Appia comite prouincię eius fosse urbis
equate sunt postes portarum ablati.
Karoli regis sicilię Karolus filius classe
captus est a Siclis apud portum Neapolis
cum multis pceribus omnes male pditi
preter ipm & alios p eum selectos uite
seruatos.

Ianuenis classis apud portum Pisanum
classem Pisanoꝝ dissipat. xiii. m. hominū
capita. iiii. m. necta.

HONORIVS. iiii. papa sedit ānis. iiii.
& ultra; genere Romanus.

Rex Frācię Philippus in Aragonia duxit
exercitum cepit urbem Cirundam: mox
in eius exercitu fuit tanta lues mulcay
& fames q̄ multitudo uiroz & iuūtoꝝ
perit: etiam ip̄e rex ibi obiit.

Petrus rex aragonū eo anno moritur.

Anno xp̄i. M. cc. lxxxvi.

Rex Sicilię karolus memorię rex aduer-
sarum in regno suo morit mēse Ianuarii.
Morit etiam papa Martinus men. mar.

NICOLAUS.iiii. papa sedit annis.

Hic fuit minister generalis minoꝝ moꝝ
Cardinalis. Anno xpi. M. cc. lxxxviii.

Eo anno añ festū natalis Abizo estensis
Marchio ipsius opa subdola diuinis mu-
tine ordinatur.

Anno xpi. M. cc. lxxxviii. Aretini apud
Bibenam pꝛelio maximo conferto a Flo-
rentinis expugnati sunt ibi fuit cedes
fortissimoꝝ uiroꝝ utrunqꝫ eꝑus Arici eo
pꝛelio armatus cecidit auctor periculi.

An. xpi. M. cc. xc. ciuitas Tripolis in Syria
a Sarracenis capta incensa & submersa
pꝛeter paruulos & mulieres.

Marchio montifferrati ab Alexandrinis
dolo captus est eo oppido etiā ueneno
extinctus est.

Eo anno Rauennę Stephanus de Dya-
zano Romanus comes roma mote cum
omnium equitatu suo captus est a Pole-
letensibus eius urbis principibus.

Anno xpi. M. ccxci. Ciuitas Ancon syrie
xl. diebus pꝛtinaciter pꝛeliis impugnata
iam parte minorum diruta ab innumero

Sarracenoꝝ exercitu capitur incendit
& tota subuertitur.

Castrum baldum apud flumen Athyam
construitur a Paduanis.

Obiczo dominator Ferrarie mutine &
regii fraude filioꝝ in lecto strangulatur
quia tercio filio minori in etate sibi non
in obediēti dominiū Ferrarie cōferre
parabat.

Paduani diruunt arcem estensē castella
Cerrum & Calaonem subuertūt in odiū
Azonis estensis.

De Adulfo rege Germanie.

Adulfus gener Germanus rex Germanie
ordinatur huic parere cōtempfit Adal/
bertus dux Austrie filius Rodulfi cuius/
dam regis Germanie cum ad pugnam
campestrē rex & dux cōuenissent rex
fortiter pugnando cecidit dux fuit su/
perstes.

CELESTINVS. v. papa sedit mēibus
nouem uir anachorita qui mox traditur
ut liberius uacaret de papatu abdicauit
se ac peregre profectus est qui mox a

rege Karolo traditur successori suo ac
seruatur conclauī ab illo demū ibi finiuit
uitam ut aiunt.

BONIFACIUS. viii. papa sedit annis
x. hic constituit festum apostolorum &
euangelistarum ac quatuor doctorum
ecclesie ut paschalia celebrari librū sex/
tum decretalium edidit duos cardinaliū
exauctorauit scilicet Iacobum & Petrū
de columpna eorum munitiones & pala/
cia in urbe subuertit.

Magister Thadeus medicoꝝ magister
Bononie moritur eo anno.

Azo marchio dominator mutine bello
impediuit Bononienses bazanum recō/
struxit eius opera kal. aprilis ymola oc/
cupata a Gibellinis cum quibus societa/
tem belli contra Bononienses firmauit.

Guido comes de monte ueritro cuiusdā
bellorum duorum strenuus abdicato
seculo ordinem minorum igreditur quo
obit.

Adulfus rex Germanie festo sancti Io/
hannis baptiste cum Adalberto duce

Austrie prelium congressis fortiter pug-
nando cecidit. Anno xpi. M. cc. xcviij.

De Adalberto rege Germanie.

Adalbertus dux Austrie filius cuiusdam
Rodulfi regis Adulfo successit i regno
Germanie quo regnauit annis. x.

Anno xpi. M. cc. xcix.

Ianuenses & Veneti mare Adriaco loco
qui dicitur Struzula prelio nauali confli-
gunt multi utrimq; ferro perierunt &
undis. Ianuenses uictores captiuoz
& galeas plurimas duxerunt Ianua quos
captiuos honeste tractauerunt anno se-
quenti cōpositione facta conditionibus
equis campitui sunt restaurati & pax
firmata.

Anno xpi. M. ccc. Bonifacius papa cele-
britate firmata uenie instituit que toto
anno durauit scilicet ut q; cunq; uere pe-
nitens & confessus iret Romam & xv.
diebus uisitaret ecclesias Petri & Pauli
omnium peccatorum ueniam pmereret
ac si terram sanctam uisitarent eo mult-
tudo innumerabilis Roma cōfluxit.

Ipsō anno Mantuę Guido Tricteffella
de Bonarolis expulsis patruis suis de
Mantua principatum occupauit aiunt
uero pynamonte honesta seruauit custo
dia qua morte defecit.

Ipsō etiam anno fructus arborum ultra
solutum p̄maturi mense aprilis uidi ro
sas & cerasa edi non tamē plene matura
mēse iulii bibi muscum ex uuis p̄cogs
Tartari & rex Armenię totam syriam
occuparunt urbes ceperunt Sarracenos
magnis cedibus expugnarunt impedi
mento deserti ab egypto abstinerunt.

Stella cometes uersus occidentem sparsis
crinibus apparuit mēse septembris quę
diu per celum errauit.

Anno xp̄i. M. ccc. i.

Misit in Italia papa Bonifacius karolū
fratrē regis Francię fama fuit q̄ ex iussu
pape compositor pacis esset ciuitatibus
habētibus exules ciues uenit itaq; Flo
rentię ut pacis cōpositor ab imprudenti
uulgo statim receptus protinus exules
Guelfi de parte quę nigrorum dicitur

sunt sequuti inuitis Guelfis blanchi ingressi sunt eam urbem karolus non obstitit post modicum tempus blanchi eliminantur reliqui remanserunt.

Rex Francie Philippus copiosum exercitum duxit in Flandriam calidis artibus magis q̄ uiribus flandrenses regi & suis cladem maximam intulerunt innumeri equites & proceres Francoꝝ perierunt incaute precipitati foueas instructas uelatas cespitibus.

Tartari Syriam primo ingressi eam ad uotum populati sunt mox inde regressi sunt.

Terremotus increta permaximus mare adeo concussit ut aquas maris impulerit in ciuitatem Candiam tanto impetu q̄ omnia edificia strauit omnes homines fere occidit mox adeo retrocessit mare ex portu urbis ut ubi aqua profunda erat tunc nulla uideretur arenę fundi maris oculis hominum patuerunt: etiam totus sinus Adriacus concussus est terremotu eodem.

Anno xpi. M. ccc. iiii.

BONIFACIUS papa in anigma eius patria studio regis Francie philippi captus fuit post paucos dies laxatus est in Romam uenit propter illatam iniuriam tabescens animo moritur apud sanctum Petrum sepellitur in ecclesia sepulchro sumptuoso quod sibi parauerat.

BENEDICTVS. xi. papa ordinat qui sedit mensibus .ix. uel circiter.

Hic legatum ex latere misit in Tusciam ad eam pacandam cum per legatum pax facta uideretur subito est rescisa ut dicitur fraude Florentinorum quibus pax ipsa odiosa erat: Idem papa extinguitur iposito adamante in ficu una ex illis que sibi apposite fuerant quibus auide uelcebatur Anno xpi. M. ccc. iiii.

Vacatio apostolice sedis fuit in annum sequentem.

Bellant Paduani cum venetis propter salitias quas fieri impediabat veneti territorio paduano sitas iuxta mare lucanas

CLEMENS. v. papa ordinat in Guasconia magnus hic Archiep̄us Bindellēsis natione Guasconus assumptus papatus officio ad se uocauit Cardinales & curiā duos cardinales de columna exauctoratos olim per papam Bonifacium p̄stine restituit dignitati: Consiliū uocauit viēnam templariorum ordinem irritauit cōfirmauit Henricū Imperatorem electū ac per Cardinales quibus cōmisit negocium coronauit eū Imperatorē in urbe. Pistorium diu obsessum a Florentinis & Lucensibus tandem cum fame pene deperirent ciues p̄ deditionem habent menia diruta tota exules inducti eluminati sunt alii.

Ioctus pictor eximius Florentinus agnoscitur qualis in arte fuerit testantur opera facta per eum in ecclesia minorū Assisii Arimini Paduę & in ecclesia arenę Paduę.

Aduersus maffeum populi Mediolani principes Cremonenses Placentini Popienses & alii populi urbium uicinarum

Mediolano inierunt societatem belli Alberto de Scottis Placentino quia pertesum erat eos potentie eius Maffei sibi formidolosi: & coniunctis sibi nullis de turre qui eo tempore exulabant in agru Mediolani copiosum duxerunt exercitu tentatum est de conditionibus pacis. Actum est demum ut Maffeus desineret principari & exules reciperet. Cofestim turriani in Mediolane irruunt ciuitate occupant Maffeo excluso hoc Alberto de Scottis displicuit sed fraudem emendare non ualuit cum aliis sociis belli placent.

Anno xpi. Mccc. vi.

Mutine populus tyrannidem Azonis Esten. per oriens cum omnibus seuis eēt atq; terribilis a ceruicibus suis iugum seruitutis excussit quo audito populus regi idem fecit postridie arces que in eis urbibus erant ad presidiu seruandu tyrannidis cofestim dirute sūt a populis audis liberatis.

Bononię fuit rerum mutatio nam orta
seditione inter eos qui libertatem publi-
cam seruauerant cōtra uexantes illatas
ab Azone dominatore mutine cedibus
igne ac deiectionibus seuitum est cōtra
eos qui auctores plurimū fuerint liber-
tatis seruate: Itaq; religati ac proscripti
ciues qui Azoni fauorabiles erant nisi
confestim concurrūt occiduntur & fu-
gantur qui fuerūt ppugnatores populi
contra Azonem. Creant sibi ed facinora
unum ex plebe Mecharium quem nomi-
nāt Berifellum Guibellini ac Guelfi qui
non erant complices istis preualentibus
sine uexate sunt & exclusi.

Ecclesia laterani cōcremata est funditus
incendio uicino ex edibus confestim re-
staurata est. Cū uiri ac mulieres certatī
deuotis animis instarent operi opibus
ac corporibus ppriis adiurando.

Terremotus magnus Arimini bedificia
multa concussit & scidit: quedam etiam
strauit in humum.

Azo estensis tyrannus Ferrarie in exitu
 mensis Ianuarii morit̄ Frestus quē tenu
 erūt ut filiū natū ex pelice cōiugata fa
 uore aliquoz dñium occupat qđ tenuit
 usq; ī diem octobris mox cessit timore.

Adalbertus rex Germaniē kalē. magi a
 filis fratris sui occiditur.

Magister & multi fratrū ordinis sancte
 marię de templo delati a Philippo rege
 Franciē q̄ turpiter uiuerent capti sunt
 in Francia iussu Clementis papę & eoz
 bona sequestrata sunt per urbem.

Populus Ferrarie auctore eorum epis/
 copo Guidone iugum quod subiecerāt
 pressura Marchionū deest a ceruicibus
 suis excussit frestus qui dominium Fer
 rarię occupauerat latitauit apud presi
 dium Venetorum quod illuc uocauerat
 contra eos qui aduersus eum exercitum
 duxerāt arcem castri Thebaldi tradidit
 Venetis cum populus Ferrarię arcem
 peteret nec daretur: orta est seditio su
 bito Veneti exilentes ex arce regionem

arci uicinam incendunt mox nauibus
eorum descendunt per padum & fere
omnes naues ciuium incendio consump-
serunt. bellum inde ortum est utrinque
spiculis teratur ac machinis: tandē secūdo
mense belli capti ciues Ferrarię coacti
pacem exposcunt quam veneti superbe
dederunt eis sedis condicionibus & in-
iuris ut inter alias cōditiones pacis arcē
tenerent ac burgum arci contiguum &
regimen ciuitatis haberent.

Anno xpi. M. ccc. ix.

Anno sequenti mense aprilis pax scindit
bellum iterum mense Augusto quidam
ex Venetis nocte arcem deferunt atque
aufugiunt mane facto qui in arce remā-
serant eam dederunt legato ecclesię qui
cum exercitu erat ferrarię ipsam arcem
pontem turrim ac burgū occupat lega-
tas munit.

Inde exercitus ducitur ad obediendum
castellum sancti Alberti secus Padum: si

tamen in pertinentis Rauenne quod Veneti construxerant & tenebant infra mensam castellum deditur saluis inclusorum propriis continuo spoliatur incendit atque diruitur.

Mense aprilis anni sequentis die. xviii. hora. xv. fuit solis eclipsis.

Venetis fuit noua rerum mutatio.

Quirini ciues nobiles que arcem Ferrarie deseruerunt se ciuibus suis odiosos sentientes pro eo dominium urbis sue occupare sunt nisi: & occiso duce cum optimatibus aduerse factionis ciues aduersos expellere agrediuntur negocium destruunt a ciuibus occidunt alii complices urbe defugiunt.

Eo anno mense Iulio orta seditione Ferrarie inter ciues in partes duas diuisos scilicet inter partem populi que studiū libertatis agebat & inter partem que Marchionibus fauebat: quidam ex parte populi palaciū maius quod Marchionū fuerat incenderūt quia ex illo eiciebant lapides in hoīes populi que platea manebat.

tandem per aliquos populares uisum est
sedare ac emendare quod gestum esset
nō bene agere de cōcordia cum nunciis
ecclesie qui erant ī arce actum est priore
predicatorum fratrum mediatore ut tot
cuius scandali esset obliuio & populus ec-
clesie parēat & emendet siquid uiolatum
est uocati sunt. Igitur a nunciis ecclesie
in arcem etc.

Ipso quoq; anno in Romaniola fuit rez
mutatio postq̄ Guelfi Italie senserunt
Henricum Imperatorem electum in Ita-
lia. etc.

De Henrico Augusto.

Anno xp̄i. m. ccc. xi.

Henricus Imperator electus mense de-
cembris in Italiam nō cum multis uenit
Papiam mox Mediolanum intrauit pa-
cifice exules Mediolani reduxit etc.

Mense septembris Brixia coacta omniū
rerum penuria deditiōē fecit in uiros
Imperator non seuit.

Eo anno Vincentia a Paduanis defecit

ut a longinqua Paduanorum oppressione
liberi forent.

Concilium a Clemente papa in Galliam
conuocatur Viennam.

Henricus Imperator Gibertum de cor-
rigia &c.

Richardus de Camino uicarius Impe-
ratoris etc.

Comes quoque Philippus qui princeps
Papie erat ab Imperatore defecit.

De Henrico coronato Romę.

Anno xpi M. CCC. XII. Instante uero nouo
Princeps Romanus de lanua profectus
est Pisas inde Romam puenit plurimas
urbis munitiones occuparunt Ursini in-
troducto Iohanni fratre regis Roberti
Imperator per uim Romam ingreditur
fauore etiam eorum qui illi peribant in-
tra menia urbis bellatur: omnes tandem
munitiones sibi obsistentes armis cepit
preter Castellum sancti Angeli & locum
beati Petri quem tenebant Ursini Impe-
rator tamen festo Pentecostes uel As-
censionis in Laterano coronatus est

per cardinales quibus commissum erat
negociū a sūmo pontifice Clemente. v.
dum cotidie bellaretur in urbe utriq;
parti sūmus pontifex misit ut urbe abi-
rent paruerunt mandato Henricus Au-
gustus ī Tusciam ueniens damna maxia
intulit Perusinis peruenit ad Ariminum
in agrum Florentię duxit exercitum ob-
tinuit castella quę sibi ueniētī obstabāt
castra posuit iuxta Florentiā erant tunc
Augusto copię aiunt equitum mille quī
gentorum ex Germania: peditum uero
sex milia: Florentinis uero erant equitū
cum auxiliis tria milia quingenti: peditū
uero nouem milia: non tamen ausi sunt
se cōmittere p̄lio: signis collatis aliqñ
egressi Imperatoris gentē clade accepta
inde recesserunt eo anno consilium Vi-
enne soluit in quo inter cetera decreta
exauctoratus est ordo militum sanctę
marie de tēplo eius bona collata sunt p̄
sūmum pontificē ordini hospitalis sancti
Iobannis Iherusolimitani quę essēt ubiq;
terrarū p̄ter ea que habebant in q̄tuor

regnis Hyspaniæ scilicet regnis castelle
 Portugalie Aragonie & Maioricarum.
 Ipso etiam anno bellum infestum agitur
 inter Paduanos factos aduersarios Im/
 peratori & inter Vicentinos quos susti/
 nebant uicarius Augusti princeps verone
 cui nomen erat Canis destelair iuuenis
 acer & securus in preliorum discrimine
 Hoc anno fere per omem Italiam max/
 ima Karitas annone uini & escaliu cun/
 ctorum que mansit per annum. Hominu etiã
 mortalitas maxima: maxima uero magis
 uirorum q̄ mulierum: magis & locuple/
 tum q̄ egenorum.
 Ipso anno mense augusto Franciscus fi/
 lius Obizonis cuiusdam Marchionis de
 est postq̄m obtinere non ualuit a papa
 ut constitueretur uicarius in dominatu
 frater molitus est ui aut fraude eius
 urbis occupare dominium: molitionibus
 eius consenciebant guelphi uicinorum
 locorum presentit hoc Dalmacius miles
 Cathalanus illi prefectus urbi per sum/
 mum pontificem cum instaret tempus

agrediendi negotium ipse Franciscus
hora meridiei causa aucupum cum pau-
cis in ermibus exiuit in agros dalmasius
portas ciuitatis claudi fecit p̄ter unam
qua uenturus erat Franciscus. Iluc ar-
matus misit qui Franciscum īgredientē
ad eum ducerent si reniteretur eum pi-
merent interim conuocato consilio pau-
corum ciuium eius Francisci fratrem ad
Dreuandrinum & quosdam marchionū
cōphices capi iussit & seruari ītroeuntis
portam urbis Francisco dictum; est ab
eis quibus datum erat negotium huius
regi ut coram Dalmasio urbis prefecto
pro sūmo pontifice compareret abnuic
dicto Franciscus ac gladiū quo cinctus
erat confestim exemit dicens quis mibi
uim inferret: tum feste ferreo percussus
est capite a fratre naturali Dalmacii: tū
ceteri irruunt in eum confoditur pugi-
onibus occidit et spoliatur confossus est
tragulis Cathalanorū peditū uulneribus
l. uel circiter detestanda res agitur nu-
dum corpus in uia iuxta portam leonis

relinquitur: ibi mansit fere horis duabus
 mox habita licentia inde asportat p fra
 tres p̄dicatores cōplices eius diffugiūt
 aliqui capti suppositi supplicio confessi
 sunt consilia francisci inita ad occupan
 dum eius ciuitates dominium. Ex eis
 quatuor damnati suspendio aliqui pro
 scripti aliqui relegati.

Anno xpi. M. ccc. xii. Principio
 Principio anni sequentis cum exercitu
 suo mansit Augustus apud uicum qui di
 citur sanctus Cassianus distans a Floren
 tia circiter octo milia passuum: is locus
 uersus senam situs comodus est in habi
 taculis multis ac pulchris: in byemando
 dampna plurima intulit: in agros Florē
 tię atq; Senensium facto uero p̄cedium
 bonici restaurauit p̄stino loco in monte
 hoc oppidū iure frequens olim destru
 ctum fuit a Karolo primo rege Sicilię.
 Deinde loci incole habitacula posuerūt
 in montis radicibus nunc in cacumine
 est loco prestino reconstructum nunc
 loci pretutum

Anno xpi. M. ccc. xvi.
IOHANNES. xxii. papa sedit annis.
xviii. totus gloriosus fuit quo ad ea que
in actiua uita exercenda sunt: Constitu
tiones Clementis publicauit & ad uni
uersalia studia misit multos sanctos ca
nonizauit: Ep̄atus pigues diuisit contra
pluritatē beneficiorū multa bona in
stituit & hereticos plures p̄cipuo zelo
damnauit. Declarauit edicto perpetuo
hereticum esse censēdum asserere xpm
& apostolos nil habuisse in pprio uel in
cōi. Itē affirmare in xpo eiulq; apostolis
in his que eos habuisse sacra scriptura
testator nequaquā ius ipsis utendi cōpeti
erit nec illa donādi aut ex ipsis alia acq̄
rendi erroneum & hereticum.

De Ludouico. iiii. Imperatore.
Ludouicus. iiii. imperauit annis. xxx. hic
fuit dux Buarie & coronationem pape
contempsit: Quā ppter ab eo depositus
est & multus sibi labor & pericula succe
debant.

Nixus est etiā scindere unitatē ecclesie

& Fredericum ducem Austrię contra se electum uicit qui in contumacia ad finē duras: tandem Karolus contra eum eligitur qui preualuit & Ludouicus equo lapsus subito moritur.

Ordo nouoz militū in portugalia cōtra Sarracenos instituit per Iohannē. xxii. Iudei cōburunt per totam Alamaniam qui puteos & fontes toxicauerunt.

Karolus. iiii. imperauit annis. xxxi. qui fuit rex Bohemię uir prudens & astutus iussu Clementis fuit electus adhuc uiuente Ludouico & quia humiliter sancti Petri benedictionē ac papę coronationē experit in omnibus bene directus fuit & preualuit contra omnes aduersarios suos. Multa statuit & precipue legem fauorabilem pro personis & rebus spiritalibus que Karolina dicitur: moritur diuitis & gloria plenus: sepultus Prage. Thomas de Aquino canonizatur anno. l. post obitum suum.

Thomas epus Erfordensis canonizatur. Ludouicus Tholosanus epus canonizat

filius regis Sicilię ordinis predicatorum.
Paupes de Lugduno qui se dixerunt de
tertia regula sancti francisci tanquam heretici
sunt combusti pluribus locis & vicibus cum
suis articulis erroneis. vnus articulus
fuit quod christus & apostoli nihil habuerunt
in proprio uel communi & quia nullum ius habu-
erunt in his que scriptura dicit habuisse.
Scisma .xxii. inter Iohannem .xxii. & quendam
Petrum de Carbario ordinis minorum
causa fuit Tyrannis Ludouici. Sed hic
Petrus uenit ad pedes Iohannis ueniam
petens & obtinuit tamen fuit conseruatus
ut hostis omnibus diebus uite sue.

Iohannes mandeuil doctor medicine &
miles in armis natione Anglicus fuit circa
hec tempora & mirabilem perigrinationem
quali totius mundi perfecit & scripsit eam
tribus linguis: Sepultus Leodii.

Odericus uir sanctus de ordine minorum
in Asia & India euangelizando discurrens
miraculis clarus & quatuor sanctorum mar-
tyrum corpora de ciuitate hermes transtulit
per mare ad superiorem Indiam in ciuitate

111

Carram non sine miraculis & descripsit
perigrinationem suam.

Begardi multi combusti sunt Parisius
ppter beresim pauperꝝ q̄a sub spe boni
mala suscitare conabantur.

Ventus magnus fuit qui terram mouit
& undas & edificia subruit.

visio flebilis facta cuidam heremite in
p̄sentia Innocencii pape. vi. adhuc Car/
dinalis unde ait uidi animam in infernū
descēdere sicut niues densissimas in pur
gatorium sicut niuem rarissimā. Sed ad
paradisū tantū tres uidi animas introire
scilicet illius ep̄i & illius uiduę Romanę
& illius prioris carthusien. quę omnia sic
reperit uera; & maximam deuotionem ad
sacrū ordinē carthusien. deiceps habuit.
Aquarum inundatio fuit maxima non ex
pluuuis sed ex caturientiū terre uenaz
damna fecit infinita toto orbe.

Bellum inter Philippū regē Francię &
Eduardū regem Anglię fuit & tāta stra/
ges ut mare Flandrenie aliquot diebus
tinctum sanguine uideretur.

Pestilentia maxima fuit ita q̄ uix uiui
sufficiebāt ad sepeliendum mortuos: Et
multe uillę deserte diu manserunt.

Iubileus mutatur per Clementem de. c.
in. l. p̄pter breuitatem humane uite.

Portentum ignis in celo uisum est & a
philosophis uocatur candela rotunda &
eodem anno. M. cccli. Circūflagellatores
surrexerunt hęc pestifera secta surrexit
in superiori Alamania & descendit ad in
feriorem: demū ad partes Gallicanas cō
fluebāt huiusmodi ex diuersis doctis &
indoctis nobiles cū ignobilibus. Flagel
labant autē se cum flagellis nodosis acu
bus infutis & nisi papa p̄hibuisset multa
mala attemptassent.

Lector quidam Paulus negādo beatam
uirginem cōceptam fuisse sine originali
peccato coram toto clero in Cracouia
cecidit & expirauit in medio sermonis
Henricus de Hassia testatur.

Iohanna regina Francię uirtuosissima &
humillima & ut creditur sancta obiit.

BENEDICTVS papa. xii. Tholosanus

Sedit annis .vii. mensi .iii. di .xvii. & fuit monachus monasterii Bellensis ordinis Cisterciens. & uocabatur Iacobus de furno ab infantia bone uite & magister in theologia. Factus autem papa reformauit ordinem sancti benedicti & Cisterciens. in quo necesse fuit. In largiendis beneficiis durus fuit & ne indignis conferrent. Decretale edidit Benedictus deus in donis & multos priuauit: erat enim feruidus fidei cum ueritate zelator & ob hoc multis minus carus: tate rigorositatis fuit quod consanguineos uix cognoscere uoluit dicens papam consanguineos non habere: & pro eum declaratum est quod anime sancte que nihil habent purgabile primum statim ut decedunt facti dei uideant aliter sentire aut dogmatizare esse hereticum. M. ccc. xxiii.

CLEMENS. vi. sedit an. x. m. vi. dies xvi. Leonien. fuit nomine & re totus uirtuosus multaque per Benedictum rigore facta mitigauit & quosdam priuatos restituit laudabilis fuit rigor seueritatis Benedicti multo amabilior fuit benignitas Clementis hic erat sermocinator egregius

& sermones multos collegit nullum in
consolatum a se abire permisit.

Sanctus Iuo Britto doctor martir cano
nizatur qui fuit Aduocatus paupeꝝ &
sancti uiti. Anno xp̄i. M. ccc. xxxiii.

INNOCENCIVS. vi. sedit annis. x.
Lenoniē. fuit amator religiosoz & fecit
fabricari in regno Francie ppe sanctum
Andream monasteriū ordinis Cartusien
& multa priuilegia eidem sancto ordini
concessit ibidemq; sepellit fuit canonista
maximus.

Vuenzelaus Imperator imperauit annis
xxiiii. filius fuit p̄dicti karoli regis Bo
hemie & adhuc patre uiuēte electus est
in regem cū puer esset sed non curauit
de imperio & ideo post multas amoniti
ones tandem depositus fuit nobilē eius
indolē libidinosa uita polluit & fuit finis
eius sine honore nimis enī degenēt erat
a moribus & uirtutibus sui genitoris.
nec unq̄ imperiali diademate coronatus
Paterna autem probitas in Sigismundū
fratrem eius transisse fertur.

Terremotus fuerunt per diuersa loca &

Basilea tota cecidit cum diuersis castris
 in circuitu tunc homines uelut bestie in
 siluis comorantur nec ciuitates intrare au-
 diunt: bella etiam plura & pestilentie & fa-
 mes fuerunt. Terraque in multis locis aquam
 albam & uentem euomuit que castra &
 loca casui fortia dedit.

Tpa criminosa propter hereses & sectas
 plures & superbia & iniquitas inualuit nimis
 unde in libro beate Brigide primo. c. xlv. dicitur
 quod secundum rigorem iusticie mundus merito
 deberet perire quia peior erat quam tpe diluuii
 Sed meritis sanctorum misericordia precit ei
VRBANVS. papa. v. sedit an. viii. fuit
 abbas Massiliens. ordinis sancti Benedicti
 decretorum doctor & sanctus reputatur fecit
 crucem predicari contra turcos & passagium
 ordinauit itoxicatus obiit: ad ipsum beata
 brigida fuit missa e christo per confirmatione
 regule. Brigida uidua sanctissima de regno
 Suetie clara habet multas reuelationes
 habuit informatiuas ad omnem statum
 ecclesie & ordinem instituit: cuius ipsa
 patrona est. Festum eius agit. xxiii. Iulii.
 Ordo saluatoris que uulgariter dicitur ordo

beate Brigide circa hec tpa inchoatur
cuius regulas ipse met saluator dictauit
Iohanes de rupe scissa de ordine minoz
pdixit futura de duobus antixpis & de
solatione terraz & generali cōculcatiōe
cleri & reductiōe tocius orbis ad fidem
xpi pluraq; alia añ annū dñi. M. ccc. lxx.
quę dixit reuelata a dño ihesu: sed non
euenerūt & diu municulis tētus grādia
scripsit de futuris. **K**aterina de Senis
uirgo incōparabilis sanctitatis hoc tpe
claruit uitā eius scripsit Raymundus or/
dinis pdicatoz cōfessor eius obiit anno
dñi. M. ccc. lxxx. multū iustificauit ptem
urbani. vi. dicēdo eū eē idubitatū papā
habuit secū uirginē filiā beate Brigide
& alios plures utriusq; sexus homines
uenerabiles. M. ccc. l.

GREGORIVS papa. xi. sedit an. viii.
dictus fuit petrus de belforte lenoniceñ
diocesis obiit Romę in pace xpi: post eū
sequit tribulatio quā dñs beate brigide
preostendit ppter peccata clerici.

URBANVS papa. vi. sedit an. xi. Qui
el ectus fuit ī urbe ppter uim romanoz

Sed Cardinales hoc metu fecerūt quā /
pppter fugiētes ad urbē fundoꝝ dixerūt
ipm nō esse papā & eligerunt loco eius
dñm Robertū de Gibennis eodē anno
qui dictus est Clemens. vii.

CLEMENS. vii. qui habitus est papa
an. xv. & hic oriū scisma. xxi. omniū scil/
matū que ante fuerūt pessimū adeo enī
perplexū fuit ut etiā doctissimi & bone
cōscientię viri nō ualere discutere cui
magis esset adherendū fuit continuatū
per annos. xl. cum scādalo grādi totius
cleri & graui iactura animayꝝ pppter he/
reses & alia deua que tūc pullularūt eo
qꝫ non esset disciplina in ecclesia contra
huiusmodi & ideo ab isto Urbano. vi. usqꝫ
ad Martinū. v. nesciūt quis fuerit papa.

Festū uisitacionis īstituīt ab Urbano. vi.
scdm formā sacramēti eucaristię pppter
īpetrandā unionem merito beate marie
uirginis.

BONIFACIUS. ix. an. xv. eligīt Romę loco
urbani dictus fuit Petrus de Thoma/
cellis & cōtinuat scisma. M. ccc. lxxvii.

BENEDICTVS. xiii. sedit ānis. xxi.
Electus fuit ī Auinione in locū Clemtis

& dicebat Petrus de Luna & perdurauit
usq; ad Cōciliū Cōstantiē. Sed ne tūc
qdem obedire uoluit & semp pertinax
mansit moriēs: tandē ī regno Aragonie
iussit suis cardinalibus q; statī aliū loco
sui eligerent & qd̄ effecerūt & ydolum
ele uantes Clementem. viii. uocauerunt
Sed nihil profecerunt.

Rupertus alias Roptus impauit an. ix.
Dux Bauarie fuit & Comes Palatinus
rheni uir iustus & catholicus coronatus
a Bonifacio. ix. Hic cū grādi exercitu Al
manoꝝ itrauit Italiā cōtra Iohānē ducē
Galeaze: Sed cum iactura graui redit
dignus habitus ut pro iustitia paterē.
Iohānes Rusbroeth clarus habet uir ad
modū deuotus & illuminatus multa scrip
ta reliquit in theutonico.

Heresis puerfa Iohannis Wyclef in an
glia & Iohannis hus in Bohemia a Hye
ronimo de praga pullulauit & multos in
fecit & sub habitu ouino lupinā crudeli
tatem abscondentes totū ecclesiasticū
statum subuertere nitabant adiuuit eos
tempus pessimum ppter scisma.

INNOCENCIVS. vii. sedit annis. ii.

Fuit electus Romę in locū Bonifacii: du

cebat ante Cosmarus de Apusio.

GREGORIUS: xii. sedit annis. xii.

Sigismūdu filius karoli impāuit annis
xxvii. fuit rex Vngarię uir cristianissius
& humillimus adeo deuotus ut merito
canonizari debuisset iuxta quorundam
pioꝝ uota hic afflicte ecclesie pene de/
solate sua mirabili sapientia & industria
succurrit nec ī aliquo sibi ac suis peccit
donec plena unio fieret contra Turcos
infideles. Nouē bella habuit ubiq; triū/
phando quid ultra que de Constantino
Theodosio karolo Othōe ceterisq; dig/
nis imperatoribus laude digna scribunt
huic seure possunt applicari.

Cometa appuit ualde figuris: an Mcccc
viii. & statim post Leodiū cecidit. xl m.
interfectus Et cñ Pruteni cōtra Regē
polonię bellātes supāti sūt occisi. xl m.

Conciliū Pisanum in quo inchoata fuit
materia de mō facie de unionis duos. n.
deposuit & terciū substituit & sic peior
scissura facta est quia nō ualuit exequi
bonum quod decreuit.

Bohēia uastat atrociter p Sigismundū &

*Concilium Const
Tanaense*

principes Alamanie propter heresi bullitate
& fuit crux data & predicata contra eos.
Concilium Constantien. magnū in quo fides
cristiana que iam multis annis quasi titu
bare uidebatur fortiter exurrexit ibi
scisma pessimū. xl. annoꝝ finitum est: ibi
hereses damnate & duo heresiarche. s.
Iohannes hus & Hyeronimus combusti
fuerūt & plura bona instituta: determina
uit etiā eadē sacra Synodus q̄ concilium
legitime cōgregatū representans uniuersa
Ierusalem potestatem habet immediate a xp̄o.
Franci in turcia miserabilissime cecide
rūt propter superbiam quia noluerunt audire
consiliū Sigismundi & captus fuit dux
Burgundie alii interfectis Qui post in
finitū sanguinē in Christianitate uidit iuxta
presagiū cuiusdam Pagani Astrologi.
Regnū Francie florentissimū miserabili
ter supra modū uastat per Henricū regem
Anglie qui etiā nō ualens quos dies in
delitiis sufferre postquam alios afflixit non
sine graui iactura suorum infelicissime mor
bo pessimo uitam finiuit.
Itemque Iohannes dux Burgundie idem
regnū eque lacerauit & ipse traditorie

*Concilium generale
mediatum huius
aetate a xp̄o
in Concilio
Constantiensi*

occidit in cōspectu regis Frācie statim
post treugas initas cum sacramētum di/
uinum ambo sūplissent & sequunt̄ multa
mala longo tempore: Tandem dñs Car/
dinalis sanctę crucis ordinis Carthusien̄
pacis modū inter eos reperit sed Anglici
noluerunt recipere; sed Burgundię tm̄.
ALEXANDER. v. sedit an. i. Grecus
fuit electus in Cōcilio Pisano dicebatur
Petrus de Candia Et sic additum fuit
Scisma scismati: quia tres gerebant se p̄
sūmis pontificibus.

IOHANNES. xxiii. sedit annis. iiii. di/
ctus erat Balthasar de Coxa: q̄ successit
Alexandro & primū q̄dem bene incho/
auit pro unione & fuit in Cōcilio Con/
stantien̄. & obtulit cessionē papatus sed
post damnatus latenter fugit & tam̄ nil
p̄fuit ei Capit̄ tandē & sic cessit coactus
factus etiā Cardinalis sepultus Florētię
& hic scisma. xxii. q̄q̄ durauit annis. xl.
finit. Anno xp̄i. M. cccc. xiiii.

MARTINVS. papa. iiii. Romanus se/
dit an. xiiii. fuit electus p̄ conciliū Con/
stantien̄. depositis aliis cōtendētibus q̄

*ioh̄s dñx bu
gundis p̄ p̄de
om̄sus*

diu scisma tenuerunt. Hic fuit papa potentissimus sup omnes diues & iusticiarius Plateas & stratas publicas securas reddidit hereticos delegit multa bona parauit & adiuuante sibi inclito principe Sigismūdo pro terra sancta recuperanda multos thesauros cōgregauit sed morte p̄uentus res īpedita fuit & conciliū etiā breui ante mortē cōgregari iussit in Basilea. Anno xpi. M. cccc. xxviii.

EVGENIUS. iiii. sedit annis. xliii. Hic erat dictus dñs Gabrili de Veneciis fuit electus pacifice ī urbe mortuo martino & īdubitatus papa. Sed postea breuiter expulsus de roma fuit ita ut nudus fugeret. Item a Cōcilio Basiliē. citatus & etiam depositus fuit sed non curauit & hic itez oritur scisma qđ durauit usq; ad mortē eius. Qui fauebant sibi multa laude digna de eo dixerūt ecōtra q aduersabant plura enormia sibi īposuerunt Tam quicqđ est ante susceptā dignitate fuit uir abstracte uite & bonę fame. Ipse etiā Romā recuperauit adiutus a Venetis & maiorem obedienciam habuit.

Albertus Imperator imperavit anno. i.
 Electus ē Frāckfordiē. M. cccc. xxxviii.
 die. xviii. Marci fuit dux Austrię & ge/
 ner Sigismundi. Et ideo assumptus fuit
 in regē Bohemię & Vngarię ppter filiā
 scilicet eius quia alium heredē nō reliq̄t
 hic electus fuit in regem Alamaniē: sed
 statim intoxicatus obiit uir utiq̄ uirtute
 peditus & adeo pius ut tota plebs dice
 ret q̄ mundus eius p̄sidentia nō esset
 dignns. Reliquit unum filiū paruulū cui
 simile contingit & duas filias.

Tres soles hoc tempore uisi sunt in celo
 & sequit̄ statī triplex regimē in ecclesia
 scilicet Eugeni. Concilii & neutralitatis
 Item anno x̄pi. M. cccc. xxxiiii. fuit uen/
 tus maximus.

Neutrali

Cōcilium Basiliense in quo multa bona
 īstituta fuerāt pro reformatiōe eccleię
 ī capite & in membris habuit principiū
 gloriosum & finem humilem & tribula/
 tione plenum propter scisma. Mirabilis
 rerum euentus p̄ualuit Cōcilium Cō/
 stātiense cōtra tres papas eos deiciēdo
 & quartū cōstituēdo cum tot haberet

aduersitates & a nullo confirmatum fuit
istud aut tanta auctoritate collectum &
confirmatum nec unum potuit uel in modico
reducere ad normam sui prepositi ymo e
contra processus eius impeditus fuit ab uno
ibi debile principium & finis gloriosus hic
contra scisma. xxiii. inter Eugenium & Fe/
licem durauit a. xvi. & fuit res satis noua
& ante hec tempora non audita quia Concilium
Basiliense deposuit Eugenium unicum & in/
dubitatum papam eo quod non seruaret decreta
Concilii Constantienis ut dicebat nec obe/
dire curauit Concilio Basiliensi. asserens
magis e contra debere fieri. Vnde oritur
magna altercatio scribentium de hac ma/
teria pro & contra. Vna pars dicit Con/
ciliū esse supra papam. Alia pars dicit quod non
Sed papa est supra Concilium.

FELIX papa. v. sedit an. ix. Eligit. M.
cccc. xxxix. die. xvii. nouembris. Euge/
nius depositus fuit. x. Iulii. anno eodem.
Iste Felix fuit dux Sabaudie princeps
deuotus & senex uidit filios filiorum suorum
cum iam celebrem uitam duceret electus
est in papam a Concilio Basiliensi. deposito

Eugenio & fuit scisma longo tempore & non habuit magnā obedientiā quia neutralitas subintrauit: tandem defuncto Eugenio cessit Nicolaus propter fauorem unionis factus legatus Franciæ & Cardinalis Sabinianus papa creat.

Fredericus. iii. Imperat annis. Fuit dux Austriæ electus in regem Alamaniæ & diu distulit coronari a papa propter scisma Tandem facta unione a Nicolao. v. cum magna gloria Imperiali diademate extitit in urbe coronatus uir utiq; pacificus & getus & patientiæ singularis nec odiens clez: filiā quoq; ^{duarū} regis Portugaliæ duxit in uxorem: Constantinopolis capitur a Turchis tradita p̄ quendam Ianuensem q̄ p̄ triduū a Turcho cōstituit Rex iuxta p̄missum & die. iiii. decollat: multi xp̄iani trucidati sūt innumerabiles uenditi. Imperatoris corpus iam mortuum decapitatum fuit luore turcib; & perit pene totaliter fides in grecia.

Ludouicus Arelatensis ep̄us Cardinalis moritur: uir sanctæ uite ac mire patientiæ

nomine leonid

de ratiōne urbis
Constantinopolita
ne et eius imperij
et de interitu tea
ditoris

miraculis coruscans. Singulis columpna
concilii Basilien̄ cui diu p̄sedit.

Bernhardinus frater minoz̄ qui nouam
reformationē inchoauit morit̄ miraculis
fulgens.

Johannes de capistrano discipulus facti
Bernhardini statim post obitum sancti
Bernhardini p̄fuit nouę reformationi
Miraculis claret moritur .M. cccc. lvi. har
bita uictoria contra torcos.

Bella plura in diuersis partibus diu con
tinuata in Vuesphalia: in Pruscia: in Flā
c̄ria: in Anglea: in Romania: in Sueuia: in
Maguntia. Anno xp̄i. M. cccc. xlii.

NICOLAUS. v. sedit an. viii. Electus
est ī urbe loco Eugenii ad huc pendēte
scismate paulatim ubiq; obtinuit obedi
entiā mirantibus cunctis q̄ uir humilli
me nationis sic preualeret cōtra ducem
Sabaudię qui fuit quasi affinis cunctis
p̄ncipibus xp̄ianitatis Sed statī sequētī
anno uiuo rediit cedente felice quia pla
cuit domino p̄ abiecta mūdi glorificare
nomen suum. Hic fuit magister in The

ologia totus actiuus & in conceptu lo/
 cupex multa diruta redificauit & gran/
 dem murum Romę in circuitu palacii
 cōstruxit & menia Romana reitegrauit.
 Idem habuit annū iubileū. A. N. M. CCCCL.
 Cononizauit sanctum Bernhardinum.
CALIXTVS. .iii. sedit annis. .iii. men. .v.
 Catelanus fuit senex electus & cōtinue
 infirmus: uir elemosinarius adiutor pau/
 pez nec potuit perficere suum zelum
 quem contra turcos cōcepit morte pre/
 ueniente. Electus fuit an. xp̄i. M. CCCCLV.
 ipso die sancti Sixti in quo festo transfi/
 gurationis instituit.
 Anno uno elapso canonizauit sanctum
 Vincēcium. Festum autē trassfigurationis
 instituit pro gratiaꝝ actione uictorie mi/
 raculose facte contra Turcū in Vngaria.
 Victoria miraculosa celit̄ datur xp̄ianis
 in Vngaria trans danubiū contra Turcū
 & p̄didit multos & fugit turpiter timo/
 re hostiū percussus cum nemo eum per/
 sequeretur sola manus dei terruit eos
 in die sancti Sixti. Anno xp̄i. M. CCCCLVI.

Iohannes de Capistrano presens fuit ibi
& puocauit populum trepedantem ad
psequendū infideles fugientes & facta
est ultio magna.

Cometa magna uisa ē terremotus magni
in tota Sicilię regno & in Neapoli edi/
ficia plura terremotu sunt diruta.

Alfonfus rex Aragonię & utriusq; Sicilię
uir regno dignus uirtute p̄ditus & ui/
ros doctos honore & donis prosequēbāt
liberalis humanus & affabilis diem suum
obit.

Eneas siluii filius de nobili familia pico/
lominum urbis Senę ortus uir eloquens
& orator bonus poetaq; laureatus impa/
toris legatus ante fuit & in concilio Ba/
siliē tractatum pro eiusdē auctoritate
scripsit: Eiusdēq; ciuitatis ep̄us: & Cardi/
nalis sanctę Sabine Rome in Pontificē
Maximum anno Christi. Mccccviii. xiiii.
kalen. Septembris electus: numerumq;
Pontificum Ducentimum decimum
nonum sortitus: Pii secundi nomen ac/
cipit.

PIVS. ii. papa sedit annis. v. men. xi. dies
xxvi. Idem papa cōuentum principum
xpianoz ad cōsoltandū de bello geren-
do aduersus Turcos christiani nominis
hostes Mantuę celebrandum indicit &
per mensem Ianuariū de sua sede Roma
discedens eo spretis difficultatibus om-
nibus alacri animo sese confert.

Idem regnū Neapolitanū quod uulgo
Siciliā citra phaz nomināt Ferdinando
filio olim Alfonso regis Aragonię: ac ipius
Neapolis sub censu annuo. xlvi. mil. au-
reorum tradit & eundem per legatum
apostolicum in regem coronat. Recepto
beneuēto inditionē ecclesię qđ a patre
eius inuita ecclesia detinebatur.

Idem Mantuę pridie idus Iulii Epos
Prothonotariis Romanę ecclie publico
decreto preferri sancit.

Jacobus cognōmto Gutenberggo: patria
Argentinus & quidam alter cui nomen
Fustus imprimendaz litteraz in mem-
branis cum metallicis formis periti tre-
sentas cartas quisq; eoz p diem facere

*Annus cōs.
Neapolis*

*Impressio litteraz
in membranaz. A.
Incipit.*

innotescūt apud Maguntia Germanie
ciuitatem. Iohannes quoq; Mentelinus
nuncupatus apud Argentinam eiusdem
prouincie ciuitatem: ac in eodem artificio
peritus totidem cartas p̄ diem imprimere
agnoscitur.

Mantue ad kal. octobris ī publico xp̄i /
anoꝝ consensu bellū triennale aduersus
Turcham gentem unanimiter gerendū
decernitur.

Secūdo kal. Ianuarii decretū est ad bellū
aduersus Turchos administrandum: ut
Sacerdotes decimam: Iudei uigesimam
Populares trigesimam sui census partē
pontifici maximo uiritim pendant.

Quarto nonas Ianuarii Bessario episcu/
pus Thusculanus Cardinalis cognom̄to
Nicens in Germaniam p̄uinciam bello
furentē pacandę gentis causa: ductādęq;
eam aduersus Turcos legatur.

Decimoquarto kal. Februarii idem pon
tifex rebus a se iam bene dispositis ad
bellum Turcense gerendum e Mantua
soluens ad p̄pria remeat: & apud Senam

patriā suam pacandaz seditionū ciuiliū
 causa subsistens illic per mensem martiū
 Cardinales quinq; creat. uidelicet Ange
 lum natione Romanū epm Reatinum
 tituli sacte crucis in Iherusalē Berhardū
 Harniensem epm Spoletanū titulesacte
 Sabine. Nicolaum Forteguerrā Pisto
 riensem epm Theani tituli sacte Cecilie
 Alexandrū Soxoferratensem lex ordie
 Augustinensiū tituli sancte Susanne. &
 Franciscum Piccolomineum Senensem
 suum nepotem sacti Eustachii diaconū.
 Decimoqnto kal. Aprilis Senę ad primā
 horam noctis terra mota est.

Olī sub Eugenio. iiii. Romano pontifice
 unione facta inter occidentalem: & ori
 entalem ecclesiam: cum ea tamen presu
 les ecclesiaz nō seruarēt. Ecce Marcus
 Alexandrie: & Ioachim Antiochie: & Io
 achim Ierosolimoꝝ patriarchę: ignoran
 tię tenebris excussis: & fidei lumie a Pio
 scdo illustrati per legatum suum moyse
 cognomēto Gilbetum: ac Anthiochene
 ecclesie Archidiaconū quecūq; Romana

ecclesia tenet sese seruatueros ꝑmittunt
Senę. vi. kal. Maii.

Decimoqnto kal. Augusti ad horā diei
decimam sol ad mediam horam deficit
Per mensē Augustum Sigismūdu dux
Austrię ob id ꝑ Nicolaum ep̄m Brixinē
sem Cardinalem sancti Petri ad uincula
posita obsidione per iniuriam cepert:
per publicam sententiam pontificis a
ducatu deponitur.

Per mensem Septembrem Monobasia
Ciuitas Metropolitana in Peloponesso
a Turcis oppressa Romanę ecclesię sese
tradit.

In mense Nouembre Sigismūdu Pan/
dulfu Arimini ciuitatis Romanę ecclesię
uicarius nouennio cessans a solutione
census fidelium cōmunionē priuatur.
Per eundem mēsem ad horam septimā
noctis terra mota est.

Per mensem Martiū genuenses excusso
iugo Gallicę dñationis in libertatē suam
sese uindicant & Prosperum adornum
populi ducem creant.

Decimotertio kal. Iulii katerina patria
 Seneñ tertii ordinis p̄dicatoꝝ a Pio
 ii. p̄tifice maximo sanctoꝝ katalogo
 connumeratur. Anno x̄pi. M. cccc. lxi.

Per eundem mensem Genueses pulso
 Prospero adorno eorum duce Ludouic
 cum Campofregosum dñationem urbis
 usurpantem in ducem recipiunt.

Per eundē mensē karolus rex Francoꝝ
 extremū diē claudit: & Ludouicus eius
 filius in regnum succedit.

Per menlē Octobris karulotta Regina
 Cyprii a fr̄e spurio regno pulsa Romam
 ad pontificem actutum cōtendit & eius
 hospicio benignissime excepta uiribus
 ecclesie in regnum reduci implorat.

In agro Romano apud Tolsam opidum
 idem pontifex aluminis fodinam exube
 rantissimam primus inuenit instituitq̄.

Per eundem mensem Iacobus Mellinus
 natione fr̄acus hospitalarie domus facti
 Iohannis Iherosolymitani magnus mgr̄
 Rhodiq̄ princeps morit̄ & in demortui
 locum Petrus Raimundi cognomento

Sacoſta & natione Aragonenſis ſufficiē.
Quinto kal. Decembris ad horā quintam
noctis terra uehementer mota: caſtellū
ſācti Sani agri Aqlanę ciuitatis ipſiuſq;
ciuitatis bonam partem ſubuertit.
Decimoqnto kal. Ianuarii idem pōtifex
in Cardinales delegit Bartholomeū Ar/
chiep̄m Rauennatem cui in titulū dat
eccleſiam ſācti Clementis. Item Iacobū
ep̄m Papienſē. quē ſācti Criſogoni cardi/
nalem nominat. Item Iobannē ep̄m A tre/
batenſē quē uocari iubet cardinalē tituli
ſācti Martini in montibus. Franciſcum
inſup Ludouici Mantuani p̄ncipis filiū
& apoſtolice ſedis protonotariū: cuius
titulus eſt eccleſia ſāctę marię nouę eidē
eiuſdē ordinis p̄tonotarioꝝ Ludouicus
de libreto natione Gallus aſſociat: eccle/
ſiam ſāctoꝝ Petri & Marcellini in titulū
ſortitus. Inter hos etiā ep̄us vrgeleſ. cō/
ſcriptus nominat tituli ecclēſię ſācti
Anno dñi. M. cccclxii. xvi. kal. Maii Lu/
douicus Frācorum rex pragmaticā ſan/
ctionem in regno eius per ſeditionem

aduersus Romani pontificis potestatem
olim ob ortā & a patre suo Karulo longo
tpe sustentatam p̄sus a regni sui fini/
bus eliminat liberam ecclesiastici imp̄i
potestatē papę restitui mandās Iobāni
episcopo Atrebatense legato apostolico
procurante.

Thomas Despotus paleologus porphy/
ro genitus: ex patrarum urbe in Italiam
cōmeans Turcoꝝ obsidionem fugiens
inde secum caput Andree apostoli An/
conā deuehit: & fidele xp̄ianis obsequum
prebens per Alexandrum Cardinalem
sanctę Susanne apostolicę sedis legatū
illud Romam ad pōtificem dono trans/
mittit. x. kal. Maii maxima popolorum
comitante caterna.

Quinto kal. Maii Sigismundus Pandulfi
malatestaz degener pro Romana eccle/
sia Arimini princeps obcontinuatam ab
iēunte etate flagitioꝝ multitudinē ob/
spretam clauium ecclesię potestatem: &
future uite cōtemptum: & sacramentoꝝ
p̄uipensionē ab omni ptāte & dignitate

deponitur: & cum hereticis deputatus
eterno igni damnatur.

Per mensē Aprilem Pascalis Maripetrus
venetorum dux uita decedēs xp̄poffez
cognomento morum a senatu electum
potestatis successorem recipit.

Fanum urbs Flamineę speciosissima a
castris ecclesię diutius oblessa ductu Ni
colai Cardinalis Theaneñ. Sigismundo
Pandulfi Malatestarū de generi homini
de heresi damnato. vii. kalen. Octobris
foeliciter adimitur. An. xpi. M. cccclxvi.

Senogallia urbs uetus in picentibus cui
idem Sigismūdu dominabañ ab eisdem
castris: eiusdēq; Nicolai Cardinalis The
anensis ductu oblessa a p̄fato Sigismun
do deficiens ultro per deditiōē in po
testatem ecclesię. viii. idus octobris de
uenit.

Idem pontifex personalem p̄fectionem
aduersus Marimethem Turchorum re
gem. xi. kal. nouembris ir dicit.

Paulus Campofregosus Urbis Genue
Antistes ac alti cordis uir: Ludouicum

etiam eiusdem gentilitatis hominem populiq; ducem ducali dignitate spoliat atq; arrepta urbis dominatione ipse totius reipublice gubernacula suscipit.

Iohānes Comes Armenici in regno Fracie ī cuius ditione quadrīgenta oppida esse feruntur rem cum sorore habet ex eaq; prolē suscipit. Inde a pontifice quo ei liceat sororem in uxorem habere potuit. Repulsa accepta fauore Ambrosio gallico epō Electensi fictas litteras qđ optat continentes: ex curia Pontificis surripit: re cognita uterq; comes. s. a Rege: & Episcopus a Papa de gradu suo deiiciuntur.

Anno xpi. M. cccc. lx. iiii.

Paulus Campofregolise gentis natus: Genue Archipresul qui superiori anno eius urbis dominationem arripuerat: tante regi molem sustinere posse diffusus: urbem ipsam in Fracisci Sfortie Mediolanensis ducis potestatem tradit.

Cosmas medicus Florentinus non solū in sua patria ciuis amplissimus: Sed per

totum orbem christianum maximarum
diuitiarum nomine clarissimus: kalendas
Augusti decrepitus foeliciter obit.

Idem pontifex maximus in Turcense bel-
lum uadens obiter Ancone. xviii. kal.
Septembris diem claudit extremū se-
ditq; annos quinq; menses undecim &
dies uiginti sex.

Petrus Barbus Venetus tituli sancti
Marci presbiter Cardinalis Pontifex
maximus creatus Paulum secundum se
uocari elegit. vi. kal. Septembris die io-
uis hora tertia.

PAVLVS. ii. papa sedit annis. vi. men-
sibus. xi.

Jacobus Nicolai piccinini filius Comes
Castri noui inclitus: magniq; militaris
equitatus dux: atq; dominus omnibus
Italię populis formidabilis: a Ferdinādo
Rege Neapolitano in conuiuium amice
accerlitus: inter epulas: quasi esca allec-
tus: prehendiť atq; carceri mancipatus:
ibidem incerto mortis genere interiit
viii. kalendas Iulii.

Conradus Sueuene: ac Arnoldus pan
arcz Vdalricus Gallus, parte ex alia Teu
thones librarii insignes Romā ueniētes
primi imprimendorum librorum artem
in Italiam introduxere trecētas cartas
per diem imprementes.

Deiphoebus in Romano agro Anguilla
rie domus haud parui potentatus prin
ceps: ob suam atq; paternam in ecclesiam
Romā perfidiam ab eadem ecclesia
septeno dierum spatio ui armorum omī
ditione exutus: Italiam extra pfugit.

Petrus Medices Florētinus maximus
in republica ciuis ruri in quo per estatē
diuersabatur ab emulis conciuibus truci
cidandus: q; ad id facinus patrandū cir
citer .xvi. milia uiroz alieni militis pprio
sūptu clanculū cōparauerāt: re prius agi
nita ī ciuitatē se ppripit: ac ibidē die uni
co collectis ad domū suā supra .xl. mil.
hoīm suę factiōis aduersarios terrefacit
& eorum principes ex decreto publico
ppetua proscriptiōe damnari obtinet: in
quibus fuere Nicolaus Soderinus An/

gelus Acciaioluseques : ac Dietisaluis
Neronis etiam eques. cum quinq; fra/
tribus suis. mense octobre. M. cccclxvi.

Anno xpi. M. cccc. lxxvi.

Franciscus Sfortia inclitus Mediola/
nensium dux diem claudit extremum.

Et Galeatius maria suus primogenitus
eidem. viii. nonas martii subcedit.

Anno xpi. M. cccclxxviii. Idem pontifex
maximus pacem uniuersorum potentia/
tuum Italię inuicem diffidentiam confu/
cit atq; promulgat. vii. kal. Maii.

Maometh Amoranti filius Turce gen/
tis potentissimus princeps Christianis
omnibus formidabilis insulam Euboiam
quam nostra etas Nigropontem nomi/
nat aliquamdiu ab se obsessam venetis
illi dominantibus eripit mactato uni/
uerso populo quę in ea inuenire potuit
xiiii. kal. Iulii.

Iorsouicus Bobemię rex a Pio. ii. ponti/
fice maximo superioribus annis de her/
esi iuridice cōdemnatus: a Paulo scđo
pontifice maximo successore sententiā

exequente: regno spoliatur: capiturq;
 simul cum filio suo uictorino. ac uiculis
 truditur. executionis huiusmodi minist/
 terium gerente Mathia Panonię Rege
 inclito. cui & in premium facte execu/
 tionis: ip̄m Boemicū regnū ab Aposto/
 lica sede dono tribuitur.

Cum dudum Bonifacius papa. vii. ple/
 nariam peccatorum remissionem: quam
 nostra religio Iubileū nominat quolibet
 centesimo anno a xp̄i natiuitate incho/
 ando xp̄icolarum generi fore erogandā
 sanciuerit. Postmodūq; Clemēs papa. vi.
 hoc spatium ad quinquagesimū quemq;
 annum restringendū duxerit. Urbanus
 subinde papa. vi. sic in sua obediētia nū/
 cupatus p̄pter humanę uitę breuitatem
 dictum quinquaginta annorum tempus
 ad quēq; trigessimūtertium annum co/
 artauerit: Demum etate nostra Paulus
 venetus papa. ii. p̄pter nimiam humani
 generis caducitatem in uiginti quinq;
 annos: dictam plenariam īdulgentiā xp̄i
 fidelibus tribuendam prouidentissimo

decreto suo constituit. Est autem Iobil
hebrayce annus quinquagenarius ut in
Eusebio Iheronimi de tēporibus scrip/
tum inuenimus.

Idem papa omnes Italię potentatus su/
prioribus annis uniuersalis pacis uinculo
sua auctoritate inuicē cōciliatos eosdē
nouiter percussi foederis nexu magis
atq; magis deuincit stringitq;.

Idem pontifex palacium s̄acti Marci di/
rutum ibidem sua impensa pulcherrime
reedificare ac ecclesiam eiusdem ornare
fecit.

Vrbini edes magnificentiss̄ie eius urbis
inuicti Comitis Frederici iussu atq; im/
pensa Pauli ii. Pontificis maximi tempo/
ribus incepte nec dum cōsumatio prop/
ter illarum ornatum ac magnitudinem
Neapolio quoq; Comes Taleacocii in
brachiano suo non procul a lacu q̄des
erexit & ad usum bellicum si acciderit
opere ac loci natura munitas & ad habi/
tandū accomodatas. Sed neq; magnifi/
centia: neq; hortorum amoenitate: neq;

aque ductuū irrigatione porticuū: aula/
 rumq; magnitudine his cedunt: quas cō/
 struxit edes in uico varronis Iohanne s
 de ursinis trañ. archiepūs: & abbas far/
 señ. nanq; si ad loci situm habitumq; re/
 spexeris saluberrimas si ad magnitudinē
 nullaz postremas: Si ad ornatum atq;
 structuram omnim pulcherrimas iudi/
 caris. loci uero ipius natura atq; arte in/
 expugnabiles nulli unquā hostium per/
 uias pontificibus: regibus: principibus:
 preclaris deniq; omni uirtute iuris semp
 patentes.

Anno xpi. M. cccclxix.

Fredericus Imperator. iiii. semper augu
 stus Romam in habitu nigro deuotionis
 causa uenit: cui idem pontifex magnos
 imposuit honores.

Idem pōtifex postq; annos. vi. & menses
 xi. apostolicā sedem gloriosissime guber/
 nauit capitis profluuio in fauces distil/
 lante repente suffocatur. vii. kalendas
 Augusti. Anno xpi. M. cccclxxi.

Frāscus de Rouore patria Sagonensis

frater ex ordine minorum Theologie
professor sublimis eiusdemque ordinis fuit
generalis deinde Cardinalis tituli sancti
Petri ad uincula: In cardinalatus tpe illa
egregia composuit opuscula de sanguine
xpi de potentia dei & de futuris contin/
gentibus ab ipso summo pontifice sancte
pmeditata: grauius scripta: luculenter
edita & apposite disputata Romae ad
apostolatus apicem. Anno xpi. M. cccc.
lxxi. v. idus Augusti foeliciter assumitur
pristinumque nomen suum in Sixtum. iiii.
quod papale nomen existit mutat.
SIXTVS. papa. iiii. Dum ad sanctum Io/
hannem lateranum. coronationis causa ibat
cum magna frequentia populi. Intereundum
prope ecclesiam sancti Iohannis lateranum.
orta discordia inter populum & milites
est ibi lapidibus & armis seuisime bel/
latum cuius prelii causa sumus pontifex
in maximo fuit periculo: tamen diuina
prouidente clemencia illesus euasit.
Homo liberalissimus suosque consanguini/
cos liberaliter ornans: presertim Lucisse

Sorori sue matrone dignissime quæ uita
 decessit sui pontificatus anno primo
 funus honorificum fieri fecit cum con-
 structione tumuli magnifici in Basilica
 sancti Petri.

Huius autem Sixti tpe ut Italiæ pacem
 habuerint externarum tamen rerum bellis
 ac cladibus insignita sunt: Siquidem &
 Aragonenses bellum ingens aduersum
 Galliæ regem Marte scdo gessere: & Io.
 rex Aragoniæ decrepitus prudētissimus
 & inuictissimus ex diuturno bello quod
 contra Io. ducem Andegauenſiū ad. xii.
 annum protractum est uariis utrinque
 acceptis illatisque cladibus Barchilonem
 recepit: & Siciliæ rex Ferdinandus. Io.
 Aragonum Regis filius accepta sorore
 Henrici regis castellanensiū in matrimo-
 nium amicitia foedusque perpetuū cum
 principe castellanensiū contraxit. vnde
 regnū ipm Castellanense Aragonū regi
 iure debetur quod rex castellanensiū omni
 spe careat stirpis uirilī. Solus igitur su-
 perest Aragonum Princeps qui tum for

tunę: tum corporis: tum animi bonis: tū
totius orbis terre iudicio castulonensū
regno dignus est: & habet licet illū ad
longe maiora: modo ei natura fatumq;
longiorem uitam tribuerit fortuna ge
nerit: educarit: pduxent.

Idem Pontifex creauit Cardinales xii.
Pontē ruptū sua impensa reficere fecit.
In vaticano hospitale sancti spiritus pul
chro edificio decorat cuius fundamēto
primos lapides suis sacrosactis manibus
imposuit.

Spoletū & Tudertū ciuitates sui ponti
ficatus anno. iiii. per eius nepotē Iulianū
rimū cardinalē tituli sancti Petri ad uin
cula Legatū plectunt ac a suis militibus
depdatę fuerūt ppter ea q̄ iobedientes
Sedi apostolicę fuere & pene ab eadem
Sede descuerant. Huius dignissimi pon
tificis in cuius pontificatus anno. iiii. su
mus alia preclara gesta aliis qui id cum
maiori reefficere poterunt memoranda
relinquo. Hic huius temporis series
terminum teneat.

Rome in domo Nobilis uiri Iohannis
Philippi de Lignamine Messanen. S. D.
N. familiaris hic libellus imp̄ssus ē. Anno
dñi MCCCCLXXIII. Die. XIII. mēsis Iulii
Pont. Syxti. IIII. anno eius tertio.

Registrum huius libri.

Iobānes Orige.	maurici.	Nicolaus
attollere tribus	occiden.	rege
potius dyadema	uicit	ip̄so āno
	cum plu. oculis	anno
Incipit licinius	in franciā	mediola.
babiloniā		
genera. Valenti.	Violato.	Et frede
Abrabā in Italiā	siluester	carram
noīaue. accepit	ēpo	sedit
augusti	hic est	basilea
Laccede. in specie	alexāder	sed Car.
bizantiū	matre	
daniel	Anno. M.	Pius
sunt De Pho.	gregori.	patriam
regina q̄ cōsti.	erant	xiii kal.
maurus	eo āno	aduersus
Virgilius & ultra	āno xp̄i	etiam
impauit sanctus		
impatoris		
impauer.		
Iosephus		

Inca
477

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

328 folhas

24 lin por pag

1ª edição rarissima

Noticia de Gutenberg

